T.C.
ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ÖĞRENCİLERİN BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİNDEN YARARLANMA VE SOSYAL MEDYA BAĞIMLILIĞI İLİŞKİSİ: ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİ ÖRNEĞİ

Hazırlayan
HÜSEYİN VURUR

Tez Danışmanı
DR. ÖĞR. ÜYESİ FEHMİ VOLKAN AKYÖN

SAĞLIK YÖNETİMİ ANABİLİM DALI

ÇANAKKALE-2020

T.C.
ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ÖĞRENCİLERİN BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİNDEN YARARLANMA VE SOSYAL MEDYA BAĞIMLILIĞI İLİŞKİSİ: ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİ ÖRNEĞİ

Hazırlayan
HÜSEYİN VURUR

Tez Danışmanı
DR. ÖĞR. ÜYESİ FEHMİ VOLKAN AKYÖN

SAĞLIK YÖNETİMİ ANABİLİM DALI

ÇANAKKALE-2020

TEZ ONAY FORMU

Kurum Adı	:	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü
Program Adı	:	Sağlık Yönetimi Y.L.
Programın Seviyesi	:	Yüksek Lisans (**X**) Doktora ( )
Anabilim Dalı	:	Sağlık Yönetimi
Tez Sahibi Adı ve Soyadı	:	Hüseyin Vurur
Tez Başlığı	:	Öğrencilerin Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma ve Sosyal Medya Bağımlılığı İlişkisi: Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Öğrencileri Örneği
Sınav Yeri	:	Sağlık Bilimleri Enstitüsü
Sınav Tarihi	:	16.06.2020

Yukarıda tanıtımı yapılan tez, Tez Sınav Jürisi tarafından okunmuş, kapsam ve kalite yönünden başarılı bulunarak Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Tez Sınav Jürisi

Danışman (Unvan ve Adı)	**Kurumu**	**İmza**
Dr. Öğr. Üyesi Fehmi Volkan AKYÖN	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	
Sınav Jüri Üyeleri (Unvan ve Adları)		
Prof. Dr. Murat AYDIN	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	
Dr. Öğr. Üyesi Ali GÜREL	Namık Kemal Üniversitesi	

Tez sınav jürisi tarafından başarılı olarak kabul edilen Yüksek Lisans Tezi Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun ...../...../..... tarih ve .....sayılı kararı ile onaylanmıştır.

THESIS APPROVAL FORM

Institute Name	:	Çanakkale Onsekiz Mart University Institute of Health Sciences
Programme Name	:	Thesis of Master of Science
Programme Level	:	Master of Science (**X**) Doctor of Philosophy ( )
Department	:	The Science of The Health Management
Student Name and Surname	:	Hüseyin Vurur
Title of theThesis	:	The Relationship Between Utilization of Information Technologies and Social Media Addiction in Students: An Example of Faculty of Health Sciences Students at Çanakkale Onsekiz Mart University
Examination Place	:	Institute of Health Sciences
Examination Date	:	16.06.2020

We have investigated the present thesis in regard to content and quality and have approved as a Master of Science Thesis.

Supervisor (Title and Name)	Institution	**Signature**
Assist Prof..Fehmi Volkan AKYÖN	Çanakkale Onsekiz Mart University	
Members of Examination Jury (Titles and Names)		
Prof. Murat AYDIN	Çanakkale Onsekiz Mart University	
Assist Prof. Ali GÜREL	Namık Kemal University	

The above Examination jury decision has been approved by Administrative Board of Health Science Institute, Çanakkale Onsekiz Mart University, with decision dated ..... and numbered .....

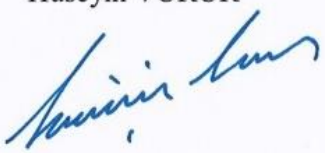
BEYAN FORMU

Bu tezin kendi çalışmam olduğunu, planlanmasından yazımına hiçbir aşamasında etik dışı davranışımın olmadığını, tezdeki bütün bilgileri akademik ve etik kurallar içinde elde ettiğimi, tez çalışmasıyla elde edilmeyen bütün bilgi ve yorumlara kaynak gösterdiğimi ve bu kaynakları kaynaklar listesine aldığımı, tez çalışması ve yazımı sırasında patent ve telif haklarını ihlal edici bir davranışımın olmadığını, Yükseköğretim Kurulu Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi, Madde 8'de belirtilen ve ayrıntılı olarak tanımlanan etiğe aykırı eylemleri (intihal, sahtecilik, çarpıtma, tekrar yayım, dilimleme, haksız yazarlık ve diğer etik ihlali türleri) yapmadığımı onurumla beyan ederim.

Tarih : 16.06.2020

Tez Sahibi Adı ve Soyadı : Hüseyin VURUR

İmza :

TEŞEKKÜR

Türkiye'nin sanayileşme yıllarında gelişen teknoloji hamlelerine yeterince uyum sağlayamaması nedeniyle gelişen ülkeler ile aramızda görülen fark, ciddi bir kayıp olarak değerlendirilmektedir. Günümüzde sanal unsurlara dönüşerek üretilen ve geliştirilen yeni teknoloji hamlelerinin en önemli faydası erişilebilir olmayı kolaylaştırdığı gerçeğidir. Bu kapsamda teknoloji dönüşümünde milli kaynaklarımızla geleceğe yönelik fırsatları yakalama çabası içinde olduğumuzu görerek konumuzu belirledik.

Tez konumun belirlenmesinden tezimin son aşamasına gelene kadar bana destek veren, araştırma analizlerimi yapmamda bana yol gösteren, desteğini esirgemeyen tez danışmanım değerli hocam Dr. Öğretim Üyesi Fehmi Volkan Akyön'e teşekkür ederim. Araştırmamın verilerinin toplanmasında değerli zamanlarını bana ayıran Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi'nin değerli öğretim üyeleri ve öğrencilerine teşekkür ederim. Bu süreçte ihtiyaç duyduğum her anda yanımda olan sevgili kızlarım Ece Vurur, Ceyda Vurur ve değerli eşim Sevda Vurur'a teşekkür ederim.

ÖZET

21’nci yüzyılda bilim ve teknolojideki gelişmeler küreselleşmenin etkisiyle hızla yaygınlaşmaktadır. Sağlık Bilimleri Fakültesi Acil Yardım ve Afet Yönetimi, Ebelik ve Hemşirelik bölümü öğrencilerine yönelik bu kapsamda gerçekleştirilen araştırmada öğrencilerin teknolojik gelişmelerden yararlanma durumu ve buna bağımlı olma ilişkisi incelenmiştir. Araştırmada fakülte öğrencilerine doyma (tam sayım) örneklem seçim tekniği uygulanmıştır. Araştırmamız 957 öğrencinin katılımıyla veri toplama sürecinde 24 maddelik “Kişisel Bilgi Formu”, 18 maddelik “Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeği” ve 41 maddelik “Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçeği” kullanılarak ilişkisel tarama modeline göre yapılmıştır. Araştırmada bilişim teknolojilerinden yararlanma ve sosyal medya bağımlılığı ilişkisinin belirlenmesi amacıyla toplanan veriler ile Kaiser-Meyer-Olkin (KMO), Barlett Sphericity, independent samples T-test, Cronbach Alpha, one way analysis of variance (One Way ANOVA), Tukey, Welch, Levene, least-significance difference (LSD), Pearson correlation gibi analiz ve test çalışmaları yapılmıştır. Bu çalışmaların değerlendirilmesi sonucunda pozitif yönde bir ilişki tespit edilmiştir. Öğrencilerin bilişim teknolojilerini kullanarak araştırmalar, incelemeler yapması, bilgi edinmesi, iletişim kurması, kendini ifade etmeye çalışması, eğlenceli vakit geçirmesi gibi nedenlerle teknolojiden daha fazla yararlanma durumunun bazen sosyal medya kullanımlarında meşguliyet, çatışma, tekrarlama veya duygusal durum değişimlerine neden olduğu tespit edilmiştir. Öğrencilerin demografik özelliklerinin bazılarının bilişim teknolojilerinden yararlanma ve sosyal medya bağımlılığı ilişkisinde önemli bir etkisinin olduğu görülmüştür. Bu araştırma, öğrencilerin bilişim teknolojilerini ve sosyal medya uygulamalarını kullanma yöntemlerinin yaşamlarında olumsuz farklılıklara neden olduğunun belirlenmesini sağlamıştır. Çalışmada elde edilen sonuçların bundan sonra öğrencilerin bilişim teknolojilerinden yararlanma seviyesini yükseltmeyi ve sosyal medya bağımlısı olmamasını hedefleyen araştırmalara katkı sağlayacağı temenni edilmektedir.

Anahtar Sözcükler: Bağımlılık, Bilişim Teknolojileri, Sağlık Bilimleri, Sosyal Medya, Üniversite Öğrencileri.

ABSTRACT

The scientific and technological developments in the 21st century rapidly became widespread based on the globalization. In this research, it is examined the use of technological developments and technological dependence of students which were educated on the Department of Nursing, Department of Midwifery, and Department of Emergency and Disaster Management that were located in the Graduate School of Health Sciences of Çanakkale Onsekiz Mart University. In the research, total population sampling method were used for choosing faculty students. Therefore, the research was conducted according to the correlational survey model by using the "24 items personal information form", "using of information technologies scale with 18 items" and using "social media dependency scale consisting 41 items" which were obtained data by 957 students. However, it is used Kaiser-Meyer-Olkin (KMO), Barlett Sphericity, independent samples T-test, Cronbach Alpha, one way analysis of variance (One Way ANOVA), Tukey, Welch, Levene, least-significance difference (LSD), Pearson correlation analysis for the analyzing the relationship between using of information technologies and social media dependency. In addition, it is found out there are positive relationships. The findings revealed that student's by using technologies much more based on some reasons such as conduct researches, examination, obtaining information, maintaining relationships, expressing themselves and recreation activities which were induce many consequences like occupation, conflict, changing affective state and repeating. Besides, it is seen some demographic characteristics of students have a significant impact on their using of technologies and social media dependency. This research also provides that there is negative differences on the students' life based on the using of technologies and social media dependency. Moreover, it is suggested that according this research it can be increased using of technologies of the students and it can be prevent social media dependency.

Key Words: Dependency, Health Sciences, Information Technologies, Social Media, University/College Undergraduate Students

İÇİNDEKİLER

Sayfa No.

İÇ KAPAK ..... **I**

TEZ ONAY FORMU ..... **II**

THESIS APPROVAL FORM ..... **III**

BEYAN FORMU ..... **IV**

TEŞEKKÜR ..... **V**

ÖZET ..... **VI**

ABSTRACT ..... **VII**

İÇİNDEKİLER ..... **VIII**

KISALTMALAR ..... **XI**

TABLO LİSTESİ ..... **XII**

ŞEKİL LİSTESİ ..... **XVI**

1. GİRİŞ **1**

2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE **4**

2.1. Sağlık Eğitimi 4
2.2. Bilişim Teknolojileri 4
2.3. Sosyal Medya ve Sosyal Medya Bağımlılığı 7
2.4. Bilişim Teknolojilerinin Sosyal Medya Bağımlılığı İlişkisi 8

3. GENEL YÖNTEM VE GEREÇ **10**

3.1. Araştırmanın Türü 10
3.2. Araştırmanın Evreni ve Örneklem Seçimi 10

3.3. Veri Toplama Araçları ve Yöntem 12
3.3.1. Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçeği (SMBÖ) 12
3.3.2. Kişisel Bilgi formu 14
3.3.3. Bilişim Teknolojilerinden Yaralanma Ölçeği (BTYÖ) 14
3.4. Verilerin Toplanması 17
3.5. Etik 17
3.6. Verilerin Analizi 18

4. BULGULAR 27

4.1. Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma ve Sosyal Medya Bağımlılığı İlişkisine Yönelik Bulgular 27
4.2. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma ve Sosyal Medya Bağımlılığı İlişkisinin Ne Seviyede Olduğunun İncelenmesine Yönelik Bulgular 30
4.3. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma ve Sosyal Medya Bağımlılığı İlişkisinin Cinsiyete Göre Farklılaşmasına Yönelik Bulgular 32
4.4. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma ve Sosyal Medya Bağımlılığı İlişkisinin Çalışma Durumuna Göre Farklılaşmasına Yönelik Bulgular 34
4.5. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma ve Sosyal Medya Bağımlılığı İlişkisinin Burs veya Kredi Alma Durumuna Göre Farklılaşmasına Yönelik Bulgular 35
4.6. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma ve Sosyal Medya Bağımlılığı İlişkisinin E-posta Kullanma Durumuna Göre Farklılaşmasına Yönelik Bulgular 36
4.7. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma ve Sosyal Medya Bağımlılığı İlişkisinin Sosyal Medya Kullanma Durumuna Göre Farklılaşmasına Yönelik Bulgular 38
4.8. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma ve Sosyal Medya Bağımlılığı İlişkisinde Kullandıkları Bilişim Teknolojileri Cihazlarının İncelenmesine Yönelik Bulgular 39

4.9. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma ve Sosyal Medya Bağımlılığı İlişkisinde Kullandıkları Sosyal Medya Uygulamalarının İncelenmesine Yönelik Bulgular 44
4.10. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Sosyal Medyayı Kullandıkları Yıl Süresi ile Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma ve Sosyal Medya Bağımlılığı İlişkisine Yönelik Bulgular 45
4.11. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Sosyal Medya Günlük Kullanım Süresine Göre Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma ve Sosyal Medya Bağımlılığı İlişkisine Yönelik Bulgular 45
4.12. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma ve Sosyal Medya Bağımlılığı İlişkisinin Baba Eğitim Durumuna Göre Farklılaşmasına Yönelik Bulgular 46
4.13. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma ve Sosyal Medya Bağımlılığı İlişkisinin Anne Eğitim Durumuna Göre Farklılaşmasına Yönelik Bulgular 50
4.14. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma ve Sosyal Medya Bağımlılığı İlişkisinin Baba Meslek Gruplarına Göre Farklılaşmasına Yönelik Bulgular 57
4.15. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma ve Sosyal Medya Bağımlılığı İlişkisinin Anne Meslek Gruplarına Göre Farklılaşmasına Yönelik Bulgular 59
4.16. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma ve Sosyal Medya Bağımlılığı İlişkisinin Öğrenim Gördüğü Sınıfa Göre Farklılaşmasına Yönelik Bulgular 64

5. TARTIŞMA 73

6. SONUÇ VE ÖNERİLER 88

KAYNAKLAR 93

EKLER 100

ÖZGEÇMİŞ 109

KISALTMALAR

AED : Anne Eğitim Durumu
AMG : Anne Meslek Grubu
BED : Baba Eğitim Durumu
BKD : Burs Kredi Alma Durumu
BMG : Baba Meslek Grubu
BTAİB : Bilişim Teknolojileri Araştırma İnceleme Bilgi Edinme
BTEKİE : Bilişim Teknolojileri Eğlence Kendini İfade Etme
BTİ : Bilişim Teknolojileri İletişim
BTY : Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma
BTYÖ : Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeği
CTKD : Cep Telefonu Kullanma Durumu
ÇD : Çalışma Durumu
GKS : Günlük Kullanım Süresi
KYILS : Kullandıkları Yıl Süresi
LTKD : Laptop Tablet Pc Kullanma Durumu
MBKD : Masaüstü Bilgisayar Kullanma Durumu
ÖGS : Öğrenim Gördüğü Sınıf
SMB : Sosyal Medya Bağımlılığı
SMBÖ : Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçeği
SMÇ : Sosyal Medya Çatışma
SMDD : Sosyal Medya Duygu Durum Düzenleme
SMKD : Sosyal Medya Kullanma Durumu
SMM : Sosyal Medya Meşguliyet
SMT : Sosyal Medya Tekrarlama

TABLO LİSTESİ

Sayfa No.

Tablo 3.2.1: Örneklemin Bölüm, Sınıf ve Cinsiyete Göre Dağılımı 11
Tablo 3.2.2: Örneklemin Yaş Ortalaması Dağılımı 11
Tablo 3.3.1 SMBÖ için KMO ve Barlett Testi Sonuçları 12
Tablo 3.3.2: SMBÖ'nün Alt Boyutları Açıklanan Varyans Oranları 13
Tablo 3.3.3 BTYÖ için KMO ve Barlett Testi Sonuçları 15
Tablo 3.3.4: Kaiser-Meyer-Olkin Değerleri..... 15
Tablo 3.3.5: BTYÖ'nün Alt Boyutları Açıklanan Varyans Oranları 16
Tablo 3.6.1: BTYÖ ve SMBÖ için KMO ve Barlett Testi Sonuçları..... 18
Tablo 3.6.2: BTYÖ ve SMBÖ'nün Alt Boyutları Açıklanan Varyans Oranları 19
Tablo 3.6.3: BTYÖ ve SMBÖ Maddelerinin 1'inci Faktör Yük Değerleri 20
Tablo 3.6.4: BTYÖ ve SMBÖ Maddelerinin 2'nci Faktör Yük Değerleri..... 21
Tablo 3.6.5: BTYÖ ve SMBÖ Maddelerinin 3'üncü Faktör Yük Değerleri 22
Tablo 3.6.6: BTYÖ ve SMBÖ Maddelerinin 4'üncü Faktör Yük Değerleri 23
Tablo 3.6.7: BTYÖ ve SMBÖ Maddelerinin 5'inci Faktör Yük Değerleri 23
Tablo 3.6.8: BTYÖ ve SMBÖ Maddelerinin 6'ncı Faktör Yük Değerleri..... 23
Tablo 3.6.9: BTYÖ ve SMBÖ Maddelerinin 7'nci Faktör Yük Değerleri..... 24
Tablo 3.6.10: Alt boyutların Cronbach Alpha Güvenilirlikleri..... 24
Tablo 3.6.11: BTYÖ ve SMBÖ'nün Değerlendirilmesi 25
Tablo 3.6.12: BTYÖ ve SMBÖ'nün Alt Ölçeklerinin Değerlendirilmesi 25
Tablo 4.1.1: BTY ve SMB İlişkisine Yönelik Pearson Korelasyon Analizi 27
Tablo 4.2.1: BTY ve SMB Seviyeleri 30
Tablo 4.3.1: Cinsiyete Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik Tanımlayıcı Bilgiler ve T-Testi Sonuçları 32
Tablo 4.4.1: Çalışma Durumuna Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik Tanımlayıcı Bilgiler ve T-Testi Sonuçları 34
Tablo 4.5.1: Burs / Kredi Alma Durumuna Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik Tanımlayıcı Bilgiler ve T-Testi Sonuçları . 35
Tablo 4.6.1: E-posta Kullanma Durumuna Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik Tanımlayıcı Bilgiler ve T-Testi Sonuçları . 36

Tablo 4.7.1: Sosyal Medya Kullanma Durumuna Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik Tanımlayıcı Bilgiler ve T-Testi Sonuçları 38
Tablo 4.8.1: Bilişim Teknolojileri Cihazlarının Kullanıcı Oranları..... 39
Tablo 4.8.2: Cep Telefonu Kullanma Durumuna Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik Tanımlayıcı Bilgiler ve T-Testi Sonuçları 40
Tablo 4.8.3: Laptop, Tablet Pc Kullanma Durumuna Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik Tanımlayıcı Bilgiler ve T-Testi Sonuçları 41
Tablo 4.8.4: Masaüstü Bilgisayar Kullanma Durumuna Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik Tanımlayıcı Bilgiler ve T-Testi Sonuçları 42
Tablo 4.9.1: Sosyal Medya Uygulamalarının Kullanıcı Oranları..... 44
Tablo 4.10.1: Sosyal Medya Kullanım Süresinin Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisine Yönelik Pearson Korelasyon Katsayısı 45
Tablo 4.11.1: Sosyal Medya Günlük Kullanım Süresinin Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisine Yönelik Pearson Korelasyon Katsayısı 46
Tablo 4.12.1: Baba Eğitim Durumuna Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik Varyansların Homojenlik Test Sonuçları . 46
Tablo 4.12.2: Baba Eğitim Durumuna Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik Varyansların Homojenlik Test Sonuçları . 47
Tablo 4.12.3: Baba Eğitim Durumuna Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik Tanımlayıcı Bilgiler..... 47
Tablo 4.12.4: Baba Eğitim Durumuna Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları..... 48
Tablo 4.12.5: BED'ye Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik SMB ve SMM'de Tukey Testi Analiz Sonuçları 49
Tablo 4.13.1: Anne Eğitim Durumuna Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik Varyansların Homojenlik Test Sonuçları . 50
Tablo 4.13.2: Anne Eğitim Durumuna Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik Tanımlayıcı Bilgiler..... 50

Tablo 4.13.3: Anne Eğitim Durumuna Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları..... 52
Tablo 4.13.4: AED'ye Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik BTY'de Tukey Testi Analiz Sonuçları 52
Tablo 4.13.5: AED'ye Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik SMB'de Tukey Testi Analiz Sonuçları..... 53
Tablo 4.13.6: AED'ye Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik SMM'de Tukey Testi Analiz Sonuçları..... 54
Tablo 4.13.7: AED'ye Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik BTİ'de Tukey Testi Analiz Sonuçları..... 55
Tablo 4.13.8: AED'ye Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik SMT'de Tukey Testi Analiz Sonuçları..... 55
Tablo 4.13.9: AED'ye Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik SMDDD'de Tukey Testi Analiz Sonuçları..... 56
Tablo 4.14.1: Baba Meslek Grubuna Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik Varyansların Homojenlik Test Sonuçları 57
Tablo 4.14.2: Baba Meslek Grubuna Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik Varyansların Homojenlik Test Sonuçları 57
Tablo 4.14.3: Baba Meslek Grubuna Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik Tanımlayıcı Bilgiler..... 58
Tablo 4.14.4: Baba Meslek Grubuna Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları..... 59
Tablo 4.15.1: Anne Meslek Grubuna Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik Varyansların Homojenlik Test Sonuçları 60
Tablo 4.15.2: Anne Meslek Grubuna Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik Varyansların Homojenlik Test Sonuçları 60
Tablo 4.15.3: Anne Meslek Grubuna Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik Tanımlayıcı Bilgiler..... 60
Tablo 4.15.4: Anne Meslek Grubuna Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları..... 61
Tablo 4.15.5: AMG'ye Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik BTY'de LSD Testi Analiz Sonuçları 62

Tablo 4.15.6: AMG'ye Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik BTAİB'de LSD Testi Analiz Sonuçları 63
Tablo 4.16.1: Öğrenim Gördüğü Sınıfa Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik Varyansların Homojenlik Test Sonuçları . 64
Tablo 4.16.2: Öğrenim Gördüğü Sınıfa Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik Varyansların Homojenlik Test Sonuçları . 64
Tablo 4.16.3: Öğrenim Gördüğü Sınıfa Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik Tanımlayıcı Bilgiler 65
Tablo 4.16.4: Öğrenim Gördüğü Sınıfa Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları..... 66
Tablo 4.16.5: ÖGS'ye Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik BTY'de Tukey Testi Analiz Sonuçları 67
Tablo 4.16.6: ÖGS'ye Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik SMB'de Tukey Testi Analiz Sonuçları 68
Tablo 4.16.7: ÖGS'ye Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik SMÇ'de Tukey Testi Analiz Sonuçları..... 68
Tablo 4.16.8: ÖGS'ye Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik BTAİB'de Tukey Testi Analiz Sonuçları 69
Tablo 4.16.9: ÖGS'ye Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik SMT'de Tukey Testi Analiz Sonuçları 70
Tablo 4.16.10: ÖGS'ye Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik BTEKİE'de Tukey Testi Analiz Sonuçları 71
Tablo 4.16.11: ÖGS'ye Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik SMDDD'de LSD Testi Analiz Sonuçları 71

ŞEKİL LİSTESİ

Sayfa No.

Şekil 3.6.1: BTYÖ ve SMBÖ Alt Boyutlarına Ait Çizgi Grafiği..... 20
Şekil 4.1.1: BTY ve SMB Boyutları İlişkisi..... 28
Şekil 4.1.2: BTAİB ve SMB Boyutları İlişkisi 29
Şekil 4.1.3: BTİ ve SMB Boyutları İlişkisi 29
Şekil 4.1.4: BTEKİE ve SMB Boyutları İlişkisi..... 30

1. GİRİŞ

Dünyada uluslararası siyasal ve ekonomik ilişkilerde etkili olan küreselleşme, bilimsel ve teknolojik gelişmelere bağlı olarak sosyal ve kültürel değerlerin değişiminde önemli bir rol oynamaya devam etmektedir (Flejterski, 2018). Küreselleşmenin getirdiği olumsuzlukların etkisinde kalmadan, bilimde ve teknolojide yaşanan gelişmelerden doğru yararlanılması halinde; Türkiye'de üniversite öğrencilerinin yaşam kalitesini artırmasına, bilimsel çalışmalar yapabilmesine, teknoloji kullanımını geliştirmesine, girişimci olmasına ve yenileşme yapabilmesine yardımcı olacağı değerlendirilmektedir. Öğrencilerin üniversiteden mezun olduktan sonra kazanmış olduğu bilgi ve becerilerini kullanarak bunları geliştirmeye devam edeceği, iş hayatında alacağı sorumluluklar nedeniyle ekip çalışması içerisinde bulunacağı ve sürekli iletişim kuracağı göz önüne alındığında, şimdiden araştırmaya açık, yeniliklere ulaşabilen ve teknolojik gelişmeleri takip edebilen bir birey olarak eğitim sürecini tamamlaması önem arz etmektedir.

Bilişim teknolojilerinde iletişimin hızla gelişmesi ve kolaylaşması genel olarak bilgi güvenliğinin tam sağlanamadığı yeni gelişmelere sebep olmuştur (Mollaoğulları ve Özdoğan, 2018). Küreselleşmenin etkisiyle artık hiçbir ülke güvenlik unsurlarını sadece sahip olduğu fiziksel olanaklara göre sınırlandırmayıp iletişimlerini ne kadar güvenilirlik ve gizlilik içerisinde yapabildiklerini sorgulamaktadır. Burada devletin her kurumu, tüm verilerini teknolojik imkânları kullanarak saklarken bu kapsamda vatandaşlarının sağlık, adli sicil ve ekonomi gibi alanlardaki kişisel verilerinin de gizli kalmasını sağlama görevi önemli olmaktadır. Aksi takdirde kişisel verilerin gizliliğin ortadan kalkması halinde karşılaşılabilecek hukuki sonuçlar telafisi güç bir duruma sebep olacaktır.

Kişisel veriler konusunda her ne kadar kurumların sorumluluğu önemli olsa da bireylerinde bu hususlarda çok dikkatli olması gerekmektedir. Dünyada ve ülkemizde genel olarak istenmeyen sonuçlara sebebiyet verdiği herkes tarafından bilinmesine rağmen bu konuda üniversite öğrencileri de, bilişim teknolojilerinden yararlanırken talep edilen her türlü kişisel bilgilerini kullandıkları teknolojik araçlar üzerinden paylaşmaktadırlar. Burada asıl önemli olan husus paylaşılan bilgilerin

nerede ve nasıl saklandığının bilinmemesi durumunun kişisel bilgilerin gizliliğine yönelik tehdit ihtimallerini arttıracak olmasıdır.

Bilişim teknolojileri sayesinde günümüzde öğrencilerin en çok iletişim amaçlı kullandığı ve bilgilerini paylaştığı sosyal medya siteleri, yukarıda bahsedilen nedenlerden dolayı kişisel bilgi gizliliğinin açığa çıkmasına sebep olabilecek ihtimalleri içermektedir. Bu tehlikeli durumun varlığı ile birlikte öğrencilerin internette teknolojik araçları kullanarak, sosyal ağda duygu ve düşüncelerini paylaşmak istemeleri, başkalarının paylaşımlarını öğrenme isteği, bu ortamlarda daha fazla vakit geçirme düşüncesi ve kullanım süresini kontrol edememe hali gibi tekrarlayan durumları sosyal medya bağımlılığının bir göstergesi olarak dikkat çekmektedir.

Ülkemizde sağlık sektörü, bilişim sektöründeki gelişmelere bağlı yenilikleri uygularken sağlık çalışanlarının bilgi teknolojilerinden yararlanma seviyesini iyi bir kullanıcı olmaları yönünde değiştirmektedir. İletişim sistemleri sayesinde sağlık alanında yaşanan koordinasyon sorunlarının azaldığı, sosyal medya kullanımının da hızlı bir şekilde arttığı genel olarak görülmektedir. Bu bilgiler doğrultusunda araştırmamızda Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin sosyal medya kullanımında bağımlılık durumunun günlük hayata yönelik elde edilecek olumlu ya da olumsuz sonuçları üzerinden bilişim teknolojilerinden yararlanma etkisini ve mesleki gelişimlerine katkısının belirlenmesine çalışılmıştır.

Sağlık Bilimleri öğrencilerinin, bilişim teknolojilerini ve sosyal medyayı kullanmalarının yararlılık ve bağımlılık etkisinin araştırılmasıyla elde edilecek sonuçların; sağlık alanında verimliliğinin ve kalitenin artmasında aynı zamanda maliyetlerin düşmesinde etkisi olan sağlık çalışanı yetiştirilmesine yönelik bilişim teknolojileri ile uyumlu, gerektiğinde sosyal medya destekli yeni eğitim programlarının yapılmasında ve öğrencilerin bilişim teknolojilerinden yararlanma seviyesinin yükseltilmesinde önemli bir bilgi olarak kullanılabileceği düşünülmüştür.

Sağlık alanında bilimsel ve teknolojik gelişmelere duyarlı bireylerin yetişmesinin toplumsal hayatımızı etkileyen her alanda meydana gelecek gelişmelere de önemli derecede katkı sağlayacağı tahmin edilmektedir. Yaşamımızın bilim ve teknolojiye bağlı bir durumda olması göz önüne alındığında sağlık alanında da bir başarı elde edilmesinin ancak yetişmekte olan öğrencilerin çalışacakları sisteme aktif

katılımlarının sağlanabilmesiyle ve bilgi kapasitesinin yüksek olmasıyla mümkün olabileceği değerlendirilmektedir (Karahanna ve ark., 2019).

21. yüzyılda öğrencilerin, bilişim teknolojileri yardımıyla bireysel düşüncelerini ortaya koyarken kullandığı teknolojiye ne kadar hakim olduğu somut bir gösterge olarak kabul edilmelidir. Öğrencilerin çalışma hayatlarına sorunsuz dâhil olabilmeleri için eğitimleri süresince, bilişim teknolojilerine uyum sağlama, bunu etkin kullanabilme, sorun çözebilme ve kendini geliştirebilme gibi özellikleri kazanabilmesinin faydalı olacağına inanılmaktadır. Bu doğrultuda bilişim teknolojilerinden yararlanma durumlarının öğrencilerin başarı seviyelerinin yükselmesinde önemli bir katkı sağladığı kabul edilmelidir.

Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencilerine yönelik, bilişim teknolojilerinden yararlanma ve sosyal medya bağımlılığı ilişkisi araştırmasının neticesinde elde edilen bilgilerin bu konuda yapılacak diğer araştırmalarda faydalı olacağı değerlendirilmektedir. Aynı zamanda bu çalışmanın üniversite öğrencilerinin bilişim teknolojilerinden en üst seviyede faydalanmalarına ve kişisel kapasitelerini olumsuz yönde etkilemeden mevcut riskler doğrultusunda sosyal medya kullanımlarına yön vermek maksadıyla hazırlanacak çalışmalar için katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Sağlık alanında bilişim teknolojilerinin kullanılmasıyla ulaşılan sınırların aşılacağı, gün geçtikçe gelişen teknolojik cihazlar ve uygulamalar sayesinde tanı ve tedavilerde etkin bir şekilde daha fazla kullanılacağı bilinmelidir.

2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Araştırmanın bu bölümünde sağlık eğitimi, bilişim teknolojileri, sosyal medya ve sosyal medya bağımlılığı ile bilişim teknolojilerinin sosyal medya bağımlılığı ilişkisine yer verilmiştir.

2.1. Sağlık Eğitimi

Sağlıklı bir insan olarak yaşamı sürdürmede, sağlık bilimlerindeki gelişmelerin etkisi kadar insanların yaşam biçimlerini de değiştirmeleri önemlidir. Sağlıklı yaşam biçiminin sağlanmasında, geliştirilmesinde ve korunmasında sağlık eğitiminin rolü büyüktür (Ulusoy-Gökkoca, 2001).

Dünya Sağlık Örgütü sağlık eğitimini, birey ve toplum sağlığına dönük bilgilerin arttırılması ve becerilerin kazandırılması dâhil sağlık konularında okuryazarlığı iyileştirmek amacıyla her türlü iletişim formunu bilinçli olarak yapılandırmak ve erişilebilir kılmak olarak tanımlamaktadır. Sağlık eğitiminin bilgi vermekten veya taşımaktan ibaret olmadığı da bildirilmektedir. Sağlığın iyileştirilmesine dönük faaliyetler için isteklendirme, beceri, özgüven ve yeterlilik kazandırmak maksadının olduğu ifade edilmektedir. Sağlık eğitiminin hem sağlığı etkileyen sosyal, ekonomik ve çevresel şartlar hem de bireysel risk faktörleri, risk davranışları ve sağlık sisteminin kullanılması konularını kapsadığını belirtmektedir. Bu doğrultuda sağlık eğitimi, sağlığı etkileyen sosyal, ekonomik ve çevresel faktörlere dönük farklı eylem türlerinin politik ve organize olabilirlik uygunluğunu tartmak için gerekli bilgilerin kazandırılması, becerilerin geliştirilmesi konularını da kapsayabileceğini ifade etmektedir (https://www.who.int/healthpromotion/about/HPR%20Glossary%201998.pdf?ua=1, Erişim tarihi: 11.12.2019).

2.2. Bilişim Teknolojileri

Teknolojinin tarihi insanların milyonlarca yıl taşların araç olarak kullanılmasından, günümüzde daha verimli cihazlara dönüşmelerine kadar uzanan

uzun bir geçmişe sahiptir. İnsanlar yaşamlarını sürdürebilmek ve hayatta kalabilmek için sistemler tasarlayarak farklı teknolojiler keşfettiler. Günümüzde teknoloji insanların birbirleri ile bağlantısını artırırken, onları daha bilgili ve kozmopolit yaptı. Aynı zamanda gelişen teknolojinin sağlık alanında kullanılması uzun ve kaliteli yaşam beklentisini arttırmış ve yaşamı kolaylaştırmıştır (Headrick, 2009).

Doğal ve mühendislik amaçlı hesaplama sistemlerinin yapısı, davranışı ve etkileşimlerinin bilişim ile incelenmesinin bilişsel, hesaplamalı ve sosyal yönleri vardır. Hangi yönü olursa olsun burada asıl kavram bilginin dönüştürülmesidir. Hesaplama, biliş ve iletişim gibi bilişim kavramları anlamak teknolojik ilerlemeleri mümkün kılar. Bununla birlikte, teknolojik ilerleme bilimsel sorgulamaya yol açar (https://www.ed.ac.uk/informatics/about/what-is-informatics, Erişim tarihi: 11.12.2019).

Teknolojinin gelişmesine paralel olarak ortaya çıkan iletişim teknolojileriyle bilginin bir kişiden diğerine aktarılma süreci başlamıştır. İnsanlar iletişim teknolojileri sayesinde birbirleriyle daha etkili ve güvenli bir şekilde iletişim kurmaya başlamış olup iletişimin uzak mesafelere taşınması mümkün hale gelmiştir (Özmusul, 2008).

Bilgi teknolojisi; bilgi işlem, telekomünikasyon ve ofis sistemleri de dâhil olmak üzere bilgileri otomatik yollarla değerlendirme yöntemlerini ifade etmektedir. Çok çeşitli elektronik cihazlarla bilgi toplamak, depolamak, yönlendirmek, görüntülü ve sesli iletişim kurmak mümkündür. Bilişim teknolojileri cihazlarına örnek olarak; bilgisayar yazılımı ve donanımı (bellek ve disk depolama), yazıcılar, telefon, kablolu yayın, bilgisayar iletişim ağları, fotokopi makineleri, faks makineleri, digital versatile disc (Dvd), video kameralar, görüntü tarayıcıları, televizyonlar, monitörler, sahada ve laboratuvarda veri kaydediciler, otomatik cihazlar, uydu kameralarındaki sensörler veya dijital ölçme aletleri verilebilir (Loudon, 2000).

Teknolojilerin geliştirildiği, kullanıldığı ve yönetildiği sosyal bağlamda bir organizasyonda teknolojiyi; teknik ve yeteneğin birleşmesi neticesinde kullanılan malzemelerle eserlerin meydana getirildiği en iyi sistemler olarak tanımlamak mümkündür. Teknolojiler, çevreyi ve kültürü yeniden şekillendirerek insanların faaliyetlerini ve kurumların kalıplarını değiştirir. Teknolojik sistemler sırayla koşullandırılıp yapılandırılmış ve dönüştürülmüş olduğundan teknolojiler, insan çıkarlarını, faaliyetlerini ve onların sosyal imkânlarını genişletecek aynı zamanda

yansıtacak şekilde tasarlanmıştır. Teknolojilerin kendi dilinde bir anlamı olduğunu eleştirel bir teori olarak kabul edersek o zaman bahsedilen döngüsel ilişkiyi anlamak ve değerlendirmek daha kolay olabilir. Ricoeur'un teknoloji teorisine katkısı, teknolojik cihazların, uygulamaların ve sistemlerin anlamını yorumlama modelidir. Burada bir bakıma pek çok farklı olası deneyimi ve onların çelişkili yorumlarını hesaba katacak şekilde, teknolojinin bireysel ve grup kimliklerini nasıl şekillendirdiğini ve etkilediğini açıklar, bununla birlikte kullanımının, gelişiminin, yönetiminin ahlaki doğruluğunu ve uygunluğunu değerlendirebilecek olağan şartları sağlar (Kaplan, 2003).

Geçmişte teknoloji yaşantımızın bir bölümünü etkilerken, artık günümüzde sınır tanımayan teknolojik araçların eğitimle birleşmesi, hizmet verilebilen alanları daha da genişletmiştir (Yağcı ve Başarmak, 2016). Eğitimde başarılı bir şekilde kullanıldığında; öğrencilerin düşünce ve yeteneklerinin en iyi seviyede gelişmesine, bunun yanında onların becerilerini daha etkin kullanmalarına katkı sağlar. Teknoloji, öğrencilerin eğitim sürecinde bu olumlu kazanımları elde etmesinde etkilidir (Algan, 2006).

21. yüzyılın başlarında bilişim teknolojilerinde gelinen düzey ve yaşanan gelişmeler göz önüne alındığında gelecek nesillerin faydasına yönelik yapılacak tahminler konusunda çok daha isabetli adımlar atmanın, planlar yapmanın mümkün olduğu söylenebilir (Küzeci, 2018). İnsan sağlığı üzerine bugüne kadar yapılan çalışmaların daha ileri boyutlara taşınabilmesi, bilişim teknolojilerinin ilerlemesine bağlı olarak gelişecektir. Günümüz şartlarında geleneksel sağlık hizmetinin değiştiğinin belirtisi olan bazı sağlık ürünlerinin görülmesi teknolojinin sanılandan daha hızlı değiştiğini ve geliştiğini açıkça ortaya koymaktadır (https://blog.petrieflom.law.harvard.edu/2017/10/11/emergent-medical-data, Erişim tarihi: 11.12.2019).

Sağlık hizmeti sunmak için oluşturulan dijital sağlık platformlarının kullanılması anlamına gelen sağlık bilişim teknolojisinin asıl amacı sağlık hizmetinin dinamik olarak aksamadan yürütülmesidir (Küzeci, 2018). Sağlık bilişim teknolojileri, sağlık hizmetlerini geliştirebilir ve kaliteyi arttırabilir. Ancak sağlık alanında çalışanların bu hizmetlerin sunulmasında karşılaşacakları muhtemel zorluklar, geliştirilen

teknolojilerin etkin kullanımına engel olacağından kalitenin yükseltilmesinde olumsuz etkisinin olduğu da dikkate alınmalıdır (Alohali ve ark., 2020).

2.3. Sosyal Medya ve Sosyal Medya Bağımlılığı

Tek yönlü internet olarak bilinen web 1.0'ın yerini alan web 2.0 ile veri paylaşımları artık tüm kullanıcılar arasında gerçekleşmeye başlamış olup beraberinde sosyal medya uygulamaları geliştirilmiş ve internet üzerinden kullanımı başlamıştır. Sosyal medya, kullanıcısı tarafından içerik oluşturulmasına ve bu içeriğin değiştirilmesine izin vermektedir (Kaplan ve Haenlein, 2010). Kullanıcı etkileşimlerinin algılanmasını kolaylaştıran, esas olarak kullanıcı tarafından oluşturulan içerikten değer elde eden, yaygın ve kalıcı internet tabanlı iletişim kanallarıdır (Carr ve Hayes, 2015). Sosyal medya, yer ve zaman kısıtlaması söz konusu olmadan, belirli kurallara uyularak kullanılması istenen, hem bilgi paylaşan hem de bilgi paylaşımlarını izleyen durumda kullanıcıları olan aynı zamanda sohbet etmenin mümkün olduğu sanal ortamlardır (Manavcıoğlu, 2015).

Sosyal medyanın daha karmaşık bir tanımını Howard ve Parks (2012) üç kısımda açıklamışlardır.

(a) Sosyal medya kişisel değere sahiptir fakat paylaşılan değerleri aksettirir. Sosyal medya içerik üretmek ve dağıtmak için kullanılan bilgi altyapısı ve araçlarından oluşur.
(b) Sosyal medya, kültürel ürünler haline gelen kişisel mesajların, haberlerin, fikirlerin dijital biçimini alan içerikten oluşur.
(c) Sosyal medya araçları ve içeriği üreten ve tüketen insanlardan, kuruluşlardan ve endüstrilerden oluşur.

Sosyal medya, çeşitli sebeplerle bireylerin başka bireylerle iletişim kurduğu, kendilerini anlatma veya anlatılanları dinleme olanaklarının sağlandığı, kullanımı konusunda zaman kısıtlaması olmayan, sürekli yenilenen dijital platformlardır. Sosyal medya; gelişen teknoloji sayesinde kullanımını sağlayan araçların yaygınlaşmasıyla, insanların yaşamlarında kolaylık sağlayan bir unsur olmakla beraber kültürel değerleri de değiştirmektedir (Güleç, 2018).

Sosyal medyayı bireyler her canı sıkıldığında aklına gelen ilk seçenek olarak görmesi, gerçek hayatının önüne geçiyor olması, günlük hayatını ve sorumluluklarını aksatması, paylaşımlarının öncelikli hale gelmesi, sanal arkadaşlarının gerçek olana tercih edilmesi, boşa zaman harcaması, buna ulaşamadığında sorun çıkarması ve durmadan paylaşım yapma gereği hissetmesi durumlarında sosyal medya bağımlığından söz edilebilir (Durmuş ve ark., 2017).

Zivnuska ve ark. (2019)'a göre sosyal medya bağımlılığı, bedensel veya ruhsal dengenin değişmesi sebebiyle bilinçli olmadan, içten gelen bir dürtü nedeniyle diğer faaliyetleri bir kenara bırakıp sosyal medyayı kullanma isteğinin oluşması ve sosyal medyanın sürekli takip edilerek aşırı kullanılmasıdır.

Sosyal medya bağımlılığı bilince, duyuya, davranışa dayalı süreçler ile gelişen, bireyin ilgi alanlarında veya günlük yaşantısında duygularını etkileyen, zamanını alan, kararsızlıklara ve zıtlaşmalara sebep olan, problemlere yol açan psikolojik bir sorundur (Tutgun-Ünal, 2015).

2.4. Bilişim Teknolojilerinin Sosyal Medya Bağımlılığı İlişkisi

Kimyasal ve eylemsel olarak iki gruba ayrılmış olan bağımlılıklar kapsamında teknoloji bağımlılığı eylemsel bağımlılık grubundadır. Bunun nasıl anlaşılabileceği konusunda kişide tespit edilen bazı davranışlar bağımlılık hakkında bilgi verir. Bireyin işletim sistemli telefon, tablet, bilgisayar gibi teknolojik araçları kullanarak zamanının çoğunu web sayfalarında veya sanal oyunlarda geçirmesi, bunlardan uzak kaldığında huzursuzluk gibi çeşitli yoksunluk belirtilerinin görülmesi, bir sorun oluşturması halinde yine de kullanmaya devam etmesi ve kontrolü sağlayamaması, bunlarla meşgul olup sorumluluklarını yerine getirememesinden anlaşılabilir (Jamir ve ark., 2019).

Dünyada internet ve sosyal medya kullanıcı istatistikleri 2020 yılı Ocak ayı Dijital 2020 raporuna göre dünya nüfusunun %67'si akıllı telefon, %59'u internet, %49'u sosyal medya kullanıcısıdır. Dünyada internet kullanıcılarının internette günlük harcadığı ortalama zaman süresi 6 saat 43 dakika iken bu süre Türkiye'de 7 saat 29 dakika olarak gösterilmektedir. Dünyada sosyal medya kullanıcılarının herhangi bir cihaz ile günlük sosyal medyada geçirdiği ortalama zaman süresi 2 saat

24 dakika iken bu süre Türkiye'de 2 saat 51 dakika olarak bildirilmektedir (https://wearesocial.com/blog/2020/01, Erişim tarihi: 16.02.2020).

Türkiye İstatistik Kurumu 2019 yılı verilerine göre Türkiye nüfusunun %75,3'ü internet kullanmaktadır. Bireylerin internet kullanım amaçları arasında ilk sırayı %93,9 ile mesajlaşma, ikinci sırayı %82,7 ile telefonla video konferans görüşmesi, üçüncü sırayı %81,4 ile sosyal medya üzerinden içerik paylaşımı yer almıştır (http://www.tuik.gov.tr, Erişim tarihi: 11.12.2019, Güncelleme tarihi: 27.08.2019).

Bilişim teknolojileri ile sosyal medya kullanımı ergenler arasında yetişkinlere göre daha fazladır. Ergenlikte telefon, internet ve sosyal medya bağımlılıklarına yatkınlık artmaktadır (Ektiricioğlu ve ark., 2020).

3. GENEL YÖNTEM VE GEREÇ

Araştırmanın bu bölümünde, araştırma modeli, araştırmanın evreni ve örneklemi, araştırmada veri toplama araçları, araştırma verilerinin toplanması ve analizi başlıklarında yapılan çalışmalar açıklanmaktadır.

3.1. Araştırmanın Türü

Bu çalışma nicel araştırma türünde olup genel tarama modeli doğrultusunda anket tekniği ile yapılmıştır. Çünkü nicel araştırma, değişkenler arasındaki işlevselliğin istatiksel analizi neticesinde bir araştırmacıya çalışma sonuçlarını ölçme imkânı sağlamaktadır (Martin ve Bridgmon, 2012).

Genel tarama modelleri ise belirlenen bir evren hakkında genel bir kanıya varabilmek amacıyla mümkün olan en üst sayıda ya da evren hakkında geneli yansıtacak bir grup üzerinde yapılan taramalardır (Karasar, 2005).

Bu nedenle bu anketle, bireylere genellikle doğrudan veya dolaylı yoldan sorular sorarak araştırma hakkında bilgi almak amaçlanmıştır (Gilham, 2008).

3.2. Araştırmanın Evreni ve Örneklem Seçimi

Araştırmanın evrenini, 2019-2020 eğitim-öğretim yılı güz döneminde Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi “Acil Yardım ve Afet Yönetimi”, “Ebelik” ve “Hemşirelik” bölümlerinde öğrenimine devam etmekte olan 957 öğrenci oluşturmaktadır.

Araştırmada doyma (tam sayım) tekniği uygulanmıştır. Doyma tekniği, belirlenen evrende bulunan örneklemlerin hepsinin dâhil edildiği seçim tekniğidir. Bu teknik küçük evrenlerde uygun ve kullanışlı olmasının yanında bazı büyük evrenler içinde kullanılabilir niteliktedir (Kurtuluş, 2010). Bu yüzden Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi evreninde yer alan öğrencilerin tamamına ulaşılmış olup öğrencilerin devam ettikleri bölüm, sınıf, cinsiyet ve yaşlara

göre dağılımları tespit edilmiştir. Buna göre ortaya çıkan dağılım bilgileri Tablo 3.2.1 ve Tablo 3.2.2'de görülmektedir.

Tablo 3.2.1: Örneklemin Bölüm, Sınıf ve Cinsiyete Göre Dağılımı

	N	**%**
Acil Yardım ve Afet Yönetimi Bölümü	202	21,1
Ebelik Bölümü	292	30,5
Hemşirelik Bölümü	463	48,4
Toplam	957	100,0
1'inci Sınıf	281	29,4
2'nci Sınıf	237	24,8
3'üncü Sınıf	217	22,7
4'üncü Sınıf	222	23,2
Toplam	957	100,0
Kadın	771	80,6
Erkek	186	19,4
Toplam	957	100,0

Tablo 3.2.1'e göre araştırmaya katılan öğrencilerin %21,1'i Acil Yardım ve Afet Yönetimi Bölümü (n=202), %30,5'i Ebelik Bölümü (n=292), %48,4'ü Hemşirelik Bölümü (n=463) öğrencileridir. Öğrencilerin %29,4'ü birinci sınıfa (n=281), %24,8'i ikinci sınıfa (n=237), %22,7'si üçüncü sınıfa (n=217), %23,2'si dördüncü sınıfa (n=222) devam etmektedir. Katılımcıların %80,6'sı kadın (n=771), %19,4'ü erkek (n=186) öğrencilerdir.

Tablo 3.2.2: Örneklemin Yaş Ortalaması Dağılımı

	N	$\overline{X}$	***sd***	**min**	**max**
Yaş	957	20,20	1,906	17	32

Tablo 3.2.2'ye göre araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 20,20 olup standart sapması 1,906 ve minimum 17 yaş, maksimum 32 yaş olduğu görülmektedir.

3.3. Veri Toplama Araçları ve Yöntem

Araştırmada veri toplama aracı olarak, öğrencilerin demografik özelliklerini, kullandığı bilişim teknolojilerini ve sosyal medya kullanım alışkanlıklarını belirlemek amacıyla araştırmacı tarafından hazırlanan 24 maddelik "Kişisel Bilgi Formu", Özmusul (2008)'in geliştirdiği 18 maddelik "Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeği" ve Tutgun-Ünal (2015) tarafından geliştirilen 41 maddelik "Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçeği" uygulanmıştır.

3.3.1. Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçeği (SMBÖ)

Tutgun-Ünal (2015) tarafından geliştirilen SMBÖ, öğrencilerin sosyal medya bağımlılığı düzeylerini belirlemeyi amaçlayan bir ölçme aracıdır. Ek-3'de yer alan iki sayfa "SMBÖ" 5'li likert tipli olup 41 maddeden oluşmaktadır.

SMBÖ'den ölçeğinde puanlama ise en düşük 41, en yüksek 205 puan aralığındadır. Ölçekte; öğrencilerden her maddede yer alan bilgilere göre Hiçbir zaman, Nadiren, Bazen, Sık sık veya Her zaman yanıt seçeneklerinden sadece birini işaretlemeleri istenmektedir. SMBÖ 5'li derecelendirildiğinden dolayı ölçeğin geneli için belirlenen puan aralıkları ve bağımlılık seviyeleri sırasıyla; 41-73 puan (Bağımlılık Yok), 74-106 puan (Az Bağımlı), 107-139 puan (Orta Bağımlı), 140-172 puan (Yüksek Bağımlı), 173-205 puan (Çok Yüksek Bağımlı) olarak esas alınmıştır.

Ölçeğin veri setinin faktör analizine uygun olup olmadığı hesaplanmış Tablo 3.3.4'de sunulmuştur. KMO katsayısı ,970 (Mükemmel), Barlett Sphericity testi ise (*Approx. Chi-Square*-29391,372; *df*-820; *Sig*-,000) istatiksel olarak anlamlı çıkmış ve bu sonuç ölçek verilerinin faktör analizi için uygun olduğunu belirtmektedir.

Tablo 3.3.1 SMBÖ için KMO ve Barlett Testi Sonuçları

Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy		*,970*
Bartlett's Test of Sphericity	***Approx. Chi-Square***	*29391,372*
	df	*820*
	Sig.	*,000*

Tablo 3.3.5'de ölçeğe yapılan bu geçerlilik çalışmasında görüldüğü gibi açıklanan toplam faktör varyansı %61,889 olup özdeğeri 1,4 üzeri olan dört faktör ölçülmek istenen kavramın iyi derecede ölçülebildiğini göstermektedir.

Tablo 3.3.2: SMBÖ'nün Alt Boyutları Açıklanan Varyans Oranları

Boyutlar	Özdeğerleri	Varyansı	Yığılmalı Varyans
1.Boyut	17,932	43,737	43,737
2.Boyut	4,303	10,495	54,232
3.Boyut	1,685	4,109	58,341
4.Boyut	1,455	3,548	61,889

Bununla birlikte güvenirlik yönünden ölçeğin Cronbach alfa değerine bakılmış ve ,967 ile kabul edilebilir sınırların üzerinde yüksek bir iç tutarlılığa sahip olduğu görülmüştür.

SMBÖ'nün faktör yapısına göre 1'inci alt boyutunda 18 madde (24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41 numaralı maddeler), 2'nci alt boyutunda 12 madde (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 numaralı maddeler) 3'üncü alt boyutunda 6 madde (18, 19, 20, 21, 22, 23 numaralı maddeler) ve 4'üncü alt boyutunda 5 madde (13, 14, 15, 16, 17 numaralı maddeler) yer almıştır.

SMBÖ'nün maddelerinin ilgili olduğu grup dağılımına göre 1'inci alt boyutuna, "Sosyal Medya Çatışma (SMÇ)", 2'nci alt boyutuna "Sosyal Medya Meşguliyet (SMM)", 3'üncü alt boyutuna "Sosyal Medya Tekrarlama (SMT)" ve 4'üncü alt boyutuna "Sosyal Medya Duygu Durum Düzenleme (SMDDD)" adları verilmiştir.

Her bir alt ölçek için belirlenen puan aralıkları ve bağımlılık seviyesi sırasıyla; "SMÇ" için 18-32 puan (Bağımlılık Yok), 33-47 puan (Az Bağımlı), 48-62 puan (Orta Bağımlı), 63-77 puan (Yüksek Bağımlı), 78-90 puan (Çok Yüksek Bağımlı) olarak, "SMM" için 12-21 puan (Bağımlılık Yok), 22-31 puan (Az Bağımlı), 32-41 puan (Orta Bağımlı), 42-51 puan (Yüksek Bağımlı), 52-60 puan (Çok Yüksek Bağımlı) olarak, "Tekrarlama" için 6-10 puan (Bağımlılık Yok), 11-15 puan (Az Bağımlı), 16-20 puan (Orta Bağımlı), 21-25 puan (Yüksek Bağımlı), 26-30 puan (Çok Yüksek Bağımlı) olarak ve "SMDDD" için 5-8 puan (Bağımlılık Yok), 9-12

puan (Az Bağımlı), 13-16 puan (Orta Bağımlı), 17-20 puan (Yüksek Bağımlı), 21-25 puan (Çok Yüksek Bağımlı) olarak esas alınmıştır.

3.3.2. Kişisel Bilgi formu

Öğrencilere araştırmada için bölümü, sınıfı, cinsiyeti, yaşı, çalışma durumu ve görevi, babalarının eğitim durumu, meslek grubu, mesleği, annelerinin eğitim durumu, meslek grubu, mesleği, burs/kredi alma durumu ve ismi, bölümü kaç puanla kazandığı, genel not ortalaması, üniversite eğitimi süresince kaldığı yerler, kullandığı bilişim teknolojileri (cep telefonu, masaüstü bilgisayar, tablet gibi), e-posta durumu, sosyal medya kullanım durumu buna bağlı olarak hangi uygulamaları kullandığı (facebook, instagram, twitter, whatsapp gibi), hangi cihaz türlerinden eriştiği (laptop, akıllı telefon gibi), bunları kaç yıldır ve günde kaç saat kullandığı bilgileri bu kişisel bilgi formu ile sorulmuştur.

Ek-1'de yer alan "Kişisel Bilgi Formu", bir sayfa ve 24 maddedir. Toplanan veriler araştırmanın ölçekler ile beraber bağımsız değişkenlerini oluşturmaktadır. Araştırmada fakülte öğrencilerinin bilişim teknolojilerinden yararlanma ile sosyal medya bağımlılığı ilişkisi istatistiki olarak incelenirken, öğrenilen bu bağımsız değişkenlere göre farklılaşıp farklılaşmadığına yer verilecektir.

3.3.3. Bilişim Teknolojilerinden Yaralanma Ölçeği (BTYÖ)

Özmusul (2008) tarafından geliştirilen bu ölçek, öğrencilerde bilişim teknolojilerinden yararlanma düzeylerini belirleyen değerlendirme ölçeğidir. Ek-2'de yer alan bir sayfa "BTYÖ" 4'lü likert tipli olup 18 maddeden oluşmaktadır.

Ölçekte puanlama ise en düşük 18, en yüksek 72 puan aralığındadır. Ölçekte; öğrencilerden her maddede yer alan bilgilere göre; Hiçbir zaman, Bazen, Genellikle veya Her zaman yanıt seçeneklerinden sadece birini işaretlemeleri istenmektedir. Ölçekte verilecek cevap seçeneklerinin puanlama ve yararlanma seviyeleri sırasıyla; 1-1,75 puan (Yararlanma yok), 1,76-2,50 puan (Düşük), 2,51-3,25 puan (Orta), 3,26-4,00 puan (Yüksek) olarak esas alınmıştır.

Ölçeğin veri setinin faktör analizine uygun olup olmadığı hesaplanmış Tablo 3.3.1'de sunulmuştur. Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) katsayısı ,886 (Çok İyi) ve Barlett Sphericity testi (*Approx. Chi-Square*-10221,852; *df*-153; *Sig*-,000) istatiksel olarak anlamlı çıkmış ve bu sonuç ölçek verilerinin faktör analizi için uygun olduğunu belirtmektedir.

Tablo 3.3.3 BTYÖ için KMO ve Barlett Testi Sonuçları

Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy		*,886*
Bartlett's Test of Sphericity	***Approx. Chi-Square***	*10221,852*
	Df	*153*
	Sig.	*,000*

KMO katsayısının değer aralığı 0 ile 1 arasında değişmektedir. Tablo 3.3.2'de Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) değerleri ve yorumları yer almaktadır (Sharma, 1995).

Tablo 3.3.4: Kaiser-Meyer-Olkin Değerleri

KMO Değeri	Yorum
0,90	Mükemmel
0,80	Çok İyi
0,70	İyi
0,60	Orta
0,50	Zayıf
0,50'nin altı	Kabul Edilemez

Faktör sayısının belirlenmesinde kullanılan özdeğer (eigenvalue) istatistiğine göre faktör değeri 1 veya 1'den büyük olanlar kabul edildiğinden, bu araştırmada 1,4'den büyük özdeğeri olan faktörler değerlendirmeye alınmıştır. Ölçeğe yapılan bu geçerlilik çalışmasında Tablo 3.3.3'de görüldüğü gibi açıklanan toplam faktör varyansı %63,042 olup özdeğeri 1,4 üzeri olan üç faktör ölçülmek istenen kavramın iyi derecede ölçülebildiğini göstermektedir. Tavşancıl ve Keser (2002) araştırmalarında %40 ile %60 arasında değişkenlik olan dağılım oranlarının normal olduğunu belirtmişlerdir.

Tablo 3.3.5: BTYÖ'nün Alt Boyutları Açıklanan Varyans Oranları

Boyutlar	Özdeğerleri	Varyansı	Yığılmalı Varyans
1.Boyut	6,900	38,332	38,332
2.Boyut	2,562	14,233	52,565
3.Boyut	1,886	10,477	63,042

Bununla birlikte güvenirlik yönünden de ölçeğin Cronbach alfa değerine bakılmış ve ,895 ile kabul edilebilir sınırların üzerinde yüksek bir iç tutarlılığa sahip olduğu görülmüştür.

BTYÖ'nün faktör yapısına göre 1'inci alt boyutunda 8 madde (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 numaralı maddeler), 2'nci alt boyutunda 5 madde (9, 10, 11, 12, 13 numaralı maddeler) ve 3'üncü alt boyutunda 5 madde (14, 15, 16, 17, 18 numaralı maddeler) yer almıştır.

BTYÖ'nün maddelerinin ilgili olduğu grup dağılımına göre 1'inci alt boyutuna "Bilişim Teknolojileri Araştırma, İnceleme, Bilgi Edinme (BTAİBE)", 2'nci alt boyutuna "Bilişim Teknolojileri İletişim (BTİ)" ve 3'üncü alt boyutuna "Bilişim Teknolojileri Eğlence Kendini İfade Etme (BTEKİE)" adları verilmiştir.

"BTAİB", "BTİ" ve "BTEKİE" alt ölçekleri için puan aralıkları ve yararlanma seviyesinin belirlenmesi grup ortalama değerlerine göre 1-1,75 arasındaysa "Yararlanma Yok", 1,76-2,50 arasındaysa "Düşük", 2,51-3,25 arasındaysa "Orta", 3,26-4,00 arasındaysa "Yüksek" olarak esas alınmıştır.

Faktör, bir konuyu değerlendirme ve sınıflandırma şekli olarak tanımlanabilir. (http://www.stats.gla.ac.uk/steps/glossary/anova.html#factor, Erişim tarihi: 11.12.2019

Faktör analizi (FA), birbirleriyle ilişkili pek çok değişkenin daha anlamlı ve özet bir biçimde sunulmasını sağlayan çok değişkenli istatistiksel analiz çeşididir (Büyüköztürk, 2002).

Cronbach alfa katsayısı ile incelenecek testin yeterli madde sayısı elde edilmesi ve tek bir faktörü karşılaması halinde katsayıyla analiz edilen değer, gerçek güvenirlik analiz değeri olarak kabul edilmektedir. Olası tüm iki yarılardan kestirilen bu katsayı, testin iki yarı korelasyonlarının ortalaması olarak tanımlanır (Cronbach, 1951). Guttman (1945), güvenirlik katsayısı hesaplanmasında paralel ölçme kümelerinin haricinde yapılan ölçmelerin sonuçlarının güvenirliğinin daha düşük olacağını ifade etmiştir. Bu nedenle yaptığı "Γ1, Γ2, Γ3, Γ4, Γ5, Γ6" altı katsayı

önerisini de güvenirliğin alt sınırı olarak belirtmiştir. Burada Guttman'ın önerdiği Γ3 katsayısı da bilinen "Cronbach alfa(α) güvenirlik" katsayısıdır (Sijtsma, 2009).

3.4. Verilerin Toplanması

Araştırmada kullanılmak üzere veriler, Ekim 2019'da üç haftalık bir sürede, kişisel bilgi formu, bilişim teknolojilerinden yararlanma ölçeği ve sosyal medya bağımlılık ölçeği kullanılarak veri toplama işlemleri basılı evrak ve elektronik ortamda Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencilerine uygulanmıştır. Öğrencilere ölçek hakkında gerekli açıklamalar yanıtlama sürecinden önce yapılmış ve sözlü olarak yönerge tekrarlanmıştır. Hem basılı hem de elektronik ortam sayesinde gerçekleştirilen uygulamada, açıklamalar yüz yüze yapılarak öğrencilere kolaylık sağlanmaya ve motive edilmeye çalışılmıştır. Uygulamalarda veri toplama araçlarının yanıtlanması ortalama 20 dakika sürmüştür.

3.5. Etik

Sayın Doç. Dr. Mustafa Özmusul tarafından geliştirilen "Bilişim Teknolojilerinden Yaralanma Ölçeği (BTYÖ)" için Ek-4'de yer alan belge ile araştırmada kullanma izni alınmıştır.

Sayın Dr. Öğr. Üyesi Aylin Tutgun-Ünal tarafından geliştirilen "Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçeği (SMBÖ)" için Ek-5'de yer alan belge ile araştırmada kullanma izni alınmıştır.

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanlığına anket ile veri toplamak için yapılan başvuru neticesinde Ek-6'da yer alan belge ile araştırma izini alınmıştır.

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler ve Eğitim Bilimleri Etik Kuruluna uygulamanın bilimsel araştırmanın etik kurallarına uygun olup olmadığının değerlendirilmesi için yapılan başvuru neticesinde Ek-7'de yer alan belge ile araştırma etik olarak uygun bulunmuştur.

3.6. Verilerin Analizi

Araştırmada kullanılan veriler, öğrencilerin demografik özelliklerini belirlemeye yönelik 24, bilişim teknolojilerinden yararlanma durumlarına yönelik 18 ve sosyal medya bağımlılık durumlarını belirlemeye yönelik 41 ve toplamda 83 maddeden oluşan ölçek ile elde edilmiştir. Elde edilen verileri analiz etmek için Microsoft Office Proffesional Plus 2010 ve IBM SPSS Statistics version 21 (SPSS-2012) yazılımları kullanılmıştır.

Araştırmada tüm değişkenler için frekans, yüzde değerleri hesaplanmış olup, ölçeklerin ortalama ve standart sapma değerleri verilmiştir. Ölçeklerin iç tutarlık analizi Cronbach Alpha katsayısı ile değerlendirilmiştir. Araştırmada bilişim teknolojilerinden yararlanma ve sosyal medya bağımlılığı ilişkisi kapsamında iki ölçeğin maddeleri birleştirilip yeniden faktör analizi uygulanarak varyansı temsil eden yeni faktör yapısı tespit edilmiştir. Elde edilen faktörler, KMO ve Barlett Testi, Independent Samples T-Test, Cronbach Alpha, Tek Yönlü Varyans Analizi(One Way ANOVA), Tukey Testi, Welch Testi, Levene Testi, LSD Testi, Pearson Korelasyon Analizi ile değerlendirilmiştir. Araştırmada elde edilen verilere yapılan analizler sonucunda birçok bulguya ulaşılmış olup sonuçların tamamı tablolar ve yorumları ile birlikte "Bulgular" bölümünde detaylı olarak sunulmuştur.

Ölçeklerdeki verilerin faktör analizine uygun olup olmadığını belirlemek maksadıyla öncelikle KMO ve Barlett testi yapılmıştır. Araştırmada elde edilen bu verilere göre BTYÖ ve SMBÖ için analiz sonuçları Tablo 3.6.1'de sunulmuştur. KMO testi değerinin 0,957 olması "Mükemmel" olduğunu göstermektedir. Barlett testi değerinin X^2=40269, p= ,000 olarak anlamlı bulunması, değişkenler arasında yüksek korelasyonlar olduğunu göstermektedir.

Tablo 3.6.1: BTYÖ ve SMBÖ için KMO ve Barlett Testi Sonuçları

Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy		*,957*
Bartlett's Test of Sphericity	***Approx. Chi-Square***	*40269,004*
	Df	*1711*
	Sig.	*,000*

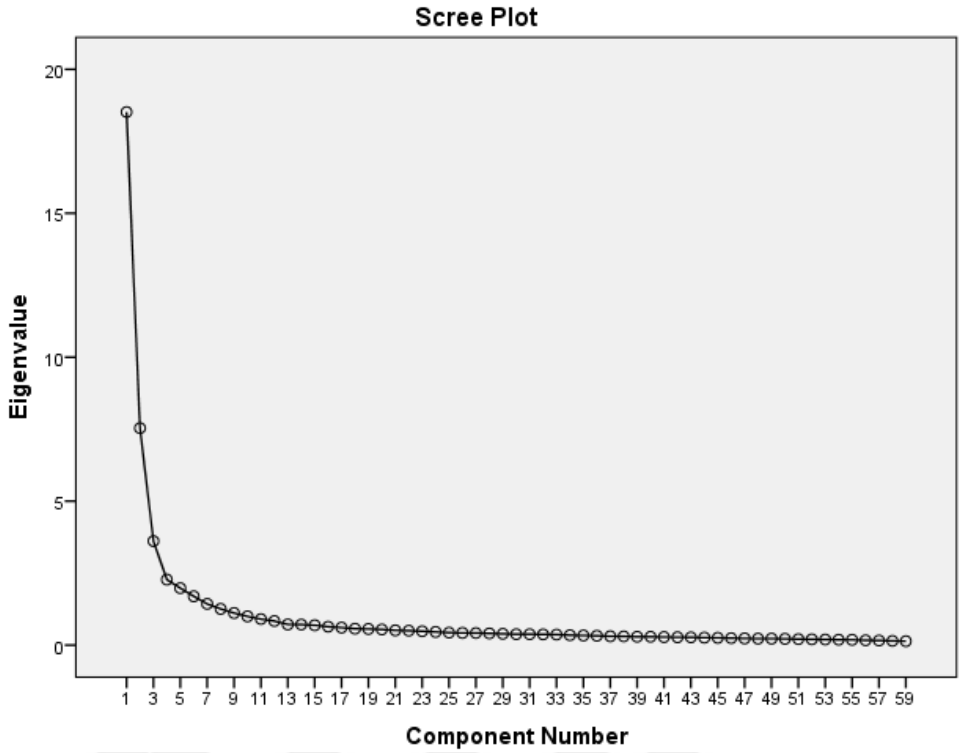
BTY ve SMB ilişkisi için yapılan geçerlilik çalışmasında; özdeğeri 1,4'den büyük olanlar dikkate alınmış olup yedi faktörlü bir yapı elde edilmiştir. Bu faktörler için belirlenen toplam faktör varyansı %62,788'dir ve ölçülmek istenen kavramın iyi derecede ölçülebildiğini göstermektedir. Tablo 3.6.2'de belirlenen faktörlerin özdeğerleri ile birlikte varyans değerleri verilmiştir.

Tablo 3.6.2: BTYÖ ve SMBÖ'nün Alt Boyutları Açıklanan Varyans Oranları

Boyutlar	Özdeğerleri	Varyansı	Yığılmalı Varyans
1.Boyut	18,517	31,384	31,384
2.Boyut	7,537	12,774	44,158
3.Boyut	3,614	6,125	50,283
4.Boyut	2,276	3,857	54,140
5.Boyut	1,977	3,351	57,491
6.Boyut	1,695	2,873	60,364
7.Boyut	1,431	2,425	62,788

Tablo 3.6.2'de görüldüğü üzere özdeğeri 18,517 olan 1'inci boyutun açıkladığı varyans oranı %31,384, özdeğeri 7,537 olan 2'nci boyutun açıkladığı varyans oranı %12,774, özdeğeri 3,614 olan 3'üncü boyutun açıkladığı varyans oranı %6,125, özdeğeri 2,276 olan 4'üncü boyutun açıkladığı varyans oranı %3,857, özdeğeri 1,977 olan 5'inci boyutun açıkladığı varyans oranı %3,351, özdeğeri 1,695 olan 6'ncı boyutun açıkladığı varyans oranı %2,873, özdeğeri 1,431 olan 7'inci boyutun açıkladığı varyans oranı ise %2,425'dir.

Faktör sayısının belirlenmesi için bir diğer yöntem olan çizgi grafiği (scree plot) testinde, grafikte eğimin kaybolmaya başladığı noktaya göre faktör sayısı belirlendiğinden Şekil 3.6.1'de BTYÖ ve SMBÖ'nün alt boyutlarına ilişkin çizgi grafiği gösterilmiştir.

Şekil 3.6.1: BTYÖ ve SMBÖ Alt Boyutlarına Ait Çizgi Grafiği

Araştırmada özdeğeri 1,4 üzeri yedi faktör ile ölçek maddelerinin ilişkilendirilebilmesi için faktörlerin rotasyonu yapılmıştır. Analizin alt kesme noktası ,50'dir. Analiz sonucunda maddelerin faktör yükleri ve maddelerin hangi faktörlerde yer aldığı belirlenmiştir. Bu aşamada SMBÖ'nün 23 numaralı maddesinin yedi alt boyuttan birine dâhil olmadığı, diğer 58 maddenin yedi faktör altında yer aldığı görülmüştür. Bu çerçevede boyutların ya da faktörlerin isimleri yine ilgili olduğu grup dağılımına göre belirlenmiştir. Belirlenen yedi faktör altında yer alan maddeler ve faktör yükleri sırasıyla aşağıdaki tablolarda sunulmuştur.

Tablo 3.6.3: BTYÖ ve SMBÖ Maddelerinin 1'inci Faktör Yük Değerleri

Maddeler	1. Boyut
SMBÖ-30.Sosyal medyada geçirdiğim zaman yüzünden okul çalışmalarım ya da işlerim sekteye uğrar.	,790
SMBÖ-39.Sosyal medya kullanımı benim için önemli kişilerle olan ilişkilerimde problem yaşamama neden olur.	,785
SMBÖ-28.Sosyal medyada daha fazla zaman geçirmek için okulla veya işle ilgili çalışmaları ihmal ederim.	,774
SMBÖ-40.Sosyal medya kullanımım yaşamımda sorunlar oluşturur.	,760

Maddeler	1. Boyut
SMBÖ-36.Sosyal medya kullanımı yüzünden kişisel bakımıma daha az vakit ayırdığım olur.	,744
SMBÖ-27.Sosyal medya dolayısıyla başladığım aktiviteleri zamanında bitiremem.	,732
SMBÖ-26.Arkadaşlarımı sosyal medyadan dolayı ihmal ettiğim olur.	,715
SMBÖ-34.Kendimi sosyal medyada ne kadar süre gezindiğimi saklamaya çalışırken bulurum.	,702
SMBÖ-31.Sosyal medya yüzünden üretkenliğim azalır.	,698
SMBÖ-35.Sosyal medya yüzünden yemek yemeyi unuttuğum zamanlar olur.	,695
SMBÖ-25.Eş veya aile üyelerini sosyal medyadan dolayı ihmal ettiğim olur.	,689
SMBÖ-33.İnsanlar sosyal medyada geçirdiğim zamanın miktarı konusunda beni eleştirirler.	,676
SMBÖ-29.Sosyal medyada zaman geçirmeyi, arkadaşlarımla zaman geçirmeye tercih ederim.	,636
SMBÖ-37.Sosyal medya kullanımı yüzünden uyku düzenimde değişiklikler / bozukluklar olur.	,629
SMBÖ-41.Yapmam gereken işler çoğaldıkça, sosyal medya kullanma isteğim de o ölçüde artar.	,628
SMBÖ-32.Sosyal medyada zaman geçirmeyi, arkadaşlarımla dışarı çıkmaya tercih ederim.	,619
SMBÖ-38.Sosyal medya kullanımı yüzünden fiziksel sorunlar (sırt, baş, göz ağrıları, vb) yaşadığım olur.	,616
SMBÖ-24.Sosyal medyadan dolayı hobilerime, boş zaman ve dinlenme faaliyetlerime daha az öncelik veririm.	,579

Tablo 3.6.3'de, 1'inci boyutta yük değeri ,790 ile ,579 arasında olan 18 madde için sosyal medyanın kullanılması halinde hayatın her alanını etkileyen sorunlara neden olmasından dolayı grup adı "Sosyal Medya Çatışma (SMÇ)" olarak belirlenmiştir.

Tablo 3.6.4: BTYÖ ve SMBÖ Maddelerinin 2'nci Faktör Yük Değerleri

Maddeler	2.Boyut
SMBÖ-10.Sosyal medyayı, planladığımdan daha fazla kullandığım olur.	,761
SMBÖ-7.Sosyal medyada düşündüğümden daha fazla zaman geçirdiğim olur.	,757
SMBÖ-3.Belli süre sosyal medyaya girmediğimde sosyal medyaya girme düşüncesi zihnimi meşgul eder.	,755
SMBÖ-6.Sosyal medyada neler olup bittiğini merak ederim.	,748
SMBÖ-9.Sosyal medyayı uzun süre kullanmaktan bir türlü vazgeçemem.	,744
SMBÖ-11.Sosyal medyayı kullanırken zamanın nasıl geçtiğini anlayamam.	,734

Maddeler	2.Boyut
SMBÖ-12.Sosyal medya ile ilgili eylemlere (oyun, sohbet, fotoğraflara bakmak, vs.) uzun süreler ayırırım.	,709
SMBÖ-5.İnternete bağlı değilken yoğun bir şekilde sosyal medyaya girmeyi düşünürüm.	,707
SMBÖ-4.Hayatımın sosyal medya olmadan sıkıcı, boş ve zevksiz olacağını düşünürüm.	,682
SMBÖ-8.Sosyal medya ile bağlantımı kesmeye her karar verdiğimde kendi kendime "birkaç dakika daha" derim.	,662
SMBÖ-2.Yapmam gereken bir iş varsa öncesinde sosyal medyayı kontrol ederim.	,652
SMBÖ-1.Yakın zamanda sosyal medyada neler olup bittiği hakkında oldukça fazla düşünürüm.	,587

Tablo 3.6.4'de, 2'nci boyutta yük değeri ,761 ile ,587 arasında olan 12 madde için sosyal medyanın yoğun bir şekilde kullanılması fazla düşünsel ve fiziksel meşguliyete neden olmasından dolayı için grup adı "Sosyal Medya Meşguliyet (SMM)" olarak belirlenmiştir.

Tablo 3.6.5: BTYÖ ve SMBÖ Maddelerinin 3'üncü Faktör Yük Değerleri

Maddeler	3.Boyut
BTYÖ-6.Kendime faydalı olacağını düşündüğüm bir konuyu araştırmak istediğimde bilişim teknolojilerinden yararlanırım.	,791
BTYÖ-3.Öğretmenlerimizin verdiği ödevleri yaparken bilişim teknolojilerinden yararlanırım.	,771
BTYÖ-5.Proje çalışması yaparken bilişim teknolojilerinden yararlanırım.	,770
BTYÖ-7.Merak ettiğim bir konuyu araştırırken bilişim teknolojilerinden yararlanırım.	,751
BTYÖ-2.Bilgi dağarcığımı (düzeyimi) artırmak için bilişim teknolojilerinden yaralanırım.	,748
BTYÖ-1.Bilgi edinmek için bilişim teknolojilerinden yararlanırım.	,737
BTYÖ-8.Bilmediğim olayları araştırırken bilişim teknolojilerinden yararlanırım.	,731
BTYÖ-4.Ders kitaplarımızda yer alan görevleri (ödevleri) yapmak için bilişim teknolojilerinden yararlanırım.	,705

Tablo 3.6.5'de, 3'üncü boyutta yük değeri ,791 ile ,705 arasında olan 8 madde için bilişim teknolojilerinin kullanılması halinde bilgiye ulaşım sağlandığından dolayı grup adı "Bilişim Teknolojileri Araştırma İnceleme Bilgi Edinme (BTAİB)" olarak belirlenmiştir.

Tablo 3.6.6: BTYÖ ve SMBÖ Maddelerinin 4'üncü Faktör Yük Değerleri

Maddeler	4.Boyut
BTYÖ-11.Birine haber vermek için bilişim teknolojilerinden yararlanırım.	,812
BTYÖ-10.Birine mesaj göndermek istediğimde bilişim teknolojilerinden yararlanırım.	,796
BTYÖ-13.Biriyle yazışmak istediğimde bilişim teknolojilerinden yararlanırım.	,739
BTYÖ-9.Birinden haber almak için bilişim teknolojilerinden yararlanırım.	,724
BTYÖ-12.Görüşmek istediğim biriyle bilişim teknolojilerinden yararlanarak görüşürüm.	,618

Tablo 3.6.6'da, 4'üncü boyutta yük değeri ,812 ile ,618 arasında olan 5 madde için bilişim teknolojilerinin kullanılması halinde bilgi aktarımı sağlandığından dolayı grup adı "Bilişim Teknolojileri İletişim (BTİ)" olarak belirlenmiştir.

Tablo 3.6.7: BTYÖ ve SMBÖ Maddelerinin 5'inci Faktör Yük Değerleri

Maddeler	5.Boyut
SMBÖ-20.Sosyal medya kullanımını bırakmak için sonuç vermeyen çabalar gösteririm.	,727
SMBÖ-21.Sosyal medya kullanımını denetim altına almak için sonuç vermeyen çabalar gösteririm.	,711
SMBÖ-19.Sosyal medya kullanımını denetim altına almak için yoğun bir istek duyarım.	,646
SMBÖ-22.Sosyal medyada harcadığım zamanı azaltmaya çalışır, başarısız olurum.	,596
SMBÖ-18.Sosyal medya kullanımını durdurmaya çalışıp başaramadığım olur.	,582

Tablo 3.6.7'de, 5'inci boyutta yük değeri ,727 ile ,582 arasında olan 5 madde için sosyal medya kullanımında kontrolün sağlanmasına yönelik yinelemelerden dolayı grup adı "Sosyal Medya Tekrarlama (SMT)" olarak belirlenmiştir.

Tablo 3.6.8: BTYÖ ve SMBÖ Maddelerinin 6'ncı Faktör Yük Değerleri

Maddeler	6.Boyut
BTYÖ-17.Eğlenmek istediğimde bilişim teknolojilerinden yararlanırım.	,786
BTYÖ-16.Eğlenceli vakitler geçirmek istediğimde bilişim teknolojilerinden yararlanırım.	,761
BTYÖ-14.Düşüncelerimi ifade ederken bilişim teknolojilerinden yararlanırım.	,696
BTYÖ-15.Düşüncelerimi paylaşırken bilişim teknolojilerinden yararlanırım.	,690
BTYÖ-18.Oyun oynama amacıyla bilişim teknolojilerinden yararlanırım.	,542

Tablo 3.6.8'de, 6'ncı boyutta yük değeri ,786 ile ,542 arasında olan 5 madde için bilişim teknolojilerinin kullanılması bireysel mutluluk ve kişisel paylaşım ile ilgili olduğundan dolayı grup adı "Bilişim Teknolojileri Eğlence, Kendini İfade Etme (BTEKİE)" olarak belirlenmiştir.

Tablo 3.6.9: BTYÖ ve SMBÖ Maddelerinin 7'nci Faktör Yük Değerleri

Maddeler	7.Boyut
SMBÖ-15.Yaşamımdaki olumsuz düşüncelerden kurtulmak için sosyal medyada gezinmeyi tercih ederim.	,715
SMBÖ-16.Problemlerimden bunaldığımda sığındığım en iyi yer sosyal medyadır.	,697
SMBÖ-13.Kişisel problemlerimi unutmak için sosyal medya kullanırım.	,679
SMBÖ-14.Kendimi yalnız hissettiğim zamanlarda sosyal medyada vakit geçiririm.	,655
SMBÖ-17.Sosyal medya kullandığım süre boyunca her şeyi unuturum.	,527

Tablo 3.6.9'da, 7'nci boyutta yük değeri ,715 ile ,527 arasında olan 5 madde için sosyal medya kullanımında duygusal değişimlere neden olmasından dolayı grup adı "Sosyal Medya Duygu Durum Düzenleme (SMDDD)" olarak belirlenmiştir.

Ölçme araçlarının güvenilirliğini sağlamak amacıyla SMÇ, SMM, BTAİB, BTİ, SMT, BTEKİE, SMDDD alt boyutlarının iç tutarlılık katsayıları belirlenerek, her maddenin varyansına göre hesaplanmış Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayı değerleri Tablo 3.6.10'da gösterilmiştir.

Tablo 3.6.10: Alt boyutların Cronbach Alpha Güvenilirlikleri

Alt Boyutlar	Madde Sayısı	Cronbach Alpha Katsayısı
SMÇ	18	,949
SMM	12	,939
BTAİB	8	,902
BTİ	5	,861
SMT	5	,900
BTEKİE	5	,831
SMDDD	5	,902
BMYÖ-SMBÖ	59	,959

Tablo 3.6.10 incelendiğinde bilişim teknolojilerinden yararlanma ve sosyal medya bağımlılığı ölçeği toplamında görülen ,959 Cronbach Alfa katsayısı değeriyle yüksek derecedeki güvenilirliği gösterdiği, alt ölçeklerin en düşük ,831 (BTEKİE) değeri ve en yüksek ,949 (SMÇ) değerine göre Cronbach Alfa katsayı değerlerinin yine yüksek derecede güvenilir olduğu görülmüştür.

BTYÖ, SMBÖ ile alt ölçekleri puanlaması; BTYÖ'nün "Hiçbir zaman, Bazen, Genellikle, Her zaman" olarak 4'lü ve SMBÖ'nün "Hiçbir zaman, Nadiren, Bazen, Sık sık, Her zaman" olarak 5'li dereceleme ölçeğine uygun olan aralık katsayıları kullanılarak yararlanmanın ve bağımlılığın seviye tespitleri yapılmaya çalışılmıştır. BTYÖ ve SMBÖ için madde sayılarına göre en düşük ve en yüksek alınabilecek puan belirlendikten sonra puan aralıkları hesaplanmış olup bu puanlama aralıkları Tablo 3.6.11'de gösterilmiştir.

Tablo 3.6.11: BTYÖ ve SMBÖ'nün Değerlendirilmesi

Ölçek/Alt Ölçek	Sıklık İfadesi	Puan Aralığı	Yararlanma/Bağımlılık Durumu
BTYÖ	Hiçbir zaman	1 - 1,75	Yararlanma Yok
	Bazen	1,76 - 2,50	Düşük
	Genellikle	2,51 - 3,25	Orta
	Her zaman	3,26 - 4,00	Yüksek
SMBÖ	Hiçbir zaman	41 - 73	Bağımlılık Yok
	Nadiren	74 - 106	Az Bağımlı
	Bazen	107 - 139	Orta Bağımlı
	Sık sık	140 - 172	Yüksek Bağımlı
	Her zaman	173 - 205	Çok Yüksek Bağımlı

BTYÖ ve SMBÖ alt boyutları için aynı şekilde her ölçeğin madde sayılarına göre en düşük ve en yüksek alınabilecek puan belirlendikten sonra puan aralıkları hesaplanmış olup bu puanlama aralıkları Tablo 3.6.12'de gösterilmiştir.

Tablo 3.6.12: BTYÖ ve SMBÖ'nün Alt Ölçeklerinin Değerlendirilmesi

Ölçek/Alt Ölçek	Sıklık İfadesi	Puan Aralığı	Yararlanma/Bağımlılık Durumu
SMÇ	Hiçbir zaman	18 - 32	Bağımlılık Yok
	Nadiren	33 - 47	Az Bağımlı
	Bazen	48 - 62	Orta Bağımlı
	Sık sık	63 - 77	Yüksek Bağımlı
	Her zaman	78 - 90	Çok Yüksek Bağımlı

Ölçek/Alt Ölçek	Sıklık İfadesi	Puan Aralığı	Yararlanma/Bağımlılık Durumu
SMM	Hiçbir zaman	12 - 21	Bağımlılık Yok
	Nadiren	22 - 31	Az Bağımlı
	Bazen	32 - 41	Orta Bağımlı
	Sık sık	42 - 51	Yüksek Bağımlı
	Her zaman	52 - 60	Çok Yüksek Bağımlı
SMT	Hiçbir zaman	5 - 8	Bağımlılık Yok
	Nadiren	9 - 12	Az Bağımlı
	Bazen	13 - 16	Orta Bağımlı
	Sık sık	17 - 20	Yüksek Bağımlı
	Her zaman	21 - 25	Çok Yüksek Bağımlı
SMDDD	Hiçbir zaman	5 - 8	Bağımlılık Yok
	Nadiren	9 - 12	Az Bağımlı
	Bazen	13 - 16	Orta Bağımlı
	Sık sık	17 - 20	Yüksek Bağımlı
	Her zaman	21 - 25	Çok Yüksek Bağımlı
BTAİB	Hiçbir zaman	1 - 1,75	Yararlanma Yok
	Bazen	1,76 - 2,50	Düşük
	Genellikle	2,51 - 3,25	Orta
	Her zaman	3,26- 4,00	Yüksek
BTİ	Hiçbir zaman	1 - 1,75	Yararlanma Yok
	Bazen	1,76 - 2,50	Düşük
	Genellikle	2,51 - 3,25	Orta
	Her zaman	3,26- 4,00	Yüksek
BTEKİE	Hiçbir zaman	1 - 1,75	Yararlanma Yok
	Bazen	1,76 - 2,50	Düşük
	Genellikle	2,51 - 3,25	Orta
	Her zaman	3,26- 4,00	Yüksek

4. BULGULAR

Araştırmanın bu bölümünde ölçme araçlarıyla 957 öğrenciden toplanan verilere sırasıyla yapılan istatistiki analizler yer almıştır. Bu kapsamda ölçek veya alt ölçekler, bazı demografik özelliklerle birlikte ele alınmış ve yapılan analizlerin sonucunda elde edilen bulgular aşağıda sunulmuştur.

4.1. Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma ve Sosyal Medya Bağımlılığı İlişkisine Yönelik Bulgular

Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma ve Sosyal Medya Bağımlılığı ilişkisinin belirlenmesine yönelik her bir ölçek ve alt ölçeğin birbiri ile ilişkisi tespit edilmiş olup belirlenen değerler Tablo 4.1.1'de sunulmuştur.

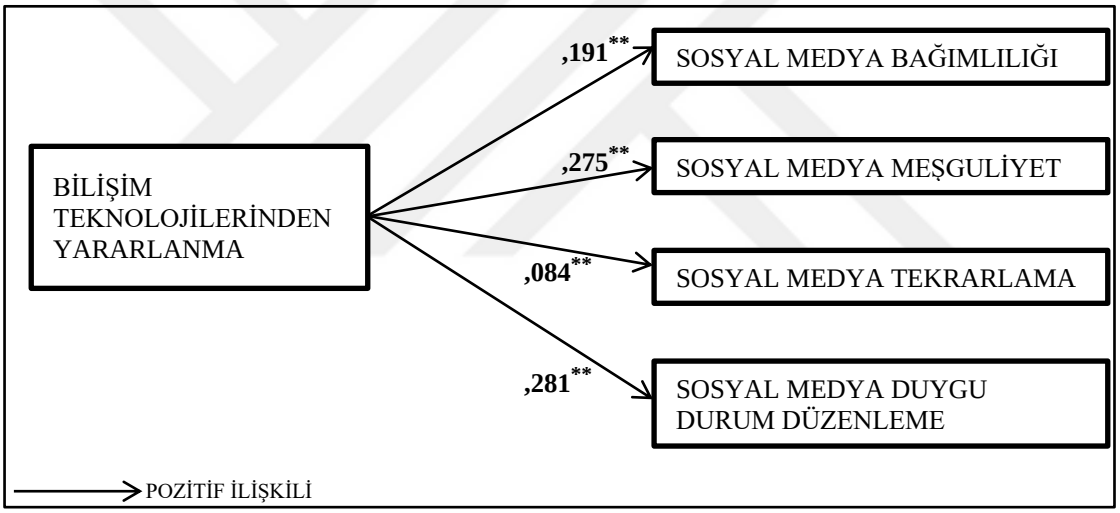
Tablo 4.1.1: BTY ve SMB İlişkisine Yönelik Pearson Korelasyon Analizi

		BTYÖ	SMBÖ	SMÇ	SMM	BTAİB	BTİ	SMT	BTEKİE	SMDDD
BTYÖ	***r***	1	**,191****	,054	**,275****	**,830****	**,760****	**,084****	**,714****	**,281****
	P		,000	,098	,000	,000	,000	,009	,000	,000
SMBÖ	***r***	,191**	1	**,873****	**,854****	,004	**,080***	**,805****	**,378****	**,767****
	P	,000		,000	,000	,898	,013	,000	,000	,000
SMÇ	***r***	,054	,873**	1	**,550****	**-,087****	-,031	**,661****	**,255****	**,520****
	P	,098	,000		,000	,007	,343	,000	,000	,000
SMM	***r***	,275**	,854**	,550**	1	**,105****	**,167****	**,616****	**,382****	**,696****
	P	,000	,000	,000		,001	,000	,000	,000	,000
BTAİB	***r***	,830**	,004	-,087**	,105**	1	**,503****	-,055	**,312****	**,089****
	P	,000	,898	,007	,001		,000	,087	,000	,006
BTİ	***r***	,760**	,080*	-,031	,167**	,503**	1	-,013	**,365****	**,192****
	p	,000	,013	,343	,000	,000		,688	,000	,000
SMT	***r***	,084**	,805**	,661**	,616**	-,055	-,013	1	**,275****	**,539****
	p	,009	,000	,000	,000	,087	,688		,000	,000
BTEKİE	***r***	,714**	,378**	,255**	,382**	,312**	,365**	,275**	1	**,394****
	p	,000	,000	,000	,000	,000	,000	,000		,000
SMDDD	***r***	,281**	,767**	,520**	,696**	,089**	,192**	,539**	,394**	1
	p	,000	,000	,000	,000	,006	,000	,000	,000	

** p<0,01 *p <0,05

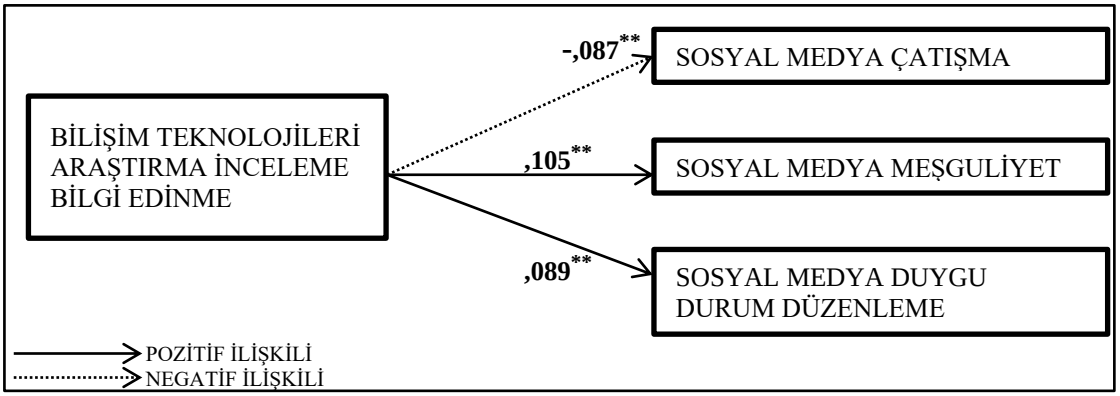
Tablo 4.1.1'de BTY ve SMB alt ölçeklerinin birbirleri ile ilişkisi incelendiğinde BTYÖ'nün üç alt boyutunun kendi aralarında ve aynı şekilde SMBÖ'nün dört alt boyutunun da kendi aralarında anlamlı ilişkiler olduğu görülmektedir ($p<0,01$). Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma ve Sosyal Medya Bağımlılığı ilişkisine yönelik bu sonuçlara göre aşağıda bilgiler ve şekiller sunulmuştur.

Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma ölçeği ile SMB ölçeği ve SMM, BTAİB, SMT, BTİ, BTEKİE, SMDDD alt ölçekleri arasında anlamlı ilişkiler olduğu görülmektedir ($p<0,01$). Buna karşı Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma ölçeği ile Sosyal Medya Çatışma alt ölçeği arasında anlamlı bir ilişki olmadığı görülmektedir ($p>0,05$). Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma ölçeği ile pozitif ilişkili bulunan Sosyal Medya Bağımlılığı boyutları Şekil 4.1.1'de sunulmuştur.

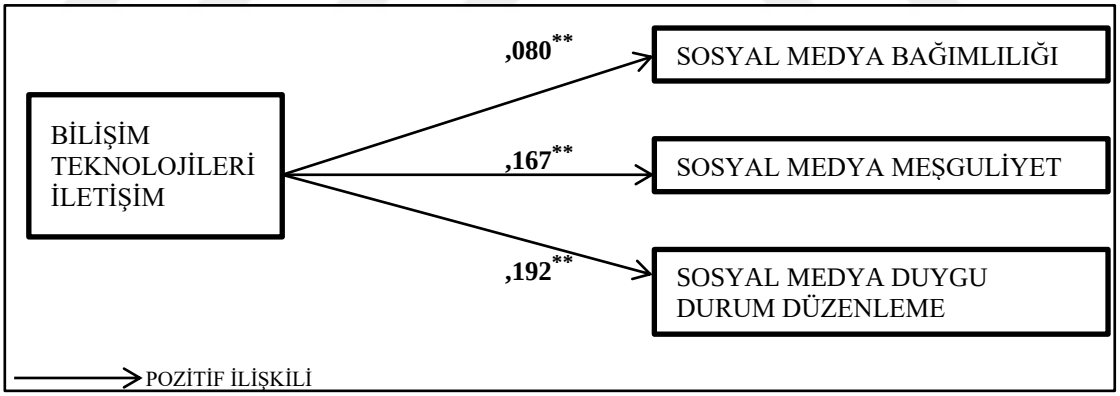
Şekil 4.1.1: BTY ve SMB Boyutları İlişkisi

Bilişim Teknolojileri Araştırma İnceleme Bilgi Edinme alt boyutu ile SMÇ, SMM ve SMDDD alt boyutları arasında anlamlı ilişkiler olduğu görülmektedir ($p<0,01$). Buna karşı Bilişim Teknolojileri Araştırma İnceleme Bilgi Edinme alt boyutu ile SMB boyutu ve SMT alt boyutu arasında anlamlı bir ilişki olmadığı görülmektedir ($p>0,05$). Bilişim Teknolojileri Araştırma İnceleme Bilgi Edinme boyutu ile pozitif ve negatif ilişkili bulunan Sosyal Medya Bağımlılığı boyutları Şekil 4.1.2'de sunulmuştur.

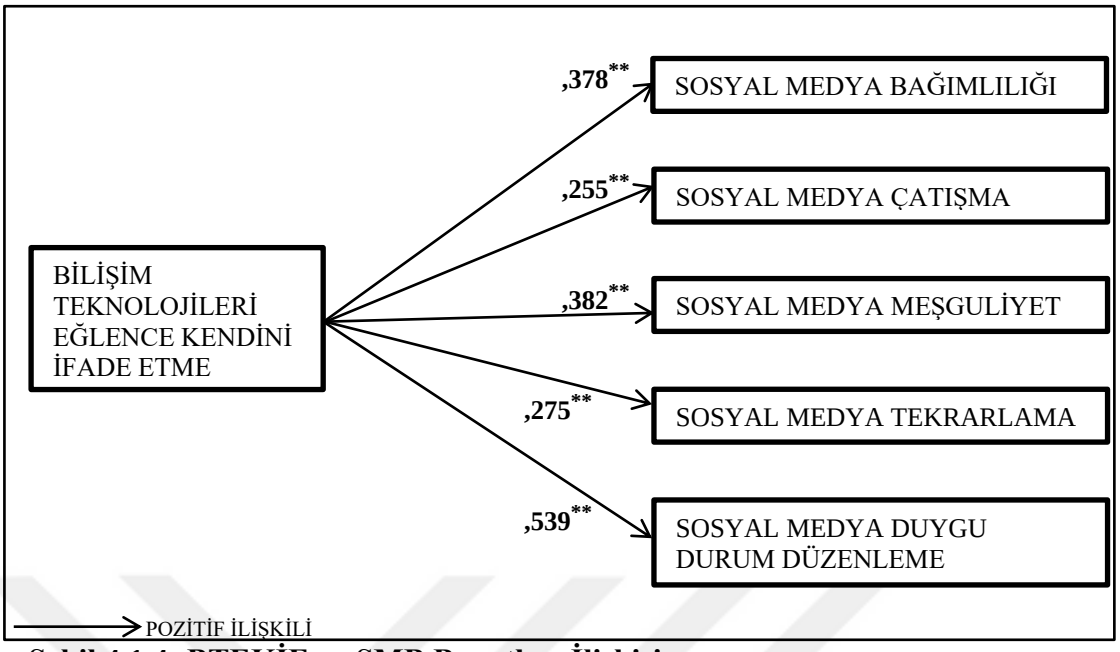
Şekil 4.1.2: BTAİB ve SMB Boyutları İlişkisi

Bilişim Teknolojileri İletişim alt boyutu ile SMB boyutu, SMM ve SMDDD alt boyutları arasında anlamlı ilişkiler olduğu görülmektedir ($p<0,05$) ($p<0,01$). Buna karşı Bilişim Teknolojileri İletişim alt boyutu ile SMÇ ve SMT alt boyutları arasında anlamlı bir ilişki olmadığı görülmektedir ($p>0,05$). Bilişim Teknolojileri İletişim boyutu ile pozitif ilişkili bulunan Sosyal Medya Bağımlılığı boyutları Şekil 4.1.3'de sunulmuştur.

Şekil 4.1.3: BTİ ve SMB Boyutları İlişkisi

Bilişim Teknolojileri Eğlence, Kendini İfade Etme alt boyutu ile SMB boyutu, SMÇ, SMM, SMT ve SMDDD alt boyutları arasında anlamlı ilişkiler olduğu görülmektedir ($p<0,01$). Bilişim Teknolojileri Eğlence, Kendini İfade Etme boyutu ile pozitif ilişkili bulunan Sosyal Medya Bağımlılığı boyutları Şekil 4.1.4'de sunulmuştur.

Şekil 4.1.4: BTEKİE ve SMB Boyutları İlişkisi

4.2. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma ve Sosyal Medya Bağımlılığı İlişkisinin Ne Seviyede Olduğunun İncelenmesine Yönelik Bulgular

Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin, Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma ve Sosyal Medya Bağımlılığı durumlarının ne seviyede olduğuna dair ölçekler ile her iki ölçeği oluşturan (Araştırma İnceleme Bilgi Edinme, İletişim, Eğlence, Kendini İfade Etme, Çatışma, Meşguliyet, Tekrarlama ve Duygu Durum Düzenleme) alt ölçeklerin değerlerinin toplamından elde edilen verilerin dağılımları Tablo 4.2.1'de gösterilmiştir.

Tablo 4.2.1: BTY ve SMB Seviyeleri

	$\overline{X}$	*SD*	*N*
Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma	3,176	,419	957
Sosyal Medya Bağımlılığı	2,225	,678	957
SMÇ	1,756	,711	957
SMM	2,839	,838	957
BTAİB	3,339	,495	957
BTİ	3,475	,511	957

	$\overline{X}$	*SD*	*N*
SMT	2,048	,895	957
BTEKİE	2,613	,645	957
SMDDD	2,650	,949	957

Tablo 4.2.1'de yer alan sonuç değerleri, ölçeklerin geneli ve alt boyutları için belirlenen puanlama aralıklarına göre incelenmiştir.

18 maddelik Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma ölçeği genel ortalama değerinin 3,18 (Genellikle) "Orta" düzeyde olduğu görülmektedir. Fakat ortalama değeri dikkate alındığında, öğrencilerin bilişim teknolojilerinden yararlanma seviyesinin (Her zaman) "Yüksek" düzeye yakın olduğu söylenebilir.

41 maddelik Sosyal Medya Bağımlılığı ölçeği genel ortalama değerinin 2,23 (91 puan) olduğu görülmektedir. Buna göre öğrencilerin sosyal medyaya "Az Bağımlı" durumda olduğu söylenebilir.

18 maddelik Sosyal Medya Çatışma alt ölçeği ortalama değerinin 1,76 (32 puan) "Bağımlılık Yok" durumunda olduğu diğer bir ifadeyle bağımlılığın olmadığı görülmektedir. Fakat bu ölçeğe göre ortalama değeri dikkate alındığında, öğrencilerin sosyal medyaya "Az Bağımlı" duruma yakın olduğu söylenebilir.

12 maddelik Sosyal Medya Meşguliyet alt ölçeği ortalama değerinin 2,84 (34 puan) olduğu görülmektedir. Bu ölçeğe göre öğrencilerin sosyal medyaya "Orta Bağımlı" durumda olduğu söylenebilir.

8 maddelik Bilişim Teknolojileri Araştırma İnceleme Bilgi Edinme alt ölçeği ortalama değerinin 3,34 (Her zaman) "Yüksek" düzeyde olduğu görülmektedir. Fakat bu ölçeğe göre ortalama değeri dikkate alındığında, öğrencilerin bilişim teknolojilerinden yararlanma seviyesinin (Genellikle) "Orta" düzeye yakın olduğu söylenebilir.

5 maddelik Bilişim Teknolojileri İletişim alt ölçeği genel ortalama değerinin 3,48 olduğu görülmektedir. Bu ölçeğe göre öğrencilerin bilişim teknolojilerinden yararlanma seviyesinin (Her zaman) "Yüksek" düzeyde olduğu söylenebilir.

5 maddelik Sosyal Medya Tekrarlama alt ölçeği ortalama değerinin 2,05 (10 puan) olduğu görülmektedir. Bu ölçeğe göre öğrencilerin sosyal medyaya "Az Bağımlı" durumda olduğu söylenebilir.

5 maddelik Bilişim Teknolojileri Eğlence, Kendini İfade Etme alt ölçeği ortalama değerinin 2,61 (Genellikle) "Orta" düzeyde olduğu görülmektedir. Fakat bu ölçeğe göre ortalama değeri dikkate alındığında, öğrencilerin bilişim teknolojilerinden yararlanma seviyesinin (Bazen) "Düşük" düzeye yakın olduğu söylenebilir.

5 maddelik Sosyal Medya Duygu Durum Düzenleme alt ölçeği ortalama değerinin 2,65 (13 puan) "Orta Bağımlı" durumunda olduğu görülmektedir. Fakat bu ölçeğe göre ortalama değeri dikkate alındığında, öğrencilerin sosyal medyaya "Az Bağımlı" duruma yakın olduğu söylenebilir.

4.3. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma ve Sosyal Medya Bağımlılığı İlişkisinin Cinsiyete Göre Farklılaşmasına Yönelik Bulgular

Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin BTY ve SMB ilişkisinin cinsiyete göre farklılaşıp farklılaşmadığı ile ilgili bulgular Tablo 4.3.1'de gösterilmiştir.

Tablo 4.3.1: Cinsiyete Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik Tanımlayıcı Bilgiler ve T-Testi Sonuçları

	Cinsiyet	***N***	$\overline{X}$	***SD***	***SEM***	***df***	***t***	***Sig.2-tailed***
BTY	Kadın	771	3,184	,407	,015	955	1,218	,223
	Erkek	186	3,142	,465	,034			
SMB	Kadın	771	2,224	,657	,024	955	-,084	,933
	Erkek	186	2,229	,760	,056			
SMÇ	Kadın	771	1,721	,664	,024	955	-3,069	**,002**
	Erkek	186	1,899	,868	,064			
SMM	Kadın	771	2,878	,839	,030	955	2,980	**,003**
	Erkek	186	2,675	,817	,06			
BTAİB	Kadın	771	3,353	,481	,017	955	1,733	,083
	Erkek	186	3,283	,545	,04			
BTİ	Kadın	771	3,512	,489	,018	955	4,556	**,000**
	Erkek	186	3,324	,569	,042			
SMT	Kadın	771	2,047	,890	,032	955	-,045	,964
	Erkek	186	2,051	,918	,067			

	Cinsiyet	*N*	$\overline{X}$	*SD*	*SEM*	*df*	*t*	*Sig.2-tailed*
BTEKİE	Kadın	771	2,586	,642	,023	955	-2,641	**,008**
	Erkek	186	2,725	,649	,048			
SMDDD	Kadın	771	2,684	,933	,036	955	2,272	**,023**
	Erkek	186	2,509	1,002	,073			

Tablo 4.3.1'de yapılan analizde kadınların BTY, SMM, BTAİB, BTİ ve SMDDD boyutlarında aritmetik ortalaması erkeklerden yüksek iken buna karşın erkeklerin SMB, SMÇ, SMT ve BTEKİE boyutlarında aritmetik ortalaması kadınların aritmetik ortalamasından daha yüksek olduğu görülmektedir. Bununla beraber t-testinde SMÇ, SMM, BTİ, BTEKİE ve SMDDD boyutlarında kadın erkek aritmetik ortalamaları arasında anlamlı farklılık olduğu görülmektedir ($p<0,05$). Buna karşı BTY, SMB, BTAİB ve SMT boyutlarında kadın erkek aritmetik ortalamaları arasında anlamlı farklılık olmadığı görülmektedir ($p>0,05$).

Sonuçlar değerlendirildiğinde, SMM, BTİ ve SMDDD alt ölçeklerinde kadınlar lehine farklılık olduğu görülmektedir($p<0,05$). SMÇ ve BTEKİE alt ölçeklerinde ise erkekler lehine bir farklılık olduğu gözlenmektedir ($p<0,05$). Diğer bir ifade ile sosyal medya meşguliyet, bilişim teknolojileri iletişim ve sosyal medya duygu durum düzenleme alt ölçeklerinde kadınlar lehine anlamlı bir farklılık olduğudur ($p<0,05$). Sosyal medya çatışma ve bilişim teknolojileri eğlence, kendini ifade etme alt ölçeklerinde ise erkekler lehine farklılık olduğu görülmektedir ($p<0,05$). Bu durumda BTY ve SMB ilişkisinde; kadınların erkeklere göre bilişim teknolojilerinde daha fazla iletişimden yararlandığı, sosyal medya ile meşguliyetin daha fazla olduğu ve daha fazla duygusal destek almış olduğu, bununla beraber erkeklerde kadınlara göre bilişim teknolojilerinde daha fazla eğlenceli vakitler geçirdiği, düşüncelerini paylaştığı ve ifade ettiği, sosyal medyada ise daha fazla çatışma halinde olduğu, bundan da olumsuz etkilendiği söylenebilir.

4.4. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma ve Sosyal Medya Bağımlılığı İlişkisinin Çalışma Durumuna Göre Farklılaşmasına Yönelik Bulgular

Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin BTY ve SMB ilişkisinin çalışma durumuna (ÇD) göre farklılaşıp farklılaşmadığı ile ilgili bulgular Tablo 4.4.1'de gösterilmiştir.

Tablo 4.4.1: Çalışma Durumuna Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik Tanımlayıcı Bilgiler ve T-Testi Sonuçları

	ÇD	*N*	$\overline{X}$	*SD*	*SEM*	*df*	*t*	*Sig.2-tailed*
BTY	Evet	40	3,213	,367	,058	955	,566	,572
	Hayır	917	3,174	,421	,014			
SMB	Evet	40	2,191	,843	,133	955	-,322	,747
	Hayır	917	2,226	,670	,022			
SMÇ	Evet	40	1,731	,915	,145	955	-,223	,824
	Hayır	917	1,757	,702	,023			
SMM	Evet	40	2,805	,853	,135	955	-,261	,794
	Hayır	917	2,840	,838	,028			
BTAİB	Evet	40	3,417	,451	,071	955	1,017	,309
	Hayır	917	3,336	,497	,016			
BTİ	Evet	40	3,43	,497	,079	955	-,572	,567
	Hayır	917	3,477	,512	,017			
SMT	Evet	40	2,075	1,071	,169	955	,196	,845
	Hayır	917	2,047	,887	,029			
BTEKİE	Evet	40	2,67	,605	,096	955	,571	,568
	Hayır	917	2,610	,647	,021			
SMDDD	Evet	40	2,565	,982	,155	955	-,580	,562
	Hayır	917	2,654	,948	,031			

Tablo 4.4.1'de yapılan analizde bir iş alanında çalışmayanların SMB, SMÇ, SMM, BTİ ve SMDDD boyutlarında aritmetik ortalaması bir iş alanında çalışanlardan yüksektir. Buna karşın bir iş alanında çalışanların BTY, BTAİB, SMT ve BTEKİE boyutlarında aritmetik ortalaması bir iş alanında çalışmayanların aritmetik ortalamasından yüksek olduğu görülmektedir. Bununla beraber t-testinde

bütün boyutlarda bir iş alanında çalışanların veya çalışmayanların aritmetik ortalamaları arasında anlamlı farklılık olmadığı görülmektedir (p>0,05).

Sonuçlar değerlendirildiğinde bilişim teknolojilerinden yararlanma ve sosyal medya bağımlılığı ilişkisinde öğrencilerin bir iş alanında çalışıp çalışmamalarının istatistiksel olarak anlamlı bir etkisinin olmadığı söylenebilir.

4.5. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma ve Sosyal Medya Bağımlılığı İlişkisinin Burs veya Kredi Alma Durumuna Göre Farklılaşmasına Yönelik Bulgular

Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin BTY ve SMB ilişkisinin burs kredi alma durumuna (BKD) göre farklılaşıp farklılaşmadığı ile ilgili bulgular Tablo 4.5.1'de gösterilmiştir.

Tablo 4.5.1: Burs / Kredi Alma Durumuna Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik Tanımlayıcı Bilgiler ve T-Testi Sonuçları

	BKD	***N***	$\overline{X}$	***SD***	***SEM***	***df***	***t***	***Sig.2-tailed***
BTY	Evet	477	3,231	,431	,020	954	4,097	**,000**
	Hayır	479	3,121	,399	,018			
SMB	Evet	477	2,306	,683	,031	954	3,757	**,000**
	Hayır	479	2,143	,664	,030			
SMÇ	Evet	477	1,812	,759	,035	954	2,533	**,011**
	Hayır	479	1,696	,653	,030			
SMM	Evet	477	2,946	,812	,037	954	3,965	**,000**
	Hayır	479	2,732	,851	,039			
BTAİB	Evet	477	3,383	,502	,023	954	2,821	**,005**
	Hayır	479	3,294	,484	,022			
BTİ	Evet	477	3,495	,504	,023	954	1,162	,246
	Hayır	479	3,456	,518	,024			
SMT	Evet	477	2,130	,897	,041	954	2,832	**,005**
	Hayır	479	1,966	,887	,041			
BTEKİE	Evet	477	2,721	,679	,031	954	5,216	**,000**
	Hayır	479	2,506	,591	,027			
SMDDD	Evet	477	2,750	,942	,043	954	3,243	**,001**
	Hayır	479	2,552	,947	,043			

Tablo 4.5.1'de yapılan analizde burs veya kredi alanların bütün boyutlarda aritmetik ortalaması burs veya kredi almayanlardan yüksek olduğu görülmektedir. Bununla beraber t-testinde BTY, SMB, SMÇ, SMM, BTAİB, SMT, BTEKİE ve SMDDD boyutlarında burs veya kredi alanlar ile almayanların aritmetik ortalamaları arasında anlamlı farklılık olduğu görülmektedir ($p<0,05$). Buna karşı BTİ boyutunda burs veya kredi alanlar ile almayanların aritmetik ortalamaları arasında anlamlı farklılık olmadığı görülmektedir ($p>0,05$).

Sonuçlar değerlendirildiğinde, BTY, SMB, SMÇ, SMM, BTAİB, SMT, BTEKİE ve SMDDD alt ölçeklerinde burs veya kredi alanlar lehine farklılık ($p<0,05$) gözlenmektedir. Diğer bir ifade ile bilişim teknolojilerinden yararlanma, sosyal medya bağımlılığı ve çatışma, meşguliyet, araştırma inceleme bilgi edinme, tekrarlama, eğlence, kendini ifade etme ve duygu durum düzenleme alt ölçeklerinde burs veya kredi alanlar lehine farklılık olduğu görülmektedir ($p<0,05$). Bu durumda BTY ve SMB ilişkisinde öğrencilerin, burs veya kredi alma durumunda bilişim teknolojilerinde daha fazla araştırma inceleme bilgi edinmeden yararlandığı, daha fazla eğlenceli vakitler geçirdiği, düşüncelerini paylaştığı ve ifade ettiği, sosyal medyada daha fazla çatışma halinde olduğu, daha fazla sosyal medya ile meşgul olduğu, daha fazla tekrarladığı ve buradan daha fazla duygusal destek sağladığı söylenebilir.

4.6. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma ve Sosyal Medya Bağımlılığı İlişkisinin E-posta Kullanma Durumuna Göre Farklılaşmasına Yönelik Bulgular

Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin BTY ve SMB ilişkisinin e-posta (@) kullanma durumuna göre farklılaşıp farklılaşmadığı ile ilgili bulgular Tablo 4.6.1'de gösterilmiştir.

Tablo 4.6.1: E-posta Kullanma Durumuna Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik Tanımlayıcı Bilgiler ve T-Testi Sonuçları

	@	*N*	$\overline{X}$	*SD*	*SEM*	*df*	*t*	*Sig.2-tailed*
BTY	Evet	947	3,177	,418	,014	951	,758	,448
	Hayır	6	3,046	,597	,244			

	@	N	$\overline{X}$	SD	SEM	df	t	Sig.2-tailed
SMB	Evet	947	2,220	,679	,022	951	-1,872	,061
	Hayır	6	2,740	,440	,180			
SMÇ	Evet	947	1,753	,708	,023	951	-1,714	,087
	Hayır	6	2,250	,838	,342			
SMM	Evet	947	2,834	,840	,027	951	-1,697	,090
	Hayır	6	3,417	,398	,162			
BTAİB	Evet	947	3,341	,493	,016	951	1,255	,210
	Hayır	6	3,087	,794	,324			
BTİ	Evet	947	3,475	,511	,017	951	,837	,403
	Hayır	6	3,300	,666	,272			
SMT	Evet	947	2,045	,897	,029	951	-,968	,333
	Hayır	6	2,400	,780	,318			
BTEKİE	Evet	947	2,612	,646	,021	951	-,459	,647
	Hayır	6	2,733	,641	,262			
SMDDD	Evet	947	2,647	,952	,031	951	-1,421	,156
	Hayır	6	3,200	,473	,193			

Tablo 4.6.1'de yapılan analizde e-posta kullananların BTY, BTAİB ve BTİ boyutlarında aritmetik ortalaması e-posta kullanmayanlardan yüksek iken buna karşın e-posta kullanmayanların SMB, SMÇ, SMM, SMT, BTEKİE ve SMDDD boyutlarında aritmetik ortalaması e-posta kullananların aritmetik ortalamasından yüksek olduğu görülmektedir. Bununla beraber t-testinde bütün boyutlarda e-posta kullananların veya kullanmayanların aritmetik ortalamaları arasında anlamlı farklılık olmadığı görülmektedir ($p>0,05$).

Sonuçlar değerlendirildiğinde bilişim teknolojilerinden yararlanma ve sosyal medya bağımlılığı ilişkisinde öğrencilerin e-posta kullanıp kullanmamalarının istatistiksel olarak anlamlı bir etkisinin olmadığı söylenebilir.

4.7. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma ve Sosyal Medya Bağımlılığı İlişkisinin Sosyal Medya Kullanma Durumuna Göre Farklılaşmasına Yönelik Bulgular

Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin BTY ve SMB ilişkisinin sosyal medya kullanma durumuna (SMKD) göre farklılaşıp farklılaşmadığı ile ilgili bulgular Tablo 4.7.1'de gösterilmiştir.

Tablo 4.7.1: Sosyal Medya Kullanma Durumuna Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik Tanımlayıcı Bilgiler ve T-Testi Sonuçları

	SMKD	*N*	$\overline{X}$	*SD*	*SEM*	*df*	*t*	*Sig.2-tailed*
BTY	Evet	945	3,177	,418	,014	951	1,053	,293
	Hayır	8	3,021	,566	,200			
SMB	Evet	945	2,231	,679	,022	951	1,162	,246
	Hayır	8	1,951	,440	,155			
SMÇ	Evet	945	1,759	,714	,023	951	,416	,677
	Hayır	8	1,654	,386	,137			
SMM	Evet	945	2,847	,834	,027	951	1,766	,078
	Hayır	8	2,324	,911	,322			
BTAİB	Evet	945	3,339	,493	,016	951	,405	,686
	Hayır	8	3,268	,742	,262			
BTİ	Evet	945	3,478	,511	,017	951	,980	,328
	Hayır	8	3,300	,623	,220			
SMT	Evet	945	2,051	,897	,029	951	-,076	,939
	Hayır	8	2,075	,692	,245			
BTEKİE	Evet	945	2,617	,643	,021	951	1,166	,244
	Hayır	8	2,350	,699	,247			
SMDDD	Evet	945	2,659	,948	,031	951	1,664	,096
	Hayır	8	2,100	,717	,254			

Tablo 4.7.1'de yapılan analizde sosyal medya kullananların BTY, SMB, SMÇ, SMM, BTAİB, BTİ, BTEKİE ve SMDDD boyutlarında aritmetik ortalaması sosyal medya kullanmayanlardan yüksek iken buna karşın sosyal medya kullanmayanların SMT boyutunda aritmetik ortalaması sosyal medya kullananların aritmetik

ortalamasından yüksek olduğu görülmektedir. Bununla beraber t-testinde bütün boyutlarda sosyal medya kullananların veya kullanmayanların aritmetik ortalamaları arasında anlamlı farklılık olmadığı görülmektedir ($p>0,05$).

Sonuçlar değerlendirildiğinde bilişim teknolojilerinden yararlanma ve sosyal medya bağımlılığı ilişkisinde öğrencilerin sosyal medya kullanıp kullanmamalarının istatistiksel olarak anlamlı bir etkisinin olmadığı söylenebilir.

4.8. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma ve Sosyal Medya Bağımlılığı İlişkisinde Kullandıkları Bilişim Teknolojileri Cihazlarının İncelenmesine Yönelik Bulgular

Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin, Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma ve Sosyal Medya Bağımlılığı ilişkisinin belirlenmesinde bugüne kadar kullandıkları bilişim teknolojileri araçlarının toplam değerleri ve yüzde dağılımı Tablo 4.8.1'de gösterilmiştir.

Tablo 4.8.1: Bilişim Teknolojileri Cihazlarının Kullanıcı Oranları

	Kullanıcı Sayısı	%
Cep telefonu	952	26,3
Laptop, Tablet Pc	719	19,8
Masaüstü bilgisayar	483	13,3
Fotoğraf makinesi, Kamera	395	10,9
Yazıcı	318	8,8
Sabit telefon	237	6,5
Divx, Dvd, Vcd	165	4,6
Oyun konsolu	152	4,2
Tarayıcı	149	4,1
Çok fonksiyonlu cihaz	56	1,5

Tablo 4.8.1'de görülen bilgilere göre bilişim teknolojilerinden yararlanma ve sosyal medya bağımlılığı ilişkisinin araştırılmasında öğrencilerin kullandığı bilişim teknolojisi araçlarında en fazla tercih edilenler; birinci %26,3 ile cep telefonu, ikinci %19,8 ile Laptop, Tablet Pc ve üçüncü %13,3 ile Masaüstü bilgisayar olmuştur.

Buna göre öğrencilerin cep telefonu, laptop, tablet ve masaüstü bilgisayar ile bilişim teknolojilerinden ve sosyal medyadan yararlanırken bunun dışında ihtiyaçlarını karşılamada diğer cihazlara fazla gereksinim duymadıkları söylenebilir.

Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin BTY ve SMB ilişkisinin cep telefonu kullanma durumuna (CTKD) göre farklılaşıp farklılaşmadığı ile ilgili bulgular Tablo 4.8.2'de gösterilmiştir.

Tablo 4.8.2: Cep Telefonu Kullanma Durumuna Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik Tanımlayıcı Bilgiler ve T-Testi Sonuçları

	CTKD	*N*	$\overline{X}$	*SD*	*SEM*	*df*	*t*	*Sig.2-tailed*
BTY	Evet	952	3,176	,419	,014	953	,804	,422
	Hayır	3	2,981	,424	,245			
SMB	Evet	952	2,226	,679	,022	953	,285	,776
	Hayır	3	2,114	,673	,388			
SMÇ	Evet	952	1,755	,711	,023	953	-1,186	,236
	Hayır	3	2,243	,955	,551			
SMM	Evet	952	2,841	,838	,027	953	2,082	**,038**
	Hayır	3	1,833	,577	,333			
BTAİB	Evet	952	3,341	,495	,016	953	1,622	,105
	Hayır	3	2,877	,571	,329			
BTİ	Evet	952	3,475	,512	,017	953	-,197	,844
	Hayır	3	3,533	,416	,240			
SMT	Evet	952	2,049	,896	,029	953	,481	,630
	Hayır	3	1,800	,800	,462			
BTEKİE	Evet	952	2,612	,645	,021	953	,032	,974
	Hayır	3	2,600	,917	,529			
SMDDD	Evet	952	2,650	,950	,031	953	-,030	,976
	Hayır	3	2,667	,902	,521			

Tablo 4.8.2'de yapılan analizde cep telefonu kullananların BTY, SMB, SMM, BTAİB, SMT ve BTEKİE boyutlarında aritmetik ortalaması cep telefonu kullanmayanlardan yüksek iken buna karşın cep telefonu kullanmayanların SMÇ, BTİ ve SMDDD boyutlarında aritmetik ortalaması cep telefonu kullananların aritmetik ortalamasından yüksek olduğu görülmektedir. Bununla beraber t-testinde

SMM boyutunda cep telefonu kullananlar ile kullanmayanların aritmetik ortalamaları arasında anlamlı farklılık olduğu görülmektedir (p<0,05). Buna karşı diğer boyutlarda cep telefonu kullananlar ile kullanmayanların aritmetik ortalamaları arasında anlamlı farklılık olmadığı görülmektedir (p>0,05).

Sonuçlar değerlendirildiğinde, sadece sosyal medya meşguliyet boyutunda cep telefonu kullanan öğrenciler lehine anlamlı bir farklılık görüldüğünden bilişim teknolojilerinden yararlanma ve sosyal medya bağımlılığı ilişkisinde bu öğrencilerin sosyal medyada daha fazla meşgul olduğu söylenebilir.

Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin BTY ve SMB ilişkisinin laptop, tablet pc kullanma durumuna (LTKD) göre farklılaşıp farklılaşmadığı ile ilgili bulgular Tablo 4.8.3'de gösterilmiştir.

Tablo 4.8.3: Laptop, Tablet Pc Kullanma Durumuna Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik Tanımlayıcı Bilgiler ve T-Testi Sonuçları

	LTKD	***N***	$\overline{X}$	***SD***	***SEM***	***df***	***t***	***Sig.2-tailed***
BTY	Evet	719	3,215	,407	,015	953	5,106	**,000**
	Hayır	236	3,056	,432	,028			
SMB	Evet	719	2,201	,670	,025	953	-1,930	,054
	Hayır	236	2,299	,700	,046			
SMÇ	Evet	719	1,710	,691	,026	953	-3,561	**,000**
	Hayır	236	1,899	,754	,049			
SMM	Evet	719	2,839	,837	,031	953	,093	,926
	Hayır	236	2,834	,844	,055			
BTAİB	Evet	719	3,390	,482	,018	953	5,623	**,000**
	Hayır	236	3,185	,505	,033			
BTİ	Evet	719	3,510	,493	,018	953	3,714	**,000**
	Hayır	236	3,369	,551	,036			
SMT	Evet	719	2,015	,889	,033	953	-2,009	**,045**
	Hayır	236	2,150	,910	,059			
BTEKİE	Evet	719	2,637	,651	,024	953	2,122	**,034**
	Hayır	236	2,535	,624	,041			
SMDDD	Evet	719	2,656	,957	,036	953	,333	,739
	Hayır	236	2,632	,930	,061			

Tablo 4.8.3'de yapılan analizde laptop, tablet pc kullananların BTY, SMM, BTAİB, BTİ, BTEKİE ve SMDDD boyutlarında aritmetik ortalaması laptop, tablet pc kullanmayanlardan yüksek iken buna karşın laptop, tablet pc kullanmayanların SMB, SMÇ ve SMT boyutlarında aritmetik ortalaması laptop, tablet pc kullananların aritmetik ortalamasından yüksek olduğu görülmektedir. Bununla beraber t-testinde BTY, SMÇ, BTAİB, BTİ, SMT ve BTEKİE boyutlarında laptop, tablet pc kullananlar ile kullanmayanların aritmetik ortalamaları arasında anlamlı farklılık olduğu görülmektedir ($p<0,05$). Buna karşı SMB, SMM ve SMDDD boyutlarında laptop, tablet pc kullananlar ile kullanmayanların aritmetik ortalamaları arasında anlamlı farklılık olmadığı görülmektedir ($p>0,05$).

Sonuçlar değerlendirildiğinde, bilişim teknolojilerinden yararlanma, araştırma inceleme bilgi edinme, iletişim, eğlence kendini ifade etme boyutlarında laptop, tablet pc kullananlar lehine farklılık olduğu görülmektedir ($p<0,05$). Sosyal medya çatışma ve tekrarlama boyutlarında laptop, tablet pc kullanmayanlar lehine farklılık olduğu görülmektedir ($p<0,05$). Bu durumda BTY ve SMB ilişkisinde öğrencilerinden laptop, tablet pc kullananların bilişim teknolojilerinde daha fazla araştırma inceleme bilgi edinmeden yararlandığı, daha fazla iletişim kurduğu, daha fazla eğlenceli vakitler geçirdiği, düşüncelerini paylaştığı ve ifade ettiği, sosyal medyada daha fazla çatışma halinde ve daha fazla tekrarlama durumunda olduğu söylenebilir.

Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin BTY ve SMB ilişkisinin masaüstü bilgisayar kullanma durumuna (MBKD) göre farklılaşıp farklılaşmadığı ile ilgili bulgular Tablo 4.8.4'de gösterilmiştir.

Tablo 4.8.4: Masaüstü Bilgisayar Kullanma Durumuna Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik Tanımlayıcı Bilgiler ve T-Testi Sonuçları

	MBKD	***N***	$\overline{X}$	***SD***	***SEM***	***df***	***t***	***Sig.2-tailed***
BTY	Evet	483	3,213	,406	,018	953	2,765	**,006**
	Hayır	472	3,138	,429	,020			
SMB	Evet	483	2,240	,671	,031	953	,692	,489
	Hayır	472	2,210	,687	,032			
SMÇ	Evet	483	1,739	,683	,031	953	-,792	,429
	Hayır	472	1,775	,740	,034			

	MBKD	*N*	$\overline{X}$	*SD*	*SEM*	*df*	*t*	*Sig.2-tailed*
SMM	Evet	483	2,898	,840	,038	953	2,237	**,026**
	Hayır	472	2,777	,834	,038			
BTAİB	Evet	483	3,392	,468	,021	953	3,359	**,001**
	Hayır	472	3,285	,516	,024			
BTİ	Evet	483	3,508	,501	,023	953	1,989	**,047**
	Hayır	472	3,442	,520	,024			
SMT	Evet	483	2,038	,898	,041	953	-,381	,704
	Hayır	472	2,060	,894	,041			
BTEKİE	Evet	483	2,633	,646	,029	953	1,027	,305
	Hayır	472	2,590	,645	,030			
SMDDD	Evet	483	2,723	,976	,044	953	2,407	**,016**
	Hayır	472	2,575	,917	,042			

Tablo 4.8.4'de yapılan analizde masaüstü bilgisayar kullananların BTY, SMB, SMM, BTAİB, BTİ, BTEKİE ve SMDDD boyutlarında aritmetik ortalaması masaüstü bilgisayar kullanmayanlardan yüksek iken buna karşın masaüstü bilgisayar kullanmayanların SMÇ ve SMT boyutlarında aritmetik ortalaması masaüstü bilgisayar kullananların aritmetik ortalamasından yüksek olduğu görülmektedir. Bununla beraber t-testinde BTY, SMM, BTAİB, BTİ ve SMDDD boyutlarında masaüstü bilgisayar kullananlar ile kullanmayanların aritmetik ortalamaları arasında anlamlı farklılık olduğu görülmektedir ($p<0,05$). Buna karşı SMB, SMÇ, SMT ve BTEKİE boyutlarında masaüstü bilgisayar kullananlar ile kullanmayanların aritmetik ortalamaları arasında anlamlı farklılık olmadığı görülmektedir ($p>0,05$).

Sonuçlar değerlendirildiğinde, bilişim teknolojilerinden yararlanma, araştırma inceleme bilgi edinme ve iletişim ile sosyal medya meşguliyet ve duygu durum düzenleme boyutlarında masaüstü bilgisayar kullananlar lehine farklılık olduğu görülmektedir ($p<0,05$). Bu durumda BTY ve SMB ilişkisinde öğrencilerinden masaüstü bilgisayar kullananların bilişim teknolojilerinde daha fazla araştırma inceleme bilgi edinmeden yararlandığı, daha fazla iletişim kurduğu, sosyal medya ile daha fazla meşgul olduğu, daha fazla duygusal destek aldığı söylenebilir.

4.9. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma ve Sosyal Medya Bağımlılığı İlişkisinde Kullandıkları Sosyal Medya Uygulamalarının İncelenmesine Yönelik Bulgular

Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin, Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma ve Sosyal Medya Bağımlılığı ilişkisinin belirlenmesinde bugüne kadar kullandıkları sosyal medya uygulamalarının toplam değerleri ve yüzde dağılımı Tablo 4.9.1'de gösterilmiştir.

Tablo 4.9.1: Sosyal Medya Uygulamalarının Kullanıcı Oranları

	Kullanıcı Sayısı	%
WhatsApp	943	22,4
Instagram	900	21,4
Youtube	872	20,7
Google+	513	12,2
Twitter	466	11,1
Facebook	412	9,8
Diğer	105	2,4

Tablo 4.9.1'de gösterilen bilgiler doğrultusunda bilişim teknolojilerinden yararlanma ve sosyal medya bağımlılığı ilişkisinin araştırılmasında öğrencilerin kullandığı sosyal medya uygulamalarında en fazla tercih edilenler; birinci %22,4 ile whatsapp, ikinci %21,4 ile instagram, üçüncü %20,7 ile youtube, dördüncü %12,2 ile google+, beşinci %11,1 ile twitter ve altıncı %9,8 ile facebook olmuştur. Buna göre öğrenciler ilk altı uygulama ile bilişim teknolojilerinden ve sosyal medyadan yararlanırken bunların haricinde bildirilen diğer 22 uygulamaya genel olarak fazla gereksinim duymadıkları söylenebilir.

4.10. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Sosyal Medyayı Kullandıkları Yıl Süresi ile Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma ve Sosyal Medya Bağımlılığı İlişkisine Yönelik Bulgular

Öğrencilerin sosyal medyayı Kullandıkları Yıl Süresi (KYILS) ile Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma ve Sosyal Medya Bağımlılığı ilişkisinin belirlenmesine yönelik tespit edilen bulgular Tablo 4.10.1'de gösterilmiştir.

Tablo 4.10.1: Sosyal Medya Kullanım Süresinin Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisine Yönelik Pearson Korelasyon Katsayısı

		BTY	SMB	SMÇ	SMM	BTAİB	BTİ	SMT	BTEKİE	SMDDD
KYILS										
	r	,209**	,164**	,091**	,226**	,190**	,108**	,080*	,167**	,161**
	p	**,000**	**,000**	**,005**	**,000**	**,000**	**,001**	**,014**	**,000**	**,000**
	N	947	947	947	947	947	947	947	947	947

** p<0,01 * p<0,05

Tablo 4.10.1'de öğrencilerin ne zamandan beri sosyal medyayı kullandıkları yıl olarak incelenmiş olup bilişim teknolojilerinden yararlanma, sosyal medya bağımlılığı boyutları ve alt boyutları ile arasında anlamlı ilişkiler olduğu anlaşılmaktadır (p<0,01) (p<0,05).

Sonuçlar değerlendirildiğinde, bütün boyutlarda pozitif yönde anlamlı bir farklılık görüldüğünden bilişim teknolojilerinden yararlanma ve sosyal medya bağımlılığı ilişkisinde öğrencilerin sosyal medyayı kullandıkları yıl süresinin çok zayıf etkisi olduğu söylenebilir.

4.11. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Sosyal Medya Günlük Kullanım Süresine Göre Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma ve Sosyal Medya Bağımlılığı İlişkisine Yönelik Bulgular

Öğrencilerin sosyal medya Günlük Kullanım Süresi (GKS) ile Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma ve Sosyal Medya Bağımlılığı ilişkisinin belirlenmesine yönelik tespit edilen bulgular Tablo 4.11.1'de gösterilmiştir.

Tablo 4.11.1: Sosyal Medya Günlük Kullanım Süresinin Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisine Yönelik Pearson Korelasyon Katsayısı

	BTY	SMB	SMÇ	SMM	BTAİB	BTİ	SMT	BTEKİE	SMDDD
GKS									
r	,100**	,327**	,262**	,344**	,047**	,043**	,174*	,145**	,274**
p	**,002**	**,000**	**,000**	**,000**	,149	,189	**,000**	**,000**	**,000**
N	945	945	945	945	945	945	945	945	945

** p<0,01 * p<0,05

Tablo 4.11.1'de öğrencilerin sosyal medyayı günlük kullanım süresi (GKS) saat olarak incelenmiş olup BTY, SMB, SMÇ, SMM, SMT, BTEKİE SMDDD boyutlarıyla arasında anlamlı ilişkiler olduğu görülmektedir (p<0,01). Buna karşı Bilişim Teknolojileri Araştırma İnceleme Bilgi Edinme ve Bilişim Teknolojileri İletişim boyutlarıyla arasında anlamlı ilişki olmadığı görülmektedir (p>0,05).

Sonuçlar değerlendirildiğinde, BTY, SMB, SMÇ, SMM, SMT, BTEKİE SMDDD boyutlarında pozitif yönde anlamlı bir farklılık görüldüğünden bilişim teknolojilerinden yararlanma ve sosyal medya bağımlılığı ilişkisinde öğrencilerin sosyal medya günlük kullanım süresinin, sosyal medya bağımlılığı, çatışma, meşguliyet, duygu durum düzenleme boyutlarında zayıf – orta derecede etkisi olduğu, bununla beraber bilişim teknolojilerinde yararlanma, eğlence, kendini ifade etme, sosyal medya tekrarlama boyutlarında ise çok zayıf etkisi olduğu söylenebilir.

4.12. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma ve Sosyal Medya Bağımlılığı İlişkisinin Baba Eğitim Durumuna Göre Farklılaşmasına Yönelik Bulgular

Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin BTY ve SMB ilişkisinin baba eğitim durumuna (BED) göre farklılaşıp farklılaşmadığı ile ilgili bulgular aşağıda sunulan tablolarda yer almıştır.

Tablo 4.12.1: Baba Eğitim Durumuna Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik Varyansların Homojenlik Test Sonuçları

	BTY	SMB	SMÇ	SMM	BTAİB	BTİ	SMT	BTEKİE	SMDDD
Levene Testi	3,115	1,106	3,447	,456	,072	2,788	1,219	2,171	,145
p	,045	**,331***	,032	**,634***	**,930***	**,062***	**,296***	**,115***	**,865***

* p>0,05

Tablo 4.12.1'de yapılan analizde SMB, SMM, BTAİB, BTİ, SMT, BTEKİE ve SMDDD boyutlarına ilişkin varyansların homojen olduğu görülmektedir (p>0,05). Buna karşı BTY ve SMÇ boyutlarına ilişkin varyansların homojen olmadığı görülmektedir (p<0,05). Bu durumda BTY ve SMÇ boyutlarına ilişkin homojenlik için yapılan Welch testi Tablo 4.12.2'de gösterilmiştir.

Tablo 4.12.2: Baba Eğitim Durumuna Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik Varyansların Homojenlik Test Sonuçları

	BTY	**SMÇ**
Welch Testi	1,939	2,291
p	,146	,103

* p<0,05

Tablo 4.12.2'de gösterilen sonuçlara göre Levene testinde homojenliği sağlamayan BTY ve SMÇ boyutlarının, Welch testine göre de varyanslarının homojen olmadığı görülmektedir (p>0,05). Buna bağlı olarak BTY ve SMÇ boyutları Tek Yönlü Varyans Analizine (ANOVA) dâhil edilmemiştir. Bu durumda SMB, SMM, BTAİB, BTİ, SMT, BTEKİE ve SMDDD boyutlarının baba eğitim durumuna göre tanımlayıcı bulguları Tablo 4.12.3'de gösterilmiştir.

Tablo 4.12.3: Baba Eğitim Durumuna Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik Tanımlayıcı Bilgiler

	BED	***N***	$\overline{X}$	***SD***	***SEM***
SMB	İlköğretim	536	2,217	,677	,029
	Lise	298	2,289	,680	,039
	Üniversite	109	2,088	,619	,059
	Toplam	943	2,225	,674	,022
SMM	İlköğretim	536	2,821	,816	,035
	Lise	298	2,944	,856	,050
	Üniversite	109	2,670	,844	,081
	Toplam	943	2,842	,835	,027
BTAİB	İlköğretim	536	3,321	,494	,021
	Lise	298	3,367	,497	,029
	Üniversite	109	3,347	,483	,046
	Toplam	943	3,338	,494	,016
BTİ	İlköğretim	536	**3,456**	,488	,021
	Lise	298	**3,492**	,540	,031
	Üniversite	109	**3,543**	,519	,050
	Toplam	943	**3,477**	,509	,017

	BED	*N*	$\overline{X}$	*SD*	*SEM*
SMT	İlköğretim	536	2,049	,905	,039
	Lise	298	2,079	,893	,052
	Üniversite	109	1,941	,849	,081
	Toplam	943	2,046	,895	,029
BTEKİE	İlköğretim	536	2,582	,622	,027
	Lise	298	2,683	,658	,038
	Üniversite	109	2,569	,697	,067
	Toplam	943	2,613	,643	,021
SMDDD	İlköğretim	536	2,629	,936	,040
	Lise	298	2,742	,953	,055
	Üniversite	109	2,530	,957	,092
	Toplam	943	2,653	,945	,031

Tablo 4.12.3'de yer alan baba eğitim durumuna göre BTİ boyutu ilköğretim mezunları ($\overline{x}$ =3,456), lise mezunları ($\overline{x}$ =3,492), üniversite mezunları ($\overline{x}$ =3,543) ve mezuniyet toplamlarında ($\overline{x}$ =3,477) ile en yüksek aritmetik ortalamaya sahip olmuştur.

Baba eğitim durumuna göre boyutların aritmetik ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığını tespit etmek maksadıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) Tablo 4.12.4'de sunulmuştur.

Tablo 4.12.4: Baba Eğitim Durumuna Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

	Varyans Kaynağı	*Kareler Toplamı*	*df*	*Ortalama Kareler*	*F*	*p*
SMB	Gruplar Arası	3,294	2	1,647	3,651	**,026**
	Grup İçi	424,032	940	,451		
	Toplam	427,326	942			
SMM	Gruplar Arası	6,595	2	3,297	4,762	**,009**
	Grup İçi	650,831	940	,692		
	Toplam	657,426	942			
BTAİB	Gruplar Arası	,422	2	,211	,867	,421
	Grup İçi	229,115	940	,244		
	Toplam	229,537	942			
BTİ	Gruplar Arası	,780	2	,390	1,508	,222
	Grup İçi	243,049	940	,259		
	Toplam	243,829	942			
SMT	Gruplar Arası	1,515	2	,757	,946	,389
	Grup İçi	752,586	940	,801		
	Toplam	754,101	942			

	Varyans Kaynağı	*Kareler Toplamı*	*df*	*Ortalama Kareler*	*F*	*p*
BTEKİE	Gruplar Arası	2,194	2	1,097	2,659	,071
	Grup İçi	387,778	940	,413		
	Toplam	389,972	942			
SMDDD	Gruplar Arası	4,297	2	2,149	2,412	,090
	Grup İçi	837,452	940	,891		
	Toplam	841,749	942			

* p<0,05

Tablo 4.12.4'de gösterilen baba eğitim durumuna göre SMB ve SMM boyutlarında anlamlı farklılık olduğu görülmektedir (p<0,05). SMB ve SMM boyutlarında baba eğitim durumu değişkenine ait Tukey Testi bulguları Tablo 4.12.5'de gösterilmiştir.

Tablo 4.12.5: BED'ye Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik SMB ve SMM'de Tukey Testi Analiz Sonuçları

	(I) BED	(J) BED	*Ortalama Farkı (I-J)*	*SEM*	*p*
SMB	İlköğretim	Lise	-,072	,049	,295
		Üniversite	,128	,071	,164
	Lise	İlköğretim	,072	,049	,295
		Üniversite	,200*	,075	,021
	Üniversite	İlköğretim	-,128	,071	,164
		Lise	**-,200***	**,075**	**,021**
SMM	İlköğretim	Lise	-,124	,060	,099
		Üniversite	,150	,087	,198
	Lise	İlköğretim	,124	,060	,099
		Üniversite	,274*	,093	,009
	Üniversite	İlköğretim	-,150	,087	,198
		Lise	**-,274***	**,093**	**,009**

* p<0,05

Tablo 4.12.5'de gösterilen Tukey testi sonuçlarına göre SMB boyutu baba eğitim durumunda "Üniversite" ile "Lise" arasında -,200* ve SMM boyutu baba eğitim durumunda "Üniversite" ile "Lise" arasında -,274* ortalama fark değerlerinde anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir (p<0,05). Buna göre sosyal medya bağımlılığı boyutunda baba eğitim durumu "Lise" mezunu (2,29) olan öğrencilerin, baba eğitim durumu "Üniversite" mezunu (2,09) olan öğrencilere göre daha fazla olduğu ve sosyal medya meşguliyeti boyutunda baba eğitim durumu "Lise" mezunu (2,94) olan öğrencilerin, baba eğitim durumu "Üniversite" mezunu (2,67) olan

öğrencilere göre daha fazla olduğu anlaşılmaktadır. Tablo 4.12.5'de görüldüğü üzere diğer eğitim durumu değerlerinde anlamlı bir farklılık yoktur (p>0,05).

4.13. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma ve Sosyal Medya Bağımlılığı İlişkisinin Anne Eğitim Durumuna Göre Farklılaşmasına Yönelik Bulgular

Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin BTY ve SMB ilişkisinin anne eğitim durumuna (AED) göre farklılaşıp farklılaşmadığı ile ilgili bulgular aşağıda sunulan tablolarda yer almıştır.

Tablo 4.13.1: Anne Eğitim Durumuna Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik Varyansların Homojenlik Test Sonuçları

	BTY	**SMB**	**SMÇ**	**SMM**	**BTAİB**	**BTİ**	**SMT**	**BTEKİE**	**SMDDD**
Levene Testi	,755	1,421	1,289	2,531	,574	,969	,219	,807	2,448
p	**,520**	**,235**	**,277**	**,056**	**,632**	**,407**	**,883**	**,490**	**,062**

* p>0,05

Tablo 4.13.1'de yapılan analizde BTY, SMB, SMÇ, SMM, BTAİB, BTİ, SMT, BTEKİE ve SMDDD boyutlarına ilişkin varyansların homojen olduğu görülmektedir (p>0,05). Bütün boyutlara ilişkin varyanslar homojen olduğundan Welch testi uygulanmamıştır. Bu duruma göre boyutlara Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) yapılmıştır. Boyutların anne eğitim durumuna göre tanımlayıcı bulguları Tablo 4.13.2'de gösterilmiştir.

Tablo 4.13.2: Anne Eğitim Durumuna Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik Tanımlayıcı Bilgiler

	AED	***N***	$\overline{X}$	***SD***	***SEM***
BTY	Okuma Yazma Bilmiyor	64	3,036	,408	,051
	İlköğretim	657	3,193	,411	,016
	Lise	191	3,171	,439	,032
	Üniversite	39	3,128	,425	,068
	Toplam	951	3,175	,418	,014
SMB	Okuma Yazma Bilmiyor	64	2,035	,764	,095
	İlköğretim	657	2,274	,671	,026
	Lise	191	2,105	,623	,045
	Üniversite	39	2,240	,753	,121
	Toplam	951	2,223	,676	,022

	AED	*N*	$\overline{X}$	*SD*	*SEM*
SMÇ	Okuma Yazma Bilmiyor	64	1,701	,852	,106
	İlköğretim	657	1,779	,713	,028
	Lise	191	1,679	,640	,046
	Üniversite	39	1,790	,731	,117
	Toplam	951	1,754	,710	,023
SMM	Okuma Yazma Bilmiyor	64	2,453	,822	,103
	İlköğretim	657	2,910	,807	,031
	Lise	191	2,718	,854	,062
	Üniversite	39	2,780	,034	,166
	Toplam	951	2,836	,836	,027
BTAİB	Okuma Yazma Bilmiyor	64	3,220	,468	,058
	İlköğretim	657	3,352	,498	,019
	Lise	191	3,332	,500	,036
	Üniversite	39	3,323	,466	,075
	Toplam	951	3,338	,496	,016
BTİ	Okuma Yazma Bilmiyor	64	**3,225**	,542	,068
	İlköğretim	657	**3,497**	,493	,019
	Lise	191	**3,503**	,539	,039
	Üniversite	39	**3,390**	,533	,085
	Toplam	951	**3,475**	,511	,017
SMT	Okuma Yazma Bilmiyor	64	1,975	,911	,114
	İlköğretim	657	2,111	,899	,035
	Lise	191	1,829	,838	,061
	Üniversite	39	2,108	,907	,145
	Toplam	951	2,045	,894	,029
BTEKİE	Okuma Yazma Bilmiyor	64	2,544	,615	,077
	İlköğretim	657	2,631	,630	,025
	Lise	191	2,579	,676	,049
	Üniversite	39	2,559	,739	,118
	Toplam	951	2,612	,643	,021
SMDDD	Okuma Yazma Bilmiyor	64	2,288	1,003	,125
	İlköğretim	657	2,721	,936	,037
	Lise	191	2,493	,890	,064
	Üniversite	39	2,754	1,089	,174
	Toplam	951	2,647	,946	,031

Tablo 4.13.2'de yer alan anne eğitim durumuna göre BTİ boyutu okuma yazma bilmiyor ($\overline{x}$ =3,225), ilköğretim mezunları ($\overline{x}$ =3,497), lise mezunları ($\overline{x}$ =3,503), üniversite mezunları ($\overline{x}$ =3,390) ve mezuniyet toplamlarında ($\overline{x}$ =3,475) ile en yüksek aritmetik ortalamaya sahip olmuştur.

Anne eğitim durumuna göre boyutların aritmetik ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığını tespit etmek maksadıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) Tablo 4.13.3'de sunulmuştur.

Tablo 4.13.3: Anne Eğitim Durumuna Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

	Varyans Kaynağı	*Kareler Toplamı*	*df*	*Ortalama Kareler*	*F*	*p*
BTY	Gruplar Arası	1,531	3	,510	2,934	**,033**
	Grup İçi	164,754	947	,174		
	Toplam	166,285	950			
SMB	Gruplar Arası	6,686	3	2,229	4,936	**,002**
	Grup İçi	427,605	947	,452		
	Toplam	434,291	950			
SMÇ	Gruplar Arası	1,707	3	,569	1,130	,336
	Grup İçi	476,976	947	,504		
	Toplam	478,684	950			
SMM	Gruplar Arası	15,778	3	5,259	7,678	**,000**
	Grup İçi	648,669	947	,685		
	Toplam	664,447	950			
BTAİB	Gruplar Arası	1,034	3	,345	1,405	,240
	Grup İçi	232,274	947	,245		
	Toplam	233,308	950			
BTİ	Gruplar Arası	4,741	3	1,580	6,145	**,000**
	Grup İçi	243,548	947	,257		
	Toplam	248,289	950			
SMT	Gruplar Arası	12,250	3	4,083	5,179	**,001**
	Grup İçi	746,668	947	,788		
	Toplam	758,918	950			
BTEKİE	Gruplar Arası	,853	3	,284	,688	,559
	Grup İçi	391,575	947	,413		
	Toplam	392,428	950			
SMDDD	Gruplar Arası	16,818	3	5,606	6,366	**,000**
	Grup İçi	833,892	947	,881		
	Toplam	850,711	950			

* p<0,05

Tablo 4.13.3'de yer alan anne eğitim durumuna göre BTY, SMB, SMM, BTİ, SMT ve SMDDD boyutlarında anlamlı farklılık olduğu görülmektedir (p<0,05). BTY, SMB, SMM, BTİ, SMT ve SMDDD boyutlarına ilişkin yapılan Tukey Testi sırayla tablolarda sunulmuştur.

İlk olarak Tablo 4.13.4'de bilişim teknolojilerinden yararlanma boyutunda anne eğitim durumu değişkenine ait Tukey Testi bulguları verilmiştir.

Tablo 4.13.4: AED'ye Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik BTY'de Tukey Testi Analiz Sonuçları

	(I) AED	(J) AED	*Ortalama Farkı (I-J)*	*SEM*	*p*
BTY	**Okuma Yazma Bilmiyor**	**İlköğretim**	**-,157***	**,055**	**,022**
		Lise	-,135	,060	,112
		Üniversite	-,092	,085	,695

	(I) AED	(J) AED	*Ortalama Farkı (I-J)*	*SEM*	*p*
	İlköğretim	Okuma Yazma Bilmiyor	,157*	,055	,022
		Lise	,021	,034	,923
		Üniversite	,064	,069	,786
	Lise	Okuma Yazma Bilmiyor	,135	,060	,112
		İlköğretim	-,021	,034	,923
		Üniversite	,043	,073	,937
	Üniversite	Okuma Yazma Bilmiyor	,092	,085	,695
		İlköğretim	-,064	,069	,786
		Lise	-,043	,073	,937

* p<0,05

Tablo 4.13.4'de yer alan Tukey testi sonuçlarına göre BTY boyutu anne eğitim durumunda "Okuma Yazma Bilmiyor" ile "İlköğretim" arasında -,157* ortalama fark değerinde anlamlı farklılık olduğu görülmektedir (p<0,05). Bu duruma göre bilişim teknolojilerinden yararlanma boyutunda anne eğitim durumu "İlköğretim" mezunu (3,19) olan öğrencilerin, anne eğitim durumu "Okuma Yazma Bilmiyor" (3,04) olan öğrencilere göre daha fazla olduğu anlaşılmaktadır. Tablo 4.13.4'de görüldüğü üzere diğer eğitim durumu değerlerinde anlamlı bir farklılık yoktur (p>0,05).

İkinci olarak Tablo 4.13.5'de sosyal medya bağımlılığı boyutunda anne eğitim durumu değişkenine ait Tukey Testi bulguları verilmiştir.

Tablo 4.13.5: AED'ye Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik SMB'de Tukey Testi Analiz Sonuçları

	(I) AED	(J) AED	*Ortalama Farkı (I-J)*	*SEM*	*p*
SMB	**Okuma Yazma Bilmiyor**	**İlköğretim**	**-,239***	**,088**	**,033**
		Lise	-,070	,097	,890
		Üniversite	-,205	,137	,435
	İlköğretim	Okuma Yazma Bilmiyor	,239*	,088	,033
		Lise	,170*	,055	,012
		Üniversite	,034	,111	,990
	Lise	Okuma Yazma Bilmiyor	,070	,097	,890
		İlköğretim	**-,170***	**,055**	**,012**
		Üniversite	-,136	,118	,660
	Üniversite	Okuma Yazma Bilmiyor	,205	,137	,435
		İlköğretim	-,034	,111	,990
		Lise	,136	,118	,660

* p<0,05

Tablo 4.13.5'de yer alan Tukey testi sonuçlarına göre SMB boyutu anne eğitim durumunda "Okuma Yazma Bilmiyor" ile "İlköğretim" arasında -,239* ve "Lise" ile

"İlköğretim" arasında -,170* ortalama fark değerlerinde anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir (p<0,05). Buna göre sosyal medya bağımlılığı boyutunda anne eğitim durumu "İlköğretim" mezunu (2,27) olan öğrencilerin, anne eğitim durumu "Okuma Yazma Bilmiyor" (2,04) olan ve "Lise" mezunu (2,11) olan öğrencilere göre daha fazla olduğu anlaşılmaktadır. Tablo 4.13.5'de görüldüğü üzere diğer eğitim durumu değerlerinde anlamlı bir farklılık yoktur (p>0,05).

Üçüncü olarak Tablo 4.13.6'da sosyal medya meşguliyet boyutunda anne eğitim durumu değişkenine ait Tukey Testi bulguları verilmiştir.

Tablo 4.13.6: AED'ye Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik SMM'de Tukey Testi Analiz Sonuçları

	(I) AED	(J) AED	*Ortalama Farkı (I-J)*	*SEM*	*p*
SMM	**Okuma Yazma Bilmiyor**	**İlköğretim**	**-,457***	**,108**	**,000**
		Lise	-,265	,120	,120
		Üniversite	-,327	,168	,211
	İlköğretim	Okuma Yazma Bilmiyor	,457*	,108	,000
		Lise	,192*	,068	,025
		Üniversite	,130	,136	,775
	Lise	Okuma Yazma Bilmiyor	,265	,120	,120
		İlköğretim	**-,192***	**,068**	**,025**
		Üniversite	-,062	,145	,974
	Üniversite	Okuma Yazma Bilmiyor	,327	,168	,211
		İlköğretim	-,130	,136	,775
		Lise	,062	,145	,974

* p<0,05

Tablo 4.13.6'da yer alan Tukey testi sonuçlarına göre SMM boyutu anne eğitim durumunda "Okuma Yazma Bilmiyor" ile "İlköğretim" arasında -,457* ve "Lise" ile "İlköğretim" arasında -,192* ortalama fark değerlerinde anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir (p<0,05). Buna göre sosyal medya meşguliyet boyutunda anne eğitim durumu "İlköğretim" mezunu (2,91) olan öğrencilerin, anne eğitim durumu "Okuma Yazma Bilmiyor" (2,45) olan ve "Lise" mezunu (2,72) olan öğrencilere göre daha fazla olduğu anlaşılmaktadır. Tablo 4.13.6'da görüldüğü üzere diğer eğitim durumu değerlerinde anlamlı bir farklılık yoktur (p>0,05).

Dördüncü olarak Tablo 4.13.7'de bilişim teknolojileri iletişim boyutunda anne eğitim durumu değişkenine ait Tukey Testi bulguları verilmiştir.

Tablo 4.13.7: AED'ye Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik BTİ'de Tukey Testi Analiz Sonuçları

	(I) AED	(J) AED	*Ortalama Farkı (I-J)*	*SEM*	*p*
BTİ	**Okuma Yazma Bilmiyor**	**İlköğretim**	**-,272***	**,066**	**,000**
		Lise	**-,278***	**,073**	**,001**
		Üniversite	-,165	,103	,380
	İlköğretim	Okuma Yazma Bilmiyor	,272*	,066	,000
		Lise	-,006	,042	,999
		Üniversite	,107	,084	,575
	Lise	Okuma Yazma Bilmiyor	,278*	,073	,001
		İlköğretim	,006	,042	,999
		Üniversite	,113	,089	,584
	Üniversite	Okuma Yazma Bilmiyor	,165	,103	,380
		İlköğretim	-,107	,084	,575
		Lise	-,113	,089	,584

* p<0,05

Tablo 4.13.7'de yer alan Tukey testi sonuçlarına göre BTİ boyutu anne eğitim durumunda "Okuma Yazma Bilmiyor" ile "İlköğretim" arasında -,272* ve "Okuma Yazma Bilmiyor" ile "Lise" arasında -,278* ortalama fark değerlerinde anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir (p<0,05). Buna göre bilişim teknolojileri iletişim boyutunda anne eğitim durumu "İlköğretim" mezunu (3,50) olan ve "Lise" mezunu (3,50) olan öğrencilerin, anne eğitim durumu "Okuma Yazma Bilmiyor" (3,23) olan öğrencilere göre daha fazla olduğu anlaşılmaktadır. Tablo 4.13.7'de görüldüğü üzere diğer eğitim durumu değerlerinde anlamlı bir farklılık yoktur (p>0,05).

Beşinci olarak Tablo 4.13.8'de sosyal medya tekrarlama boyutunda anne eğitim durumu değişkenine ait Tukey Testi bulguları verilmiştir.

Tablo 4.13.8: AED'ye Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik SMT'de Tukey Testi Analiz Sonuçları

	(I) AED	(J) AED	*Ortalama Farkı (I-J)*	*SEM*	*p*
SMT	Okuma Yazma Bilmiyor	İlköğretim	-,136	,116	,644
		Lise	,146	,128	,667
		Üniversite	-,133	,180	,883
	İlköğretim	Okuma Yazma Bilmiyor	,136	,116	,644
		Lise	,282*	,073	,001
		Üniversite	,004	,146	1,000
	Lise	Okuma Yazma Bilmiyor	-,146	,128	,667
		İlköğretim	**-,282***	**,073**	**,001**
		Üniversite	-,278	,156	,282
	Üniversite	Okuma Yazma Bilmiyor	,133	,180	,883
		İlköğretim	-,004	,146	1,000
		Lise	,278	,156	,282

* p<0,05

Tablo 4.13.8'de yer alan Tukey testi sonuçlarına göre SMT boyutu anne eğitim durumunda "Lise" ile "İlköğretim" arasında -,282* ortalama fark değerinde anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir (p<0,05). Buna göre sosyal medya tekrarlama boyutunda anne eğitim durumu "İlköğretim" mezunu (2,11) olan öğrencilerin, anne eğitim durumu "Lise" mezunu (1,83) olan öğrencilere göre daha fazla olduğu anlaşılmaktadır. Tablo 4.13.8'de görüldüğü üzere diğer eğitim durumu değerlerinde anlamlı bir farklılık yoktur (p>0,05).

Altıncı olarak Tablo 4.13.9'da sosyal medya tekrarlama boyutunda anne eğitim durumu değişkenine ait Tukey Testi bulguları verilmiştir.

Tablo 4.13.9: AED'ye Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik SMDDD'de Tukey Testi Analiz Sonuçları

	(I) AED	(J) AED	*Ortalama Farkı (I-J)*	*SEM*	*p*
SMDDD	**Okuma Yazma Bilmiyor**	**İlköğretim**	**-,433***	**,123**	**,002**
		Lise	-,206	,136	,427
		Üniversite	-,466	,191	,069
	İlköğretim	Okuma Yazma Bilmiyor	,433*	,123	,002
		Lise	,228*	,077	,017
		Üniversite	-,033	,155	,997
	Lise	Okuma Yazma Bilmiyor	,206	,136	,427
		İlköğretim	**-,228***	**,077**	**,017**
		Üniversite	-,261	,165	,390
	Üniversite	Okuma Yazma Bilmiyor	,466	,191	,069
		İlköğretim	,033	,155	,997
		Lise	,261	,165	,390

* p<0,05

Tablo 4.13.9'da yer alan Tukey testi sonuçlarına göre SMDDD boyutu anne eğitim durumunda "Okuma Yazma Bilmiyor" ile "İlköğretim" arasında -,433* ve "Lise" ile "İlköğretim" arasında -,228* ortalama fark değerlerinde anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir (p<0,05). Buna göre sosyal medya duygu durum düzenleme boyutunda anne eğitim durumu "İlköğretim" mezunu (2,72) olan öğrencilerin, anne eğitim durumu "Okuma Yazma Bilmiyor" (2,29) olan ve "Lise" mezunu (2,49) olan öğrencilere göre daha fazla olduğu anlaşılmaktadır. Tablo 4.13.9'da görüldüğü üzere diğer eğitim durumu değerlerinde anlamlı bir farklılık yoktur (p>0,05).

4.14. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma ve Sosyal Medya Bağımlılığı İlişkisinin Baba Meslek Gruplarına Göre Farklılaşmasına Yönelik Bulgular

Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin BTY ve SMB ilişkisinin baba meslek grubuna (BMG) göre farklılaşıp farklılaşmadığı ile ilgili bulgular aşağıda sunulan tablolarda yer almıştır.

Tablo 4.14.1: Baba Meslek Grubuna Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik Varyansların Homojenlik Test Sonuçları

	BTY	SMB	SMÇ	SMM	BTAİB	BTİ	SMT	BTEKİE	SMDDD
Levene Testi	,532	3,629	4,245	1,111	,543	1,056	1,272	2,165	1,167
p	**,712**	,006	,002	**,350**	**,704**	**,377**	**,279**	,071	**,324**

* p>0,05

Tablo 4.14.1'de yapılan analizde BTY, SMM, BTAİB, BTİ, SMT ve SMDDD boyutlarına ilişkin varyansların homojen olduğu görülmektedir (p>0,05). Buna karşı SMB, SMÇ ve BTEKİE boyutlarına ilişkin varyansların homojen olmadığı görülmektedir (p<0,05). Bu durumda SMB, SMÇ BTEKİE boyutlarına ilişkin homojenlik için yapılan Welch testi Tablo 4.14.2'de gösterilmiştir.

Tablo 4.14.2: Baba Meslek Grubuna Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik Varyansların Homojenlik Test Sonuçları

	SMB	SMÇ	BTEKİE
Welch Testi	,415	1,130	1,075
p	,798	,342	,369

* p<0,05

Tablo 4.14.2'de gösterilen sonuçlara göre Levene testinde homojenliği sağlamayan SMB, SMÇ ve BTEKİE boyutlarının, Welch testine göre de varyanslarının homojen olmadığı görülmektedir (p>0,05). Buna bağlı olarak SMB, SMÇ ve BTEKİE boyutları Tek Yönlü Varyans Analizine (ANOVA) dâhil edilmemiştir. Bu durumda BTY, SMM, BTAİB, BTİ, SMT ve SMDDD boyutlarının

baba meslek grubu durumuna göre tanımlayıcı bulguları Tablo 4.14.3'de gösterilmiştir.

Tablo 4.14.3: Baba Meslek Grubuna Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik Tanımlayıcı Bilgiler

	BMG	***N***	$\overline{X}$	***SD***	***SEM***
BTY	Diğer	321	3,192	,406	,023
	Esnaf	77	3,181	,418	,048
	İşçi	254	3,148	,417	,026
	Memur	101	3,180	,430	,043
	Serbest Meslek	197	3,186	,439	,031
	Toplam	950	3,177	,419	,014
SMM	Diğer	321	2,863	,809	,045
	Esnaf	77	2,899	,899	,102
	İşçi	254	2,824	,847	,053
	Memur	101	2,818	,792	,079
	Serbest Meslek	197	2,824	,868	,062
	Toplam	950	2,843	,836	,027
BTAİB	Diğer	321	3,344	,506	,028
	Esnaf	77	3,328	,534	,061
	İşçi	254	3,310	,502	,031
	Memur	101	3,377	,466	,046
	Serbest Meslek	197	3,351	,472	,034
	Toplam	950	3,339	,496	,016
BTİ	Diğer	321	**3,490**	,486	,027
	Esnaf	77	**3,525**	,515	,059
	İşçi	254	**3,461**	,520	,033
	Memur	101	**3,501**	,554	,055
	Serbest Meslek	197	**3,448**	,513	,037
	Toplam	950	**3,477**	,510	,017
SMT	Diğer	321	2,082	,872	,049
	Esnaf	77	1,956	,828	,094
	İşçi	254	2,052	,943	,059
	Memur	101	2,010	,830	,083
	Serbest Meslek	197	2,048	,935	,067
	Toplam	950	2,049	,896	,029
SMDDD	Diğer	321	2,680	,918	,051
	Esnaf	77	2,668	,961	,110
	İşçi	254	2,655	,935	,059
	Memur	101	2,590	,949	,094
	Serbest Meslek	197	2,641	1,014	,072
	Toplam	950	2,655	,948	,031

Tablo 4.14.3'de yer alan baba meslek grubuna göre BTİ boyutu diğer ($\overline{x}$ =3,490), esnaf ($\overline{x}$ =3,525), işçi ($\overline{x}$ =3,461), memur ($\overline{x}$ =3,501), serbest meslek ($\overline{x}$ =3,448) ve meslek grubu toplamlarında ($\overline{x}$ =3,477) ile en yüksek aritmetik ortalamaya sahip olmuştur.

Baba meslek grubuna göre boyutların aritmetik ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığını tespit etmek maksadıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) Tablo 4.14.4'de sunulmuştur.

Tablo 4.14.4: Baba Meslek Grubuna Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

	Varyans Kaynağı	*Kareler Toplamı*	*df*	*Ortalama Kareler*	*F*	*p*
BTY	Gruplar Arası	,310	4	,077	,440	,780
	Grup İçi	166,297	945	,176		
	Toplam	166,606	949			
SMM	Gruplar Arası	,696	4	,174	,377	,825
	Grup İçi	435,521	945	,461		
	Toplam	436,217	949			
BTAİB	Gruplar Arası	1,939	4	,485	,955	,431
	Grup İçi	479,734	945	,508		
	Toplam	481,674	949			
BTİ	Gruplar Arası	,585	4	,146	,209	,934
	Grup İçi	663,105	945	,702		
	Toplam	663,691	949			
SMT	Gruplar Arası	,400	4	,100	,406	,804
	Grup İçi	232,681	945	,246		
	Toplam	233,081	949			
SMDDD	Gruplar Arası	,515	4	,129	,494	,740
	Grup İçi	246,502	945	,261		
	Toplam	247,018	949			

* p<0,05

Tablo 4.14.4'de gösterilen baba meslek grubuna göre yararlanma ve bağımlılık ilişkisinin farklılaşmasına yönelik yapılan varyans analizi sonucunda BTY, SMM, BTAİB, BTİ, SMT ve SMDDD boyutlarında anlamlı farklılık olmadığı görülmektedir (p>0,05).

4.15. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma ve Sosyal Medya Bağımlılığı İlişkisinin Anne Meslek Gruplarına Göre Farklılaşmasına Yönelik Bulgular

Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin BTY ve SMB ilişkisinin anne meslek grubuna (AMG) göre farklılaşıp farklılaşmadığı ile ilgili bulgular aşağıda sunulan tablolarda yer almıştır.

Tablo 4.15.1: Anne Meslek Grubuna Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik Varyansların Homojenlik Test Sonuçları

	BTY	SMB	SMÇ	SMM	BTAİB	BTİ	SMT	BTEKİE	SMDDD
Levene Testi	1,478	3,493	3,965	1,162	1,869	,271	3,063	,461	,545
p	**,207**	,008	,003	**,326**	**,114**	**,897**	,016	**,765**	**,703**

* p>0,05

Tablo 4.15.1'de yapılan analizde BTY, SMM, BTAİB, BTİ, BTEKİE ve SMDDD boyutlarına ilişkin varyansların homojen olduğu görülmektedir (p>0,05). Buna karşı SMB, SMÇ ve SMT boyutlarına ilişkin varyansların homojen olmadığı görülmektedir (p<0,05). Bu durumda SMB, SMÇ ve SMT boyutlarına ilişkin homojenlik için yapılan Welch testi Tablo 4.15.2'de gösterilmiştir.

Tablo 4.15.2: Anne Meslek Grubuna Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik Varyansların Homojenlik Test Sonuçları

	SMB	SMÇ	SMT
Welch Testi	,896	,742	,519
p	,519	,896	,568

* p<0,05

Tablo 4.15.2'de gösterilen sonuçlara göre Levene testinde homojenliği sağlamayan SMB, SMÇ ve SMT boyutlarının, Welch testine göre de varyanslarının homojen olmadığı görülmektedir (p>0,05). Buna bağlı olarak SMB, SMÇ ve SMT boyutları Tek Yönlü Varyans Analizine (ANOVA) dâhil edilmemiştir. Bu durumda BTY, SMM, BTAİB, BTİ, BTEKİE ve SMDDD boyutlarının anne meslek grubu durumuna göre tanımlayıcı bulguları Tablo 4.15.3'de gösterilmiştir.

Tablo 4.15.3: Anne Meslek Grubuna Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik Tanımlayıcı Bilgiler

	AMG	*N*	$\overline{X}$	*SD*	*SEM*
BTY	Diğer	769	3,166	,420	,015
	Esnaf	18	3,358	,332	,078
	İşçi	111	3,260	,434	,041
	Memur	28	3,075	,337	,064
	Serbest Meslek	19	3,079	,362	,083
	Toplam	945	3,177	,418	,014

	AMG	*N*	$\overline{X}$	*SD*	*SEM*
SMM	Diğer	769	2,828	,828	,030
	Esnaf	18	2,930	1,051	,248
	İşçi	111	2,953	,825	,078
	Memur	28	2,563	,922	,174
	Serbest Meslek	19	2,820	,994	,228
	Toplam	945	2,837	,839	,027
BTAİB	Diğer	769	3,322	,501	,018
	Esnaf	18	**3,578**	,376	,089
	İşçi	111	3,440	,483	,046
	Memur	28	3,310	,422	,080
	Serbest Meslek	19	**3,285**	,442	,101
	Toplam	945	3,340	,496	,016
BTİ	Diğer	769	**3,471**	,507	,018
	Esnaf	18	3,522	,523	,123
	İşçi	111	**3,566**	,520	,049
	Memur	28	**3,421**	,523	,099
	Serbest Meslek	19	3,221	,512	,117
	Toplam	945	**3,476**	,511	,017
BTEKİE	Diğer	769	2,610	,643	,023
	Esnaf	18	2,844	,560	,132
	İşçi	111	2,668	,649	,062
	Memur	28	2,357	,605	,114
	Serbest Meslek	19	2,611	,701	,161
	Toplam	945	2,614	,643	,021
SMDDD	Diğer	769	2,654	,948	,034
	Esnaf	18	2,344	,945	,223
	İşçi	111	2,750	,936	,089
	Memur	28	2,421	,926	,175
	Serbest Meslek	19	2,400	1,052	,241
	Toplam	945	2,647	,949	,031

Tablo 4.15.3'de yer alan anne meslek grubuna göre BTİ boyutu diğer ($\overline{x}$ =3,471), işçi ($\overline{x}$ =3,566), memur ($\overline{x}$ =3,421), meslek grubu toplamlarında ($\overline{x}$ =3,476) ve BTAİB boyutu esnaf ($\overline{x}$ =3,578), serbest meslek ($\overline{x}$ =3,285) ile en yüksek aritmetik ortalamaya sahip olmuştur.

Anne meslek grubuna göre boyutların aritmetik ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığını tespit etmek maksadıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) Tablo 4.15.4'de sunulmuştur.

Tablo 4.15.4: Anne Meslek Grubuna Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

	Varyans Kaynağı	*Kareler Toplamı*	*df*	*Ortalama Kareler*	*F*	*p*
BTY	Gruplar Arası	1,908	4	,477	2,746	**,027**
	Grup İçi	163,240	940	,174		
	Toplam	165,147	944			

	Varyans Kaynağı	*Kareler Toplamı*	*df*	*Ortalama Kareler*	*F*	*p*
SMM	Gruplar Arası	3,830	4	,957	1,361	,246
	Grup İçi	661,399	940	,704		
	Toplam	665,229	944			
BTAİB	Gruplar Arası	2,443	4	,611	2,502	**,041**
	Grup İçi	229,447	940	,244		
	Toplam	231,890	944			
BTİ	Gruplar Arası	2,272	4	,568	2,188	,068
	Grup İçi	244,011	940	,260		
	Toplam	246,284	944			
BTEKİE	Gruplar Arası	3,146	4	,786	1,907	,107
	Grup İçi	387,675	940	,412		
	Toplam	390,821	944			
SMDDD	Gruplar Arası	5,435	4	1,359	1,511	,197
	Grup İçi	845,220	940	,899		
	Toplam	850,655	944			

* p<0,05

Tablo 4.15.4'de gösterilen anne meslek grubuna göre BTY ve BTAİB boyutlarında anlamlı farklılık olduğu görülmektedir (p<0,05). BTY ve BTAİB boyutlarına ilişkin yapılan LSD Testi sırayla tablolarda sunulmuştur.

İlk olarak Tablo 4.15.5'de bilişim teknolojilerinden yararlanma boyutunda anne meslek grubu değişkenine ait LSD Testi bulguları verilmiştir.

Tablo 4.15.5: AMG'ye Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik BTY'de LSD Testi Analiz Sonuçları

	(I) AMG	(J) AMG	*Ortalama Farkı (I-J)*	*SEM*	*p*
BTY	**Diğer**	Esnaf	-,192	,099	,054
		İşçi	**-,093***	**,042**	**,028**
		Memur	,091	,080	,256
		Serbest Meslek	,087	,097	,366
	Esnaf	Diğer	,192	,099	,054
		İşçi	,098	,106	,354
		Memur	,283*	,126	,025
		Serbest Meslek	,279*	,137	,042
	İşçi	Diğer	,093*	,042	,028
		Esnaf	-,098	,106	,354
		Memur	,184*	,088	,037
		Serbest Meslek	,181	,103	,081
	Memur	Diğer	-,091	,080	,256
		Esnaf	**-,283***	**,126**	**,025**
		İşçi	**-,184***	**,088**	**,037**
		Serbest Meslek	-,004	,124	,977
	Serbest Meslek	Diğer	-,087	,097	,366
		Esnaf	**-,279***	**,137**	**,042**
		İşçi	-,181	,103	,081
		Memur	,004	,124	,977

* p<0,05

Tablo 4.15.5'de yer alan LSD testi sonuçlarına göre BTY boyutu anne meslek grubunda "Diğer" ile "İşçi" arasında -,093*, "Memur" ile "Esnaf arasında -,283*, "Memur" ile "İşçi" arasında -,184* ve "Serbest Meslek" ile "Esnaf" arasında -,279* ortalama fark değerlerinde anlamlı farklılık olduğu görülmektedir (p<0,05). Buna göre bilişim teknolojilerinden yararlanma boyutunda anne meslek grubu "İşçi" (3,26) olan öğrencilerin, anne meslek grubu "Diğer" (3,17) olan ile "Memur" (3,08) olan öğrencilere göre ve anne meslek grubu "Esnaf" (3,6) olan öğrencilerin, anne meslek grubu "Memur" (3,08) olan ile "Serbest Meslek" (3,08) olan öğrencilere göre daha fazla olduğu anlaşılmaktadır. Tablo 4.15.5'de görüldüğü üzere diğer meslek grubu değerlerinde anlamlı bir farklılık yoktur (p>0,05).

İkinci olarak Tablo 4.15.6'da bilişim teknolojileri araştırma inceleme bilgi edinme boyutunda anne meslek grubu değişkenine ait LSD Testi bulguları verilmiştir.

Tablo 4.15.6: AMG'ye Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik BTAİB'de LSD Testi Analiz Sonuçları

	(I) AMG	(J) AMG	*Ortalama Farkı (I-J)*	*SEM*	*p*
BTAİB	**Diğer**	**Esnaf**	**-,255***	**,118**	**,030**
		İşçi	**-,117***	**,050**	**,020**
		Memur	,012	,095	,899
		Serbest Meslek	,038	,115	,743
	Esnaf	Diğer	,255*	,118	,030
		İşçi	,138	,126	,272
		Memur	,267	,149	,074
		Serbest Meslek	,293	,163	,072
	İşçi	Diğer	,117*	,050	,020
		Esnaf	-,138	,126	,272
		Memur	,129	,104	,216
		Serbest Meslek	,155	,123	,207
	Memur	Diğer	-,012	,095	,899
		Esnaf	-,267	,149	,074
		İşçi	-,129	,104	,216
		Serbest Meslek	,026	,147	,862
	Serbest Meslek	Diğer	-,038	,115	,743
		Esnaf	-,293	,163	,072
		İşçi	-,155	,123	,207
		Memur	-,026	,147	,862

* p<0,05

Tablo 4.15.6'da yer alan LSD testi sonuçlarına göre BTAİB boyutu anne meslek grubunda "Diğer" ile "Esnaf" arasında -,255* ve "Diğer" ile "İşçi" arasında -,117*

ortalama fark değerlerinde anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir (p<0,05). Buna göre bilişim teknolojileri araştırma inceleme bilgi edinme boyutunda anne meslek grubu "Esnaf" (3,58) olan ve "İşçi" (3,44) olan öğrencilerin, anne meslek grubu "Diğer" (3,32) olan öğrencilere göre daha fazla olduğu anlaşılmaktadır. Tablo 4.15.7'de görüldüğü üzere diğer eğitim durumu değerlerinde anlamlı bir farklılık yoktur (p>0,05).

4.16. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma ve Sosyal Medya Bağımlılığı İlişkisinin Öğrenim Gördüğü Sınıfa Göre Farklılaşmasına Yönelik Bulgular

Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin BTY ve SMB ilişkisinin öğrenim gördüğü sınıfa (ÖGS) göre farklılaşıp farklılaşmadığı ile ilgili bulgular aşağıda sunulan tablolarda yer almıştır.

Tablo 4.16.1: Öğrenim Gördüğü Sınıfa Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik Varyansların Homojenlik Test Sonuçları

	BTY	SMB	SMÇ	SMM	BTAİB	BTİ	SMT	BTEKİE	SMDDD
Levene Testi	7,381	,253	5,066	,809	5,965	,683	,059	6,309	1,419
p	,000	**,859**	,002	**,489**	,000	**,563**	**,981**	,000	**,236**

* p>0,05

Tablo 4.16.1'de yapılan analizde SMB, SMM, BTİ, SMT ve SMDDD boyutlarına ilişkin varyansların homojen olduğu görülmektedir (p>0,05). Buna karşı BTY, SMÇ, BTAİB ve BTEKİE boyutlarına ilişkin varyansların homojen olmadığı görülmektedir (p<0,05). Bu durumda BTY, SMÇ, BTAİB ve BTEKİE boyutlarına ilişkin homojenlik için yapılan Welch testi Tablo 4.16.2'de gösterilmiştir.

Tablo 4.16.2: Öğrenim Gördüğü Sınıfa Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik Varyansların Homojenlik Test Sonuçları

	BTY	SMÇ	BTAİB	BTEKİE
Welch Testi	11,629	3,824	15,149	7,691
p	,000	,010	,000	,000

* p<0,05

Tablo 4.16.2'de gösterilen sonuçlara göre Levene testinde homojenliği sağlamayan BTY, SMÇ, BTAİB ve BTEKİE boyutlarının, Welch testine göre varyanslarının homojen olduğu görülmektedir ($p<0,05$). Bu duruma göre boyutlara Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) yapılmıştır. Boyutların öğrenim gördüğü sınıfa göre tanımlayıcı bulguları Tablo 4.16.3'de gösterilmiştir.

Tablo 4.16.3: Öğrenim Gördüğü Sınıfa Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik Tanımlayıcı Bilgiler

	ÖGS	*N*	$\overline{X}$	*SD*	*SEM*
BTY	Birinci Sınıf	281	3,072	,370	,022
	İkinci Sınıf	237	3,160	,409	,027
	Üçüncü Sınıf	217	3,255	,458	,031
	Dördüncü Sınıf	222	3,247	,419	,028
	Toplam	957	3,176	,419	,014
SMB	Birinci Sınıf	281	2,133	,646	,039
	İkinci Sınıf	237	2,331	,667	,043
	Üçüncü Sınıf	217	2,259	,713	,048
	Dördüncü Sınıf	222	2,195	,679	,046
	Toplam	957	2,225	,678	,022
SMÇ	Birinci Sınıf	281	1,683	,598	,036
	İkinci Sınıf	237	1,880	,757	,049
	Üçüncü Sınıf	217	1,769	,758	,051
	Dördüncü Sınıf	222	1,703	,731	,049
	Toplam	957	1,756	,711	,023
SMM	Birinci Sınıf	281	2,734	,859	,051
	İkinci Sınıf	237	2,899	,793	,052
	Üçüncü Sınıf	217	2,914	,879	,060
	Dördüncü Sınıf	222	2,832	,806	,054
	Toplam	957	2,839	,838	,027
BTAİB	Birinci Sınıf	281	3,216	,449	,027
	İkinci Sınıf	237	3,284	,517	,034
	Üçüncü Sınıf	217	3,446	,505	,034
	Dördüncü Sınıf	222	3,449	,473	,032
	Toplam	957	3,339	,495	,016
BTİ	Birinci Sınıf	281	**3,445**	,513	,031
	İkinci Sınıf	237	**3,446**	,502	,033
	Üçüncü Sınıf	217	**3,518**	,525	,036
	Dördüncü Sınıf	222	**3,503**	,501	,034
	Toplam	957	**3,475**	,511	,017
SMT	Birinci Sınıf	281	1,948	,871	,052
	İkinci Sınıf	237	2,169	,895	,058
	Üçüncü Sınıf	217	2,032	,943	,064
	Dördüncü Sınıf	222	2,060	,865	,058
	Toplam	957	2,048	,895	,029
BTEKİE	Birinci Sınıf	281	2,471	,551	,033
	İkinci Sınıf	237	2,669	,625	,041
	Üçüncü Sınıf	217	2,684	,714	,048
	Dördüncü Sınıf	222	2,663	,681	,046

	ÖGS	*N*	$\overline{X}$	*SD*	*SEM*
SMDDD	Toplam	957	2,613	,645	,021
	Birinci Sınıf	281	2,540	,948	,057
	İkinci Sınıf	237	2,747	,884	,057
	Üçüncü Sınıf	217	2,724	1,000	,068
	Dördüncü Sınıf	222	2,614	,954	,064
	Toplam	957	2,650	,949	,031

Tablo 4.16.3'de yer alan öğrenim gördüğü sınıfa göre BTİ boyutu birinci sınıf ($\overline{x}$ =3,445), ikinci sınıf ($\overline{x}$ =3,446), üçüncü sınıf ($\overline{x}$ =3,518), dördüncü sınıf ($\overline{x}$ =3,503) ve sınıf toplamlarında ($\overline{x}$ =3,475) ile en yüksek aritmetik ortalamaya sahip olmuştur.

Öğrenim gördüğü sınıfa göre boyutların aritmetik ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığını tespit etmek maksadıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) Tablo 4.16.4'de sunulmuştur.

Tablo 4.16.4: Öğrenim Gördüğü Sınıfa Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

	Varyans Kaynağı	*Kareler Toplamı*	*df*	*Ortalama Kareler*	*F*	*p*
BTY	Gruplar Arası	5,619	3	1,873	11,025	**,000**
	Grup İçi	161,896	953	,170		
	Toplam	167,515	956			
SMB	Gruplar Arası	5,537	3	1,846	4,053	**,007**
	Grup İçi	433,944	953	,455		
	Toplam	439,481	956			
SMÇ	Gruplar Arası	5,798	3	1,933	3,856	**,009**
	Grup İçi	477,702	953	,501		
	Toplam	483,501	956			
SMM	Gruplar Arası	5,210	3	1,737	2,485	,059
	Grup İçi	666,004	953	,699		
	Toplam	671,214	956			
BTAİB	Gruplar Arası	10,162	3	3,387	14,408	**,000**
	Grup İçi	224,050	953	,235		
	Toplam	234,212	956			
BTİ	Gruplar Arası	1,020	3	,340	1,305	,271
	Grup İçi	248,363	953	,261		
	Toplam	249,383	956			
SMT	Gruplar Arası	6,352	3	2,117	2,659	**,047**
	Grup İçi	758,856	953	,796		
	Toplam	765,208	956			
BTEKİE	Gruplar Arası	8,047	3	2,682	6,561	**,000**
	Grup İçi	389,632	953	,409		
	Toplam	397,679	956			

	Varyans Kaynağı	*Kareler Toplamı*	*df*	*Ortalama Kareler*	*F*	*p*
SMDDD	Gruplar Arası	7,107	3	2,369	2,646	**,048**
	Grup İçi	853,126	953	,895		
	Toplam	860,232	956			

* p<0,05

Tablo 4.16.4'de gösterilen öğrenim gördüğü sınıfa göre BTY, SMB, SMÇ, BTAİB, SMT, BTEKİE ve SMDDD boyutlarında anlamlı farklılık olduğu görülmektedir (p<0,05). BTY, SMB, SMÇ, BTAİB, SMT, BTEKİE VE SMDDD boyutlarına ilişkin yapılan Tukey Testi sırayla tablolarda sunulmuştur.

İlk olarak Tablo 4.16.5'de bilişim teknolojilerinden yararlanma boyutunda öğrenim gördüğü sınıf değişkenine ait Tukey Testi bulguları verilmiştir.

Tablo 4.16.5: ÖGS'ye Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik BTY'de Tukey Testi Analiz Sonuçları

	(I) ÖGS	(J) ÖGS	*Ortalama Farkı (I-J)*	*SEM*	*p*
BTY	**Birinci Sınıf**	İkinci Sınıf	-,088	,036	,074
		Üçüncü Sınıf	**-,184***	**,037**	**,000**
		Dördüncü Sınıf	**-,176***	**,037**	**,000**
	İkinci Sınıf	Birinci Sınıf	,088	,036	,074
		Üçüncü Sınıf	-,096	,039	,066
		Dördüncü Sınıf	-,088	,038	,103
	Üçüncü Sınıf	Birinci Sınıf	,184*	,037	,000
		İkinci Sınıf	,096	,039	,066
		Dördüncü Sınıf	,008	,039	,997
	Dördüncü Sınıf	Birinci Sınıf	,176*	,037	,000
		İkinci Sınıf	,088	,038	,103
		Üçüncü Sınıf	-,008	,039	,997

* p<0,05

Tablo 4.16.5'de yer alan Tukey testi sonuçlarına göre BTY boyutu öğrenim gördüğü sınıfında "Birinci Sınıf" ile "Üçüncü Sınıf" arasında -,184* ve "Birinci Sınıf" ile "Dördüncü Sınıf" arasında -,176* ortalama fark değerlerinde anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir (p<0,05). Buna göre bilişim teknolojilerinden yararlanma boyutunda öğrenim gördüğü sınıfı "Üçüncü Sınıf" (3,26) ve "Dördüncü Sınıf" (3,25) olan öğrencilerin, öğrenim gördüğü sınıfı "Birinci Sınıf" (3,07) olan öğrencilere göre daha fazla olduğu anlaşılmaktadır. Tablo 4.16.5'de görüldüğü üzere diğer sınıf değerlerinde anlamlı bir farklılık yoktur (p>0,05).

İkinci olarak Tablo 4.16.6'da sosyal medya bağımlılığı boyutunda öğrenim gördüğü sınıf değişkenine ait Tukey Testi bulguları verilmiştir.

Tablo 4.16.6: ÖGS'ye Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik SMB'de Tukey Testi Analiz Sonuçları

	(I) ÖGS	(J) ÖGS	*Ortalama Farkı (I-J)*	*SEM*	*p*
SMB	**Birinci Sınıf**	**İkinci Sınıf**	**-,199***	**,060**	**,005**
		Üçüncü Sınıf	-,127	,061	,162
		Dördüncü Sınıf	-,062	,061	,732
	İkinci Sınıf	Birinci Sınıf	,199*	,060	,005
		Üçüncü Sınıf	,072	,063	,666
		Dördüncü Sınıf	,136	,063	,134
	Üçüncü Sınıf	Birinci Sınıf	,127	,061	,162
		İkinci Sınıf	-,072	,063	,666
		Dördüncü Sınıf	,064	,064	,751
	Dördüncü Sınıf	Birinci Sınıf	,062	,061	,732
		İkinci Sınıf	-,136	,063	,134
		Üçüncü Sınıf	-,064	,064	,751

* p<0,05

Tablo 4.16.6'da yer alan Tukey testi sonuçlarına göre SMB boyutu öğrenim gördüğü sınıfında "Birinci Sınıf" ile "İkinci Sınıf" arasında -,199* ortalama fark değerinde anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir (p<0,05). Buna göre sosyal medya bağımlılığı boyutunda öğrenim gördüğü sınıfı "İkinci Sınıf" (2,33) olan öğrencilerin, öğrenim gördüğü sınıfı "Birinci Sınıf" (2,13) olan öğrencilere göre daha fazla olduğu anlaşılmaktadır. Tablo 4.16.6'da görüldüğü üzere diğer sınıf değerlerinde anlamlı bir farklılık yoktur (p>0,05).

Üçüncü olarak Tablo 4.16.7'de sosyal medya çatışma boyutunda öğrenim gördüğü sınıf değişkenine ait Tukey Testi bulguları verilmiştir.

Tablo 4.16.7: ÖGS'ye Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik SMÇ'de Tukey Testi Analiz Sonuçları

	(I) ÖGS	(J) ÖGS	*Ortalama Farkı (I-J)*	*SEM*	*p*
SMÇ	**Birinci Sınıf**	**İkinci Sınıf**	**-,197***	**,062**	**,009**
		Üçüncü Sınıf	-,086	,064	,533
		Dördüncü Sınıf	-,021	,064	,988
	İkinci Sınıf	Birinci Sınıf	,197*	,062	,009
		Üçüncü Sınıf	,111	,067	,340
		Dördüncü Sınıf	,176*	,066	,039

	(I) ÖGS	(J) ÖGS	*Ortalama Farkı (I-J)*	*SEM*	*p*
	Üçüncü Sınıf	Birinci Sınıf	,086	,064	,533
		İkinci Sınıf	-,111	,067	,340
		Dördüncü Sınıf	,065	,068	,768
	Dördüncü Sınıf	Birinci Sınıf	,021	,064	,988
		İkinci Sınıf	**-,176***	**,066**	**,039**
		Üçüncü Sınıf	-,065	,068	,768

* p<0,05

Tablo 4.16.7'de yer alan Tukey testi sonuçlarına göre SMÇ boyutu öğrenim gördüğü sınıfında "Birinci Sınıf" ile "İkinci Sınıf" arasında -,197* ve "Dördüncü Sınıf" ile "İkinci Sınıf" arasında -,176* ortalama fark değerlerinde anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir (p<0,05). Buna göre sosyal medya çatışma boyutunda öğrenim gördüğü sınıfı "İkinci Sınıf" (1,88) olan öğrencilerin, öğrenim gördüğü sınıfı "Birinci Sınıf" (1,68) olan ve "Dördüncü Sınıf" (1,70) olan öğrencilere göre daha fazla olduğu anlaşılmaktadır. Tablo 4.16.7'de görüldüğü üzere diğer sınıf değerlerinde anlamlı bir farklılık yoktur (p>0,05).

Dördüncü olarak Tablo 4.16.8'de bilişim teknolojileri araştırma inceleme bilgi edinme boyutunda öğrenim gördüğü sınıf değişkenine ait Tukey Testi bulguları verilmiştir.

Tablo 4.16.8: ÖGS'ye Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik BTAİB'de Tukey Testi Analiz Sonuçları

	(I) ÖGS	(J) ÖGS	*Ortalama Farkı (I-J)*	*SEM*	*p*
BTAİB	**Birinci Sınıf**	İkinci Sınıf	-,068	,043	,380
		Üçüncü Sınıf	**-,230***	**,044**	**,000**
		Dördüncü Sınıf	**-,233***	**,044**	**,000**
	İkinci Sınıf	Birinci Sınıf	,068	,043	,380
		Üçüncü Sınıf	**-,162***	**,046**	**,002**
		Dördüncü Sınıf	**-,165***	**,045**	**,002**
	Üçüncü Sınıf	Birinci Sınıf	,230*	,044	,000
		İkinci Sınıf	,162*	,046	,002
		Dördüncü Sınıf	-,003	,046	1,000
	Dördüncü Sınıf	Birinci Sınıf	,233*	,044	,000
		İkinci Sınıf	,165*	,045	,002
		Üçüncü Sınıf	,003	,046	1,000

* p<0,05

Tablo 4.16.8'de yer alan Tukey testi sonuçlarına göre BTAİB boyutu öğrenim gördüğü sınıfında "Birinci Sınıf" ile "Üçüncü Sınıf" arasında -,230*, "Birinci Sınıf" ile "Dördüncü Sınıf" arasında -,233*, "İkinci Sınıf" ile "Üçüncü Sınıf" arasında -,162* ve "İkinci Sınıf" ile "Dördüncü Sınıf" arasında -,165* ortalama fark değerlerinde anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir (p<0,05). Buna göre bilişim teknolojileri araştırma inceleme bilgi edinme boyutunda öğrenim gördüğü sınıfı "Üçüncü Sınıf" (3,45) ve "Dördüncü Sınıf" (3,45) olan öğrencilerin, öğrenim gördüğü sınıfı "Birinci Sınıf" (3,22) olan ve "İkinci Sınıf" (3,28) olan öğrencilere göre daha fazla olduğu anlaşılmaktadır. Tablo 4.16.8'de görüldüğü üzere diğer sınıf değerlerinde anlamlı bir farklılık yoktur (p>0,05).

Beşinci olarak Tablo 4.16.9'da sosyal medya tekrarlama boyutunda öğrenim gördüğü sınıf değişkenine ait Tukey Testi bulguları verilmiştir.

Tablo 4.16.9: ÖGS'ye Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik SMT'de Tukey Testi Analiz Sonuçları

	(I) ÖGS	(J) ÖGS	*Ortalama Farkı (I-J)*	*SEM*	*p*
SMT	**Birinci Sınıf**	**İkinci Sınıf**	**-,221***	**,079**	**,026**
		Üçüncü Sınıf	-,084	,081	,723
		Dördüncü Sınıf	-,112	,080	,499
	İkinci Sınıf	Birinci Sınıf	,221*	,079	,026
		Üçüncü Sınıf	,137	,084	,363
		Dördüncü Sınıf	,108	,083	,563
	Üçüncü Sınıf	Birinci Sınıf	,084	,081	,723
		İkinci Sınıf	-,137	,084	,363
		Dördüncü Sınıf	-,028	,085	,988
	Dördüncü Sınıf	Birinci Sınıf	,112	,080	,499
		İkinci Sınıf	-,108*	,083	,563
		Üçüncü Sınıf	,028	,085	,988

* p<0,05

Tablo 4.16.9'da yer alan Tukey testi sonuçlarına göre SMT boyutu öğrenim gördüğü sınıfında "Birinci Sınıf" ile "İkinci Sınıf" arasında -,221* ortalama fark değerlerinde anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir (p<0,05). Buna göre sosyal medya tekrarlama boyutunda öğrenim gördüğü sınıfı "İkinci Sınıf" (2,17) olan öğrencilerin, öğrenim gördüğü sınıfı "Birinci Sınıf" (1,95) olan öğrencilere göre daha fazla olduğu anlaşılmaktadır. Tablo 4.16.9'da görüldüğü üzere diğer sınıf değerlerinde anlamlı bir farklılık yoktur (p>0,05).

Altıncı olarak Tablo 4.16.10'da bilişim teknolojileri eğlence, kendini ifade etme boyutunda öğrenim gördüğü sınıf değişkenine ait Tukey Testi bulguları verilmiştir.

Tablo 4.16.10: ÖGS'ye Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik BTEKİE'de Tukey Testi Analiz Sonuçları

	(I) ÖGS	(J) ÖGS	*Ortalama Farkı (I-J)*	*SEM*	*p*
BTEKİE	**Birinci Sınıf**	**İkinci Sınıf**	**-,198***	**,056**	**,003**
		Üçüncü Sınıf	**-,213***	**,058**	**,001**
		Dördüncü Sınıf	**-,192***	**,057**	**,005**
	İkinci Sınıf	Birinci Sınıf	,198*	,056	,003
		Üçüncü Sınıf	-,015	,060	,995
		Dördüncü Sınıf	,006	,060	1,000
	Üçüncü Sınıf	Birinci Sınıf	,213*	,058	,001
		İkinci Sınıf	,015	,060	,995
		Dördüncü Sınıf	,021	,061	,986
	Dördüncü Sınıf	Birinci Sınıf	,192*	,057	,005
		İkinci Sınıf	-,006	,060	1,000
		Üçüncü Sınıf	-,021	,061	,986

* p<0,05

Tablo 4.16.10'da yer alan Tukey testi sonuçlarına göre BTEKİE boyutu öğrenim gördüğü sınıfında "Birinci Sınıf" ile "İkinci Sınıf" arasında -,198*, "Birinci Sınıf" ile "Üçüncü Sınıf" arasında -,213* ve "Birinci Sınıf" ile "Dördüncü Sınıf" arasında -,192* ortalama fark değerlerinde anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir (p<0,05). Buna göre bilişim teknolojileri araştırma eğlence, kendini ifade etme boyutunda öğrenim gördüğü sınıfı "İkinci Sınıf" (2,67), "Üçüncü Sınıf" (2,68) ve "Dördüncü Sınıf" (2,66) olan öğrencilerin, öğrenim gördüğü sınıfı "Birinci Sınıf" (2,47) olan öğrencilere göre daha fazla olduğu anlaşılmaktadır. Tablo 4.16.10'da görüldüğü üzere diğer sınıf değerlerinde anlamlı bir farklılık yoktur (p>0,05).

Yedinci olarak Tablo 4.16.11'de sosyal medya duygu durum düzenleme boyutunda öğrenim gördüğü sınıf değişkenine ait LSD Testi bulguları verilmiştir.

Tablo 4.16.11: ÖGS'ye Göre Yararlanma ve Bağımlılık İlişkisinin Farklılaşmasına Yönelik SMDDD'de LSD Testi Analiz Sonuçları

	(I) ÖGS	(J) ÖGS	*Ortalama Farkı (I-J)*	*SEM*	*p*
SMDDD	**Birinci Sınıf**	**İkinci Sınıf**	**-,207***	**,083**	**,013**
		Üçüncü Sınıf	**-,184***	**,086**	**,031**
		Dördüncü Sınıf	-,073	,085	,388

(I) ÖGS	(J) ÖGS	*Ortalama Farkı (I-J)*	*SEM*	*p*
İkinci Sınıf	Birinci Sınıf	,207*	,083	,013
	Üçüncü Sınıf	,022	,089	,801
	Dördüncü Sınıf	,133	,088	,132
Üçüncü Sınıf	Birinci Sınıf	,184*	,086	,031
	İkinci Sınıf	-,022	,089	,801
	Dördüncü Sınıf	,111	,090	,220
Dördüncü Sınıf	Birinci Sınıf	,073	,085	,388
	İkinci Sınıf	-,133	,088	,132
	Üçüncü Sınıf	-,111	,090	,220

* p<0,05

Tablo 4.16.11'de yer alan LSD testi sonuçlarına göre SMDDD boyutu öğrenim gördüğü sınıfında "Birinci Sınıf" ile "İkinci Sınıf" arasında -,207* ve "Birinci Sınıf" ile "Üçüncü Sınıf" arasında -,184* ortalama fark değerlerinde anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir (p<0,05). Buna göre sosyal medya duygu durum düzenleme boyutunda öğrenim gördüğü sınıfı "İkinci Sınıf" (2,75) ve "Üçüncü Sınıf" (2,72) olan öğrencilerin, öğrenim gördüğü sınıfı "Birinci Sınıf" (2,54) olan öğrencilere göre daha fazla olduğu anlaşılmaktadır. Tablo 4.16.11'de görüldüğü üzere diğer sınıf değerlerinde anlamlı bir farklılık yoktur (p>0,05).

5. TARTIŞMA

Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin bilişim teknolojilerinden yararlanma ile sosyal medya bağımlılığı ilişkisinin incelenmesine yönelik yapılan bu araştırmada çeşitli alt boyutların tespit edilmesi amaçlanmıştır. "Bilişim teknolojilerinden yararlanma" boyutu altında "araştırma, inceleme, bilgi edinme", "iletişim", "eğlence, kendini ifade etme" alt boyutları, "sosyal medya bağımlılığı" boyutu altında ise "meşguliyet", "tekrarlama", "çatışma" ve "duygu durum düzenleme" alt boyutları arasındaki ilişki incelenmiştir.

Araştırmada bilişim teknolojileri ve sosyal medya bağımlılığı ölçek ve alt ölçeklerine göre puan değerlendirmeleri yapılmış olup öğrencilerin yararlanma ve bağımlılık ilişkisi açısından ne seviyede oldukları, cinsiyet, çalışma, burs veya kredi alma, e-posta kullanma, sosyal medya kullanma, kullandıkları bilişim teknolojileri cihazları, kullandıkları sosyal medya uygulamaları, günlük ve yıllık kullanma sıklık ve süreleri, baba ve anne eğitimi, baba ve anne meslek grubu ve öğrenim gördüğü sınıf değişkenleri çerçevesinde farklılıkları incelenmiştir.

Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin tamamına bu araştırma uygulanmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerin %21'i Acil Yardım ve Afet Yönetiminde, %31'i Ebelik bölümünde ve %48'i Hemşirelik bölümünde öğrenime devam ettiği tespit edilmiştir. Bu öğrencilerin %29'u birinci sınıf, %25'i ikinci sınıf, %23'ü üçüncü sınıf ve %23'ü ise dördüncü sınıf olduğu belirlenmiştir. Genel yaş ortalaması 20,2 olup öğrencilerin yaklaşık %70'inin yaşları 19, 20, 21 olduğu görülmüştür. Araştırmada elde edilen sonuçlar alanyazında yer alan benzer araştırmalar ile sırasıyla tartışılarak yorumlanmıştır.

Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma ve Sosyal Medya Bağımlılığı ilişkisinin belirlenmesine yönelik her bir ölçek ve alt ölçeğin birbiri ile ilişkisi tespit edilmiştir.

"Bilişim teknolojilerinden yararlanma" ölçeği, "sosyal medya bağımlılığı" ölçeği, "sosyal medya meşguliyet, tekrarlama ve duygu durum düzenleme" alt boyutları ile pozitif ilişkili olduğu tespit edilmiştir. Bu durumda bilişim teknolojilerinden yararlanma ve sosyal medya bağımlılığı ilişkisine yönelik; bilişim teknolojilerinden yararlanırken en fazla sosyal medya duygu durum düzenleme

halinin etkilendiği, bununla birlikte sosyal medya bağımlılığını, meşguliyet halini ve tekrarlamaları arttırmakta olduğu düşünülebilir.

"Bilişim teknolojileri araştırma inceleme bilgi edinme" alt boyutu, "sosyal medya çatışma" alt boyutu ile negatif ilişkili, "sosyal medya meşguliyet ve duygu durum düzenleme" alt boyutları ile pozitif ilişkili olduğu tespit edilmiştir. Bu durumda bilişim teknolojilerinden yararlanma ve sosyal medya bağımlılığı ilişkisine yönelik; bilişim teknolojilerinde araştırma inceleme bilgi edinme durumundayken en fazla sosyal medya meşguliyet halinin sonra da sosyal medya duygu durum düzenleme halinin etkilendiği, buna karşın sosyal medya çatışma durumlarının azalmasına neden olduğu söylenebilir.

"Bilişim teknolojileri iletişim" alt boyutu, "sosyal medya bağımlılığı" ölçeği, "sosyal medya meşguliyet ve duygu durum düzenleme" alt boyutları ile pozitif ilişkili olduğu tespit edilmiştir. Bu durumda bilişim teknolojilerinden yararlanma ve sosyal medya bağımlılığı ilişkisine yönelik; bilişim teknolojilerinde iletişim halindeyken en fazla sosyal medya duygu durum düzenleme halinin etkilendiği, bununla birlikte sosyal medya bağımlılığını ve meşguliyet halini arttırdığı şeklinde ifade edilebilir.

"Bilişim teknolojileri eğlence, kendini ifade etme" alt boyutu, "sosyal medya bağımlılığı" ölçeği, "sosyal medya çatışma, meşguliyet, tekrarlama ve duygu durum düzenleme" alt boyutları ile pozitif ilişkili olduğu tespit edilmiştir. Bu durumda bilişim teknolojilerinden yararlanma ve sosyal medya bağımlılığı ilişkisine yönelik; bilişim teknolojilerinde eğlence, kendini ifade etme halindeyken en fazla sosyal medya duygu durum düzenleme halinin etkilendiği, bununla birlikte sosyal medya bağımlılığını, çatışma halini, meşguliyet halini ve tekrarlamaları arttırmakta olduğu söylenebilir.

Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin bilişim teknolojilerinden yararlanma genel ortalama seviyesinin yüksek düzeye yakın olduğu ve buna bağlı olarak araştırma inceleme bilgi edinme alt boyutu genel ortalama seviyesinin orta düzeye yakın olduğu, iletişim alt boyutu genel ortalama seviyesinin yüksek düzeyde olduğu, eğlence, kendini ifade etme alt boyutu seviyesinin ise düşük düzeye yakın olduğu sonucu elde edilmiştir.

Alanyazında araştırmalar incelendiğinde Güven ve Sülün (2012), eğitim verilirken kullanılan teknolojilerin öğrencinin başarısına olumlu katkı yaptığını ifade etmiştir. Gürol (2009) mesleki eğitim okullarındaki araştırma sonuçlarına göre, öğrencilerin büyük çoğunluğunun derslerinde bilişim teknolojilerini kullanmalarından dolayı öğrencilerin kendilerini özel sektöre göre bilişim teknolojileri alanında bilgi seviyeleri bakımından orta ve yüksek düzeyde gördüğünü belirtmiştir. Ancak Atan ve ark. (2010) alan araştırmasında fakülte öğrencilerine yönelik değerlendirmeleri neticesinde onların bilgisayarlaşma ile internete sahiplik oranlarının yükseldiğini gözlemlemiş ancak bilgi seviyelerinin yeterli olmadığını ifade etmiştir. Aktaş E. ve ark. (2007), bilişim teknolojileri kullanımının öğrencilerin başarısını olumsuz etkilediği sonucuna varmışlardır. Öğrencilerin zamanlarının çoğunu bilişime ayırdıklarını, bunun da öğrenime katkı sağlayacağını beklediklerini ancak aldıkları sonuçların öğrencilerde çok daha olumsuz etkilerinin görüldüğünü ifade etmişlerdir. Akın ve Baştuğ (2005), bilişim teknolojilerinden bilgisayar ve internetin ortaklaşa kullanılan, etkili ve yararlı bir eğitim aracı olarak bilindiğini, eğitim fakültelerinde öğrenim gören öğrencilerin bundan en ileri düzeyde yararlanmalarının zorunlu olduğunu ancak fakülte ortamında öğrencilerin bu teknolojilerden yararlanmak için gösterdikleri çabanın yeterli olmadığını vurgulamıştır.

Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin sosyal medya bağımlılığı genel ortalama puanına göre az bağımlı durumda olduğu ve buna bağlı olarak çatışma alt boyutu ortalama puanına göre az bağımlı duruma yakın olduğu, meşguliyet alt boyutu ortalama puanına göre orta bağımlı durumda olduğu, tekrarlama alt boyutu ortalama puanına göre az bağımlı durumda olduğu, duygu durum düzenleme alt boyutu ortalama puanına göre öğrencilerin az bağımlı duruma yakın olduğu sonucu elde edilmiştir.

Araştırmalara göre Tutgun-Ünal (2015) yapmış olduğu çalışma sonucunda üniversite öğrencilerinin genel olarak sosyal medyaya az bağımlı olduğunu belirlemiştir. Aynı çalışmada alt boyutlarda onların meşguliyetlerine göre orta bağımlı düzeyinde, tekrarlamaya ve duygu durum düzenlemeye yönelik bağımlılıklarının az bağımlı düzeyinde olduğunu belirtirken son olarak onların çatışmaya yönelik bir bağımlılıkları olmadığını ifade etmiştir.

Baz (2018) ise üniversite öğrencilerinin sosyal medya bağımlılığına yönelik görüşlerini incelemesi neticesinde öğrencilerin, kendilerini sosyal medyayı aktif kullanan birey olarak görmekle birlikte bağımlılık düzeyinde bir durumlarının olmadığını belirttiklerini söylemiştir.

Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin bilişim teknolojilerinden yararlanma ve sosyal medya bağımlılığı ilişkisi demografik özellikler bakımından ilk olarak cinsiyet değişkeni ile incelenmiştir. Cinsiyete göre sosyal medya çatışma, meşguliyet, bilişim teknolojileri iletişim, eğlence, kendini ifade etme ve sosyal medya duygu durum düzenleme boyutlarında anlamlı bir farklılık görülmüştür. Erkeklerin bilişim teknolojilerinde eğlence, kendini ifade etme ile sosyal medyada çatışma durumları kadınlara göre daha anlamlı bir farklılık göstermiştir. Kadınların ise bilişim teknolojilerinde iletişim ile sosyal medyada meşguliyet ve duygu durum düzenleme durumları erkeklerde daha anlamlı bir farklılık göstermiştir. Bu durumda bilişim teknolojilerinden yararlanma ve sosyal medya bağımlılığı ilişkisine yönelik; erkeklerin bilişim teknolojilerinde daha fazla eğlence, kendini ifade etme halinde olduğu, sosyal medyada ise daha fazla çatışma halinde olduğu söylenebilir. Kadınların ise erkeklere göre bilişim teknolojilerinde daha fazla iletişim kurduğu ve sosyal medyada daha fazla meşguliyet halinde olduğu, daha fazla duygusal destek aldığı söylenebilir.

Alanyazında araştırmalar incelendiğinde Demirer ve Yolcu (2018) üniversite öğrencilerine yönelik yaptığı araştırmada cinsiyetin bilişim teknolojilerinden yararlanma düzeylerine göre farklılaştığını belirtmiştir. Aynı zamanda kadın öğrencilerin bilgi edinme, araştırma ve inceleme maksadıyla bilişim teknolojilerinden yararlanma seviyesinin erkek öğrencilere göre yüksek olduğuna ulaşmıştır. Akın ve Baştuğ (2005) üniversite öğrencileri ile yaptığı bir çalışmada erkek öğrenciler lehine bilişim teknolojilerinden yararlanmada anlamlı farklılık bulmuştur. Ancak Buccheri ve ark. (2011)'in, Cai ve ark. (2017)'nin ve Tsai ve Lin (2004)'ün genel değerlendirmelerinde genelde öğrencilerin cinsiyete göre bilişim teknolojilerinden yararlanmasının erkeklerin lehine olduğunu ancak farkın her geçen gün azaldığı yönünde görüş bildirmişlerdir. Başka bir çalışma da ise Verma ve Dahiya (2016) bilişim teknolojilerini kullanmada cinsiyetin bir farkındalık etkisi oluşturmadığını belirtmiştir.

Tutgun-Ünal (2015) cinsiyetin sosyal medya bağımlılığında farklılaşmadığını belirtmiştir. Diğer taraftan ise sosyal medya meşguliyet, sosyal medya çatışma ve sosyal medya duygu durum düzenleme alt boyutlarında anlamlı farklılaşma olduğunu belirtmiştir. Sosyal medya meşguliyet ile sosyal medya duygu durum düzenleme boyutlarında kadınlar lehine, sosyal medya çatışma boyutunda ise erkekler lehine bir farklılık olduğunu belirtmiştir. Çiftçi (2018) yaptığı çalışmada üniversitede erkek öğrencilerin tekrarlama ve çatışma alt boyutlarında daha bağımlı olduklarını, sosyal medyada kontrollü davranmadıkları için çatışma halinde olduklarını tespit ettiğini ifade etmiştir. Daha önce benzer çalışmalar yapan Becan (2018), Yılmazsoy ve Kahraman (2017), Tanrıverdi ve Sağır (2014), Seferoğlu ve Yıldız (2013), Çam (2012), Esen (2010), Karaman ve Kurtoğlu (2009) ve Balta ve Horzum (2008)'in çalışmalarında da "Cinsiyete göre bireylerin sosyal medya bağımlılıklarına bakıldığında kızların erkeklere kıyasla daha az bağımlı oldukları tespit edilmiştir" ifadesi yer almaktadır. Ancak bu bilgi ile Deniz ve Gürültü (2018)'in, Gül ve Diken (2018)'in, Tutgun-Ünal ve Deniz (2016)'nın, Balcı ve Gölcü (2013)'ün, Ergenç (2011)'in, Hazar (2011)'in ve Pempek ve ark. (2009)'un yaptıkları araştırmalarda kızların erkeklere göre sosyal medya bağımlılığı açısından bir farklılıkları olduğu belirtilmemiştir. Pfeil ve ark. (2009)'un çalışmalarında sosyal medya aracılığıyla kadınların daha fazla arkadaşa sahip olma isteklerinin olduğu belirtilmiştir.

Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin bilişim teknolojilerinden yararlanma ve sosyal medya bağımlılığı ilişkisi demografik özellikler bakımından çalışma durumu değişkeni ile incelenmiştir. Çalışma durumuna göre hiçbir boyutta bir iş alanında çalışma ile çalışmama durumu arasında anlamlı bir farklılık görülmemiştir. Bu durumda bilişim teknolojilerinden yararlanma ve sosyal medya bağımlılığı ilişkisine yönelik öğrencilerin bir iş alanında çalışıp çalışmamalarının anlamlı bir etkisinin olmadığı söylenebilir.

Alanyazında araştırmalar incelendiğinde Baz (2018) üniversite öğrencilerinin sosyal medyayı kullanmalarında ekonomik bir farklılığın etkisinin olmadığını belirlemiştir. Çakır-Balta ve Horzum (2008)'de öğrencilerde sosyo-ekonomik durum ile internet bağımlılık seviyeleri arasında farklı bir durum oluşturmadığını belirtmektedir.

Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin bilişim teknolojilerinden yararlanma ve sosyal medya bağımlılığı ilişkisi demografik özellikler bakımından burs veya kredi alma değişkeni ile incelenmiştir. Burs veya kredi alma durumuna göre bilişim teknolojilerinden yararlanma, sosyal medya bağımlılığı, çatışma, meşguliyet, bilişim teknolojileri araştırma inceleme bilgi edinme, sosyal medya tekrarlama, bilişim teknolojileri eğlence, kendini ifade etme ve sosyal medya duygu durum düzenleme boyutlarında anlamlı bir farklılık görülmüştür. Burs veya kredi alanlar ile almayanlar arasında sadece bilişim teknolojileri iletişim boyutunda bir farklılık görülmemiştir. Bu durumda bilişim teknolojilerinden yararlanma ve sosyal medya bağımlılığı ilişkisine yönelik burs veya kredi alınması öğrencilerin, bilişim teknolojilerinde daha fazla araştırma inceleme bilgi edinmeden yararlanmasını, daha fazla eğlenceli vakitler geçirmesini, düşüncelerini paylaşmasını ve ifade etmesini, sosyal medyada daha fazla çatışma halinde olmasını, daha fazla meşguliyet halinde olmasını, daha fazla tekrarlamasını ve sosyal medyadan daha fazla duygusal destek almasını etkilediği söylenebilir.

Arslan (2019) üniversite öğrencilerinin dijital bağımlılık puan ortalamalarının ekonomik durum değişkeni açısından anlamlı farklılık göstermediğini tespit etmiştir. Ancak ölçeğin toplam puanda en yüksek puan ortalamasını ekonomik durumunu çok iyi olarak belirten grubun, en düşük puan ortalamasını ise ekonomik durumunu düşük olarak belirten grubun yer aldığını da belirlemiştir. Bu doğrultuda ekonomik durumla dijital bağımlılık arasında bağlantı olduğunu ve gelir düzeyi arttıkça öğrencilerin bağımlılıklarının da arttığını belirtmiştir. Arslan ve ark. (2015) tarafından yapılan araştırma bulgularında da ekonomik durumla dijital bağımlılık arasında bir ilişki olmadığı belirlenmiştir. Alanyazında üniversite öğrencilerine yönelik bilişim teknolojilerinden yararlanma ve sosyal medya bağımlılık ilişkisinde burs veya kredi alma durumunun incelendiği farklı bir araştırmaya rastlanmamıştır.

Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin bilişim teknolojilerinden yararlanma ve sosyal medya bağımlılığı ilişkisi demografik özellikler bakımından e-posta kullanım durumu değişkeni ile incelenmiştir. E-posta kullanım durumuna göre hiçbir boyutta e-posta kullananlar ile kullanmayanlar arasında anlamlı bir farklılık görülmemiştir. Bu durumda bilişim teknolojilerinden yararlanma ve sosyal medya bağımlılığı

ilişkisine yönelik öğrencilerin e-posta kullanıp kullanmamalarının anlamlı bir etkisinin olmadığı söylenebilir.

Alakurt (2019) çalışmasında üniversite öğrencilerinin iletişim kurmak için öncelikli olarak e-posta kullanmak yerine tercih edebilecekleri pek çok alternatif bulunduğunu, bir başka ifadeyle araştırmasındaki aktif ya da pasif e-posta kullanıcısı öğrencilerin iletişim kurma tercihlerinin benzer olduğunu yani kampüs ortamında uzun süreler aynı fiziksel ortamda bulunmalarından dolayı öğrencilerin sırasıyla yüz yüze, anlık mesajlaşma programları ve telefon aracılığı ile iletişim kurmayı tercih ettiklerini belirlemiştir. Aydın (2016) yaptığı çalışmada elde ettiği bulgulara göre üniversite öğrencilerinin arkadaşlarıyla iletişim kurmak için e-posta kullanmadıklarını, bunun yerine tercihlerinin diğer iletişim araçları olduğunu bildirmiştir.

Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin bilişim teknolojilerinden yararlanma ve sosyal medya bağımlılığı ilişkisi demografik özellikler bakımından sosyal medya kullanım durumu değişkeni ile incelenmiştir. Sosyal medya kullanım durumuna göre hiçbir boyutta sosyal medya kullananlar ile kullanmayanlar arasında farklılık görülmemiştir. Bu durumda bilişim teknolojilerinden yararlanma ve sosyal medya bağımlılığı ilişkisine yönelik öğrencilerin sosyal medya kullanıp kullanmamalarının anlamlı bir etkisinin olmadığı söylenebilir. Yılmazsoy ve Kahraman (2019)'un araştırmasında öğrencilerin bir sosyal grubun üyesi olması halinin sosyal medya kullanım seviyeleri ile karşılaştırmış ve fark bulmamıştır. Ancak lisans öğrencileri eğitim amaçlı kullanımda, lisansüstü öğrencileri de tanıma-tanıtma amaçlı ve sosyal etkileşim-iletişim amaçlı kullanımlarının daha fazla olduğunu belirlemişlerdir. Hark Söylemez ve Oral (2018) yaptıkları çalışmada sosyal ağ sitelerine üye öğrencilerin sosyal beceri düzeylerinin, üye olmayan öğrencilere göre daha yüksek olduğunu, bu durumdan olumlu yönde etkilenildiğinin görüldüğünü belirtmiştir.

Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin bilişim teknolojilerinden yararlanma ve sosyal medya bağımlılığı ilişkisi demografik özellikler bakımından kullandıkları bilişim teknolojileri durumu değişkeni ile incelenmiştir. Bugüne kadar öğrencilerin kullandığı bilişim teknolojisi araçlarında en fazla tercih edilen cep telefonu, ikinci sırada laptop, tablet pc ve üçüncü sırada masaüstü bilgisayar olduğu görülmüştür. Buna göre öğrencilerin cep telefonu, laptop, tablet ve masaüstü bilgisayar ile bilişim

teknolojilerinden ve sosyal medyadan yararlanırken bunun dışında ihtiyaçlarını karşılamada diğer cihazlara fazla gereksinim duymadıkları söylenebilir.

Çiftçi (2018) yaptığı çalışmada meslek yüksekokulu öğrencilerinin en çok cep telefonundan internete eriştiğini burada da en fazla bilgi sağlama, sosyal ağlara girme ve oyun eğlence gibi faaliyetler yaptığı ifade edilmiştir. Benzer şekilde çalışma yapan Öncel ve Tekin (2016), Akyazı ve Tutgun-Ünal (2013)'de öğrencilerin en çok cep telefonu ile sosyal medyayı kullandıklarını belirlemişlerdir. Yılmazsoy ve Kahraman (2017) ise araştırmalarında sosyal medyaya girişlerin bütün araçlarda eşit düzeyde olduğu şeklinde bilgi paylaşmışlardır.

Araştırmamızın sonucunda en fazla tercih edilen cep telefonunu, kullananlar ile kullanmayanlar arasında sadece sosyal medya meşguliyet boyutunda anlamlı bir farklılık görülmüştür. Bu durumda bilişim teknolojilerinden yararlanma ve sosyal medya bağımlılığı ilişkisine yönelik cep telefonu kullanılması öğrencilerin, sosyal medyada daha fazla meşguliyet halinde olmasını etkilediği söylenebilir. İkinci olarak en fazla tercih edilen laptop ve tablet pc kullanma durumu incelendiğinde ise bu araçları kullananlar ile kullanmayanlar arasında bilişim teknolojilerinden yararlanma, sosyal medya çatışma, bilişim teknolojileri araştırma inceleme bilgi edinme, iletişim, sosyal medya tekrarlama ve bilişim teknolojileri eğlence, kendini ifade etme boyutlarında anlamlı bir farklılık görülmüştür. Bu durumda bilişim teknolojilerinden yararlanma ve sosyal medya bağımlılığı ilişkisine yönelik laptop ve tablet pc kullanılması öğrencilerin, bilişim teknolojilerinde daha fazla araştırma inceleme bilgi edinmeden yararlanmasını, daha fazla iletişim kurmasını, daha fazla eğlenceli vakitler geçirmesini, düşüncelerini paylaşmasını ve ifade etmesini bununla beraber laptop ve tablet pc kullanmayan öğrencilerin ise sosyal medyada daha fazla çatışma halinde olmasını ve daha fazla tekrarlama durumunda olmasını etkilediği söylenebilir. Üçüncü olarak en fazla tercih edilen masaüstü bilgisayar kullanma durumu incelendiğinde ise bunu kullananlar ile kullanmayanlar arasında bilişim teknolojilerinden yararlanma, sosyal medya meşguliyet, bilişim teknolojileri araştırma inceleme bilgi edinme, iletişim ve sosyal medya duygu durum düzenleme boyutlarında anlamlı bir farklılık görülmüştür. Bu durumda bilişim teknolojilerinden yararlanma ve sosyal medya bağımlılığı ilişkisine yönelik masaüstü bilgisayar kullanılması öğrencilerin, bilişim teknolojilerinden daha fazla yararlanmasını, sosyal

medyada daha fazla meşguliyet halinde olmasını, bilişim teknolojilerinde daha fazla araştırma inceleme bilgi edinmesini, daha fazla iletişim kurmasını ve sosyal medyada daha fazla duygu durum düzenleme halinde olmasını etkilediği söylenebilir.

Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin bilişim teknolojilerinden yararlanma ve sosyal medya bağımlılığı ilişkisi demografik özellikler bakımından kullandıkları sosyal medya uygulamaları incelenmiştir. Bu değişkene göre en fazla tercih edilenlerin sırasıyla; whatsapp, instagram, youtube, google+, twitter ve facebook uygulamaları olduğu görülmüştür. Bu durumda bilişim teknolojilerinden yararlanma ve sosyal medya bağımlılığı ilişkisine yönelik öğrencilerin bu ilk altı uygulamayı kullanmasının genel olarak etkili olduğu söylenebilir.

Aktaş B ve ark. (2019) yaptıkları araştırmada en çok kullanılan sosyal medya uygulamalarının sırasıyla instagram, youtube ve twitter olduğunu gözlemlemiştir. Çakır (2018) yaptığı çalışmasında üniversite öğrencilerinin en çok kullandıkları sosyal medya uygulamalarını sırasıyla whatsapp, youtube, instagram ve facebook olduğunu ifade etmiştir. Tezci ve İçen (2017) yaptıkları araştırma sonucunda en çok kullanılan sosyal medya uygulamalarının youtube ve facebook olduğunu ifade etmişlerdir. Diker ve Uçar (2016) yaptıkları araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin en çok kullandığı sosyal ağları sırasıyla facebook, twitter ve youtube olarak tespit etmişlerdir. Otrar ve Argın (2014) çalışmalarında tespit ettiklerine göre sosyal ağ kullanım sıralamasında en çok facebook, twitter, youtube olarak belirtilmiştir. Tektaş (2014) yaptığı araştırmada katılımcıların çoğunlukla facebook ve twitter kullandıklarını ifade etmiştir. Hazar (2011) sosyal medya bağımlılığı ile ilgili yaptığı araştırmada sonucu en çok kullanımın facebook, youtube ve twitter olduğunu bildirmiştir. Vural ve Bat (2010) yaptıkları araştırma sonucunda katılımcıların yüksek oranda facebook kullandığını belirtmiştir.

Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin bilişim teknolojilerinden yararlanma ve sosyal medya bağımlılığı ilişkisi demografik özellikler bakımından sosyal medyayı kullandıkları yıl süresi durumu incelenmiştir. Bu değişkene göre bütün boyutlarda anlamlı bir farklılık görülmüştür. Bu durumda bilişim teknolojilerinden yararlanma ve sosyal medya bağımlılığı ilişkisine yönelik öğrencilerin sosyal medyayı kullandıkları yıl süresinin bütün boyutlarda pozitif yönde çok zayıf etkilediği söylenebilir.

Aktan (2018) yaptığı araştırma sonucunda bireylerin sosyal medyayı ne kadar süre kullandıkları ve buna bağımlılıkları arasında anlamlı bir fark bulmuş olup, öğrencilerin kulanmış olduğu yıl süresi arttıkça bağımlılık seviyelerinin de yükseldiği neticesini elde ettiğini belirtmiştir. Balcı ve Gölcü (2013) ise üniversite öğrencileriyle yaptığı facebook bağımlılık düzeyi ve kullanım süresi arasında çalışmada doğrusal bir ilişki olduğunu belirlemiştir.

Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin bilişim teknolojilerinden yararlanma ve sosyal medya bağımlılığı ilişkisi demografik özellikler bakımından sosyal medya günlük kullanım süresi durumu incelenmiştir. Bu değişkene göre bilişim teknolojilerinden yararlanma, sosyal medya bağımlılığı, çatışma, meşguliyet, tekrarlama, bilişim teknolojileri eğlence, kendini ifade etme ve sosyal medya duygu durum düzenleme boyutlarında anlamlı bir farklılık görülmüştür. Bu durumda bilişim teknolojilerinden yararlanma ve sosyal medya bağımlılığı ilişkisine yönelik öğrencilerin günlük kullanım süresinin, sosyal medya bağımlılığı, çatışma, meşguliyet, duygu durum düzenleme boyutlarını pozitif yönde zayıf – orta derecede etkilediği, bununla beraber bilişim teknolojilerinde yararlanma, eğlence, kendini ifade etme, sosyal medya tekrarlama boyutlarını ise pozitif yönde çok zayıf etkilediği söylenebilir.

Çiftçi (2018) yaptığı çalışmada internet kullanmayan öğrenci olmadığını ve öğrencilerin çoğunluğunun günde en az 3 saat interneti kullanmakta olduğunu tespit etmiştir. Öğrencilerin internet kullanım süresi günlük 5 saatten fazla olduğunda çatışma hallerinin görüldüğü, asosyal bir hale geldikleri sosyal medya bağımlılık seviyelerinin artmış olduğu Kırık ve ark. (2015) ile Becan (2018)'in yaptığı araştırmaların sonuçlarıyla uyumludur. Bilgilier (2018) fakülte öğrencileri ile yaptığı çalışmasında son yıllarda sosyal medya kullanımlarının bağımlılık sınırlarını zorladığı, bireylerin kendini bağımlı olarak kabul etmese de günlük 4 saat ve üzerinde kullanmalarının sosyal medya bağımlılık düzeylerini etkilediğini ifade etmiştir.

Diker ve Uçar (2016) araştırmalarının sonucunda öğrencilerin günlük kullanım sürelerine göre sosyal ağlarda ve internet başında geçirdikleri zamanın gittikçe artmakta olduğunu, bunun internete bağımlı iletişim ve etkileşimin sosyal ağlar

vasıtasıyla yapıldığını ve giderek içine dönük bir toplumsal yapı olma riskinin bulunduğunu vurgulamıştır.

Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin bilişim teknolojilerinden yararlanma ve sosyal medya bağımlılığı ilişkisi demografik özellikler bakımından baba eğitim durumu incelenmiştir. Baba eğitim durumu ilköğretim, lise, üniversite ve genel mezuniyet toplamları bilişim teknolojileri iletişim boyutunda en yüksek aritmetik ortalamaya sahip olmuştur. Bu değişkene bakıldığında sosyal medya bağımlılığı ve meşguliyeti boyutlarında anlamlı farklılık görülmüştür. Bu durumda bilişim teknolojilerinden yararlanma ve sosyal medya bağımlılığı ilişkisine yönelik öğrencilerin baba eğitim durumu "Lise" mezunu olanların "Üniversite" mezunu olanlara göre sosyal medyaya daha çok bağımlı olduğu, sosyal medyada daha fazla meşguliyet halinde olduğu söylenebilir.

Arslan (2019) çalışmasında üniversite öğrencilerinin dijital bağımlılık düzeyleri üzerinde baba eğitim durumunun etkisi olduğunu, babası eğitimli olan bireylerin dijital araçların olumsuz etkileri konusunda daha bilgili olabileceklerini ve babanın bilinçli olması halinin önemli bir etken olduğunun kabul edildiğini belirtmektedir. Ancak yapılan çalışmalarda bunun tam tersi sonuçlarının görüldüğü de belirtilmiştir. Arslan ve ark. (2015) yaptıkları çalışmada baba eğitim düzeyinin oyun ve sosyal medya bağımlılığı ile günlük hayata olumsuz bir etkisinin olmadığını bildirmişlerdir.

Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin bilişim teknolojilerinden yararlanma ve sosyal medya bağımlılığı ilişkisi demografik özellikler bakımından anne eğitim durumu incelenmiştir. Anne eğitim durumu her eğitim düzeyi ve genel mezuniyet toplamlarında bilişim teknolojileri iletişim boyutunda en yüksek aritmetik ortalamaya sahip olmuştur. Bu değişkene göre bilişim teknolojilerinden yararlanma, sosyal medya bağımlılığı, meşguliyet, bilişim teknolojileri iletişim, sosyal medya tekrarlama ve duygu durum düzenleme boyutlarında anlamlı bir farklılık görülmüştür.

Bu durumda bilişim teknolojilerinden yararlanma ve sosyal medya bağımlılığı ilişkisine yönelik öğrencilerin anne eğitim durumu "İlköğretim" mezunu olanların "Okuma Yazma Bilmiyor" olanlara göre bilişim teknolojilerinden daha fazla yararlanmakta olduğu, sosyal medyaya daha fazla bağımlı olduğu, daha fazla meşguliyet halinde olduğu, bilişim teknolojilerinde daha fazla iletişim kurduğu,

sosyal medyada daha fazla tekrarlama yaptığı ve daha fazla duygu durum düzenleme halinde olduğu söylenebilir. Bununla beraber öğrencilerin anne eğitim durumu "İlköğretim" mezunu olanların "Lise" mezunu olanlara göre sosyal medyaya daha fazla bağımlı olduğu, daha fazla meşguliyet halinde olduğu, daha fazla tekrarlama yaptığı ve daha fazla duygu durum düzenleme halinde olduğu söylenebilir. Son olarak öğrencilerin anne eğitim durumu "Lise" mezunu olanların "Okuma Yazma Bilmiyor" olanlara göre bilişim teknolojilerinde daha fazla iletişim kurduğu söylenebilir.

Arslan (2019) yaptığı çalışmada anne eğitim durumunun üniversite öğrencilerinin dijital bağımlılık düzeylerini etkilediğini, annesi eğitimli olan öğrencilerin dijital araçların olumsuz yanları konusunda daha bilinçli hale gelebileceklerini ve annenin bilinçli olmasının öneminin vurgulandığını belirtmektedir. Bazı çalışmalarda bunun aksine sonuçların olduğu da ifade edilmiştir. Arslan ve ark. (2015) çalışmalarında anne eğitim durumunun oyun bağımlılığı ve sosyal medya bağımlılığı boyutlarında anlamlı farklık gösterdiğini tespit etmişlerdir.

Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin bilişim teknolojilerinden yararlanma ve sosyal medya bağımlılığı ilişkisi demografik özellikler bakımından baba meslek grubu incelenmiştir. Baba meslek grubu diğer, esnaf, işçi, memur, serbest meslek ve tüm meslek grupları toplamları bilişim teknolojileri iletişim boyutunda en yüksek aritmetik ortalamaya sahip olmuştur. Bu değişkene göre hiçbir boyutta anlamlı bir farklılık görülmemiştir. Bu durumda bilişim teknolojilerinden yararlanma ve sosyal medya bağımlılığı ilişkisine yönelik öğrencilerin baba meslek grubunun bir etkisi olmadığı söylenebilir.

Alanyazında üniversite öğrencilerine yönelik bilişim teknolojilerinden yararlanma ve sosyal medya bağımlılık ilişkisinde baba meslek grubunun incelendiği farklı bir araştırmaya rastlanmamıştır. Özmusul (2008), ortaokul öğrencilerinde bilgi ve iletişim teknolojilerinden yararlanma seviyelerinin sosyo-ekonomik düzeyi yüksek olan ailelerde daha fazla bilişim teknolojisi imkânları sağlandığı ve ailelerin özellikle araştırma inceleme bilgi edinmede öğrencilerin yararlanmaları konusunda yönlendirdiklerini yorumlamıştır. Günüç (2009) yaş aralığı 14-20 olan öğrencilerle yaptığı çalışma sonucunda internet bağımlılığının baba meslekleri öğretmen,

akademisyen, asker, polis, mühendis olan öğrencilerde daha yüksek düzeyde olduğunu bulmuştur.

Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin bilişim teknolojilerinden yararlanma ve sosyal medya bağımlılığı ilişkisi demografik özellikler bakımından anne meslek grubu incelenmiştir. Anne meslek grubu diğer, işçi, memur ve tüm meslek grupları toplamları bilişim teknolojileri iletişim boyutunda en yüksek aritmetik ortalamaya sahip iken esnaf ve serbest meslek grupları ise bilişim teknolojileri araştırma inceleme bilgi edinme boyutunda en yüksek aritmetik ortalamaya sahip olmuştur. Bu değişkene göre bilişim teknolojilerinden yararlanma ve araştırma inceleme bilgi edinme boyutlarında anlamlı bir farklılık görülmüştür.

Bu durumda bilişim teknolojilerinden yararlanma ve sosyal medya bağımlılığı ilişkisine yönelik öğrencilerin anne meslek grubu "İşçi" olanların "Diğer" ve "Memur" olanlara göre, anne meslek grubu "Esnaf" olanların ise "Memur" ve "Serbest Meslek" olanlara göre bilişim teknolojilerinden daha fazla yararlanmakta olduğu, bununla beraber öğrencilerin anne meslek grubu "Esnaf" ve "İşçi" olanların, "Diğer" olanlara göre bilişim teknolojilerinde daha fazla araştırma inceleme bilgi edinmekte olduğu söylenebilir.

Alanyazında üniversite öğrencilerine yönelik bilişim teknolojilerinden yararlanma ve sosyal medya bağımlılık ilişkisinde anne meslek grubunun incelendiği farklı bir araştırmaya rastlanmamıştır. Günüç (2009) yaş aralığı 14-20 olan öğrencilerle yaptığı çalışma sonucunda anne mesleklerini çok yüksek oranda ev hanımlığının oluşturduğunu ve anne meslekleri ile internet bağımlılığı arasında bir ilişki bulunmadığını bildirmiştir.

Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin bilişim teknolojilerinden yararlanma ve sosyal medya bağımlılığı ilişkisi demografik özellikler bakımından öğrenim gördüğü sınıfı incelenmiştir. Öğrencilerin öğrenim gördüğü birinci, ikinci, üçüncü, dördüncü sınıflar ve genel toplamları bilişim teknolojileri iletişim boyutunda en yüksek aritmetik ortalamaya sahip olmuştur. Bu değişkene göre bilişim teknolojilerinden yararlanma, sosyal medya bağımlılığı, çatışma, bilişim teknolojileri araştırma inceleme bilgi edinme, sosyal medya tekrarlama, bilişim teknolojileri eğlence, kendini ifade etme ve sosyal medya duygu durum düzenleme boyutlarında anlamlı bir farklılık görülmüştür.

Bilişim teknolojilerinden yararlanma ve sosyal medya bağımlılığı ilişkisine yönelik bu durumda ilk olarak öğrencilerin öğrenim gördüğü sınıfı "İkinci" sınıf olanların "Birinci" sınıf olanlara göre sosyal medyaya daha fazla bağımlı olduğu, daha fazla çatışma halinde olduğu, daha fazla tekrarlama yaptığı, daha fazla duygu durum düzenleme halinde olduğu ve bilişim teknolojilerinde daha fazla eğlence, kendini ifade etme halinde olduğu söylenebilir. İkinci olarak öğrencilerin öğrenim gördüğü sınıfı "Üçüncü" sınıf olanların "Birinci" sınıf olanlara göre bilişim teknolojilerinden daha fazla yararlanmakta olduğu, daha fazla araştırma inceleme bilgi edinmekte olduğu, daha fazla eğlence, kendini ifade etme halinde olduğu ve sosyal medyada daha fazla duygu durum düzenleme halinde olduğu söylenebilir. Üçüncü olarak öğrencilerin öğrenim gördüğü sınıfı "Dördüncü" sınıf olanların "Birinci" sınıf olanlara göre bilişim teknolojilerinden daha fazla yararlanmakta olduğu, daha fazla araştırma inceleme bilgi edinmekte olduğu, daha fazla eğlence, kendini ifade etme halinde olduğu söylenebilir. Dördüncü olarak öğrencilerin öğrenim gördüğü sınıfı "Üçüncü" ve "Dördüncü" sınıf olanların "İkinci" sınıf olanlara göre bilişim teknolojilerinde daha fazla araştırma inceleme bilgi edinmekte olduğu söylenebilir. Son olarak öğrencilerin öğrenim gördüğü sınıfı "İkinci" sınıf olanların "Dördüncü" sınıf olanlara göre sosyal medyada daha fazla çatışma halinde olduğu söylenebilir.

Arslan (2019) yaptığı çalışmada üniversite öğrencilerinin dijital bağımlılık düzeylerinin birinci sınıflar aleyhine olmak üzere ölçeğin engelleme faktöründe anlamlı farklılık gösterdiği fakat genel toplam puanı ve diğer faktörleri açısından anlamlı farklılık göstermediğini belirlemiştir. Demirer ve Yolcu (2018) meslek yüksekokulu öğrencilerinin bilişim teknolojilerinden yararlanmalarının sınıf düzeyine göre değişkenlik gösterdiğini bu bağlamda üniversite çağındaki öğrencilerin bilişim teknolojilerinden yararlanmasında sınıfının belirleyici olduğunu tespit etmiştir. Burada son sınıf öğrencileri bilgi edinme ve araştırma inceleme için daha fazla bilişim teknolojilerinden yararlandığı bunun nedeninin sınıf düzeyi arttıkça teknolojiden yararlanma konusunda daha bilgili ve ilgili oldukları ifade edilmiştir. Çiftçi (2018), araştırmasında sınıf seviyelerindeki sosyal medya bağımlılıklarını değerlendirdiğinde ikinci sınıf öğrencilerinin, sosyal medyaya daha çok bağımlı olduğunu, kontrol sorunları olması nedeniyle tekrar tekrar sosyal medya

kullandıklarını, buna istinaden sosyal medyada çatışma hallerinde olduklarını tespit etmiştir. Çam (2012) tarafından eğitim fakültesi düzeyinde yapılan benzer bir araştırmada ise birinci sınıfta öğrenim görmekte olan öğrencilerin bağımlılık düzeylerinin dördüncü sınıftaki öğrencilere nispetle daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Alanyazında bu sonuçlarla uyumlu olmayan bir sonuç olan Eryılmaz ve Çukurluöz (2018)'in yaptıkları araştırmada sınıf düzeyi değişkeninin öğrencilerin dijital bağımlılıkları üzerinde belirleyici bir etken olmadığı sonucuna ulaşmışlardır.

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

Bilişim teknolojilerindeki gelişmelere bağlı olarak sosyal medya uygulamalarının her alanda yoğun olarak kullanılması neticesinde bunların bireyler ve toplumlar üzerinde olumlu ya da olumsuz etkileri görülmektedir.

Teknolojide yaşanan hızlı gelişmelerin gençler üzerindeki etkilerinin giderek artmasının yanı sıra gençlerin sosyal medya kullanımlarının da bağımlılık yönünden dikkatle takip edilmesi gerektiği değerlendirilmiştir. Bu nedenle de sağlık alanında çalışmak üzere eğitim gören genç üniversite öğrencileri bu araştırmada yer almıştır.

Sağlık Bilimleri Fakültesi Acil Yardım ve Afet Yönetimi, Ebelik ve Hemşirelik bölümü öğrencilerine yönelik gerçekleştirilen bu araştırmada bilişim teknolojilerinden yararlanma ile sosyal medya bağımlılığı ilişkisi değerlendirilmiş ve pozitif yönde bir ilişki tespit edilmiştir.

Bilişim teknolojilerinin daha fazla kullanılmasının, sosyal medya bağımlılığında öğrencilerin sosyal medyaya girme düşüncesini etkilediği, bu durumun zihinlerini meşgul ettiği, meraklandırdığı, sürekli bağlı kalma isteğini arttırdığı, yalnızlıklarını giderdiği, kişisel sorunlarından uzaklaştırdığı, ayrıca kullanımlarına sınır koyamadıklarından artan yönde tekrarlamalarına neden olduğu anlaşılmıştır.

Bilişim teknolojilerinin öğrenciler tarafından özellikle araştırma yaparken, incelemelerde bulunurken veya bilgi edinirken kullanılmaları halinde, sosyal medya bağımlılığında çatışma durumunu diğer bir ifadeyle kendi içinde veya başka kişilerle olan ilişkilerinde yaşamını olumsuz etkileyebilecek problemlerin oluşmasını önleyecek bir etkisi olduğu görülmüştür.

Bilişim teknolojilerinin iletişim alanında öğrenciler tarafından kullanılması, sosyal medya bağımlılığı ilişkisinde öğrencilerin sosyal medya faaliyetleri ile duygusal hallerini değiştirmek istemesini, problemlerinden uzaklaşma çabası içinde olmasını, bununla birlikte sosyal medyaya girme isteğini yoğun bir şekilde düşünmesini etkilediği anlaşılmıştır.

Bilişim teknolojilerinin öğrenciler tarafından eğlence veya kendini ifade etme maksatlı kullanılması hali, sosyal medya bağımlılığı ilişkisinde öğrencilerin olumsuz düşüncelerinden kurtulmak, problemlerinden uzaklaşmak ya da ruhsal durumlarını daha iyi hale getirmek istemelerinden kaynaklandığı anlaşılmıştır. Aslında bu durum

öğrencilerin sosyal medya da çatışma hallerinin artmasına, kendileriyle veya başkalarıyla olan ilişkilerinin yaşamlarını olumsuz etkilemesine, sürekli sosyal medyayı kullanmayı düşünmesine ve bundan uzak kalmak istemesine rağmen tekrar yoğun bir şekilde kullanmasına neden olduğu görülmektedir.

Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin; "bilişim teknolojilerinden yararlanmada" yüksek düzeye yakın oldukları, "bilişim teknolojileri araştırma inceleme bilgi edinmede" orta düzeye yakın oldukları, "bilişim teknolojileri iletişim"de yüksek düzeyde oldukları, "bilişim teknolojileri eğlence, kendini ifade etme"de düşük düzeye yakın oldukları, "sosyal medya bağımlılığı"nda ise az bağımlı oldukları, "sosyal medya çatışma"da az bağımlı duruma yakın oldukları, "sosyal medya meşguliyet"te orta bağımlı oldukları, "sosyal medya tekrarlama"da az bağımlı oldukları, "sosyal medya duygu durum düzenleme"de az bağımlı duruma yakın oldukları sonucu elde edilmiştir.

Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin bilişim teknolojilerinden yararlanma ve sosyal medya bağımlılığı ilişkisinde "cinsiyetin" etkisi olduğu anlaşılmıştır. Buna göre erkekler eğlence amaçlı bilişim teknolojilerinden yararlanırken sosyal medyada düşüncelerinin sürekli çatışma hallerini arttırdığı, kendilerini kontrol edemedikleri ve olumsuz etkilendikleri görülmüştür. Kadınlar iletişimde bilişim teknolojilerinden daha fazla yararlanırken akıllarında daha fazla sosyal medyada vakit geçirme isteği olduğu, sosyal medyadan daha fazla duygusal destek aldığı belirlenmiştir.

Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin "burs veya kredi alma" durumunun bilişim teknolojilerinden yararlanma ve sosyal medya bağımlılığı ilişkisinde etkisinin olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin ekonomik destek almasının; bilişim teknolojilerinin bilgi düzeyini artırmasında, iyi vakit geçirmesinde, düşüncelerini ifade etmesinde katkı sağladığı ve sosyal medyadan duygusal destek bulmasında, meşguliyetinin artmasında, çatışmalardan ve tekrarlamalardan dolayı sosyal medyadan uzak kalmamasında etkisinin olduğu anlaşılmıştır.

Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin bilişim teknolojilerinden yararlanma ve sosyal medya bağımlılığı ilişkisi "e-posta kullanma", "sosyal medya kullanma" ve "çalışma durumuna" göre araştırılmıştır. Ancak öğrencilerin bu değişkenlerinin bilişim teknolojilerinden yararlanma ve sosyal medya bağımlılığı ilişkisine yönelik bir etkisinin olmadığı görülmüştür.

Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin bilişim teknolojilerinden yararlanma ve sosyal medya bağımlılığı ilişkisinde kullandıkları "bilişim teknolojilerinin ve sosyal medya uygulamalarının" etkisi olduğu anlaşılmıştır. Öğrencilerin bugüne kadar en fazla tercih ettiği bilişim teknolojisi cihazlarının sırayla cep telefonu, laptop, tablet, masaüstü bilgisayar olduğu ve sosyal medyada en fazla tercih ettiği ilk altı uygulamanın ise sırasıyla; whatsapp, instagram, youtube, google+, twitter ve facebook olduğu tespit edilmiştir. Özellikle sosyal medya uygulamalarının cep telefonu ile birlikte kullanımının öğrencilerin sosyal medyada daha fazla zaman geçirmelerini ve meşguliyet hallerini etkilediği görülmüştür. Öğrencilerin laptop, tablet ve masaüstü bilgisayar kullanımı vasıtasıyla daha fazla araştırmalar yaptığı, incelemelerde bulunduğu ve neticesinde bilgi edinmelerine katkı sağladığı, iletişim kurmada, eğlenceli zaman geçirmede, düşüncelerini paylaşmada ve ifade etmede kullandığı, bununla beraber sosyal medyada zaman geçirmesinde, meşguliyetin artmasında ve sosyal medyadan duygusal destek almasında bu araçların etkisi olduğu anlaşılmıştır.

Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin sosyal medyayı kullandıkları "yıl süresinin" ve "günlük kullanım sıklığının" bilişim teknolojilerinden yararlanma ve sosyal medya bağımlılığı ilişkisinde etkisinin olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin yıl olarak bilişim teknolojileri ve sosyal medya kullanım süresinin artmasının tüm boyutlarda pozitif yönde farklılık oluşturduğu, günlük kullanım sıklığının artmasının ise sosyal medya bağımlılığı boyutlarında pozitif yönde zayıf ve orta derece farklılık oluşturduğu ve araştırma sonucundaki bu farklılıkların öğrencilerin yaşamlarını olumsuz yönde değiştirebileceği tespit edilmiştir.

Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin bilişim teknolojilerinden yararlanma ve sosyal medya bağımlılığı ilişkisini "anne - baba eğitim durumunun" etkilediği görülmüştür. Öğrencilerin annesinin ve babasının eğitimli olmasının önemli bir etken olduğu, anne-baba eğitim seviyesi yüksek olan öğrencilerin bilişim teknolojilerini ve sosyal medyayı daha bilinçli kullanabildiği görülmüştür. Ancak bazı öğrencilerde bunun tersi sonuçlarla da karşılaşılmıştır.

Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin bilişim teknolojilerinden yararlanma ve sosyal medya bağımlılığı ilişkisinde "anne meslek grubunun" etkisinin olduğu ancak "baba meslek grubunun" etkisinin olmadığı görülmüştür. Anne meslek grubunda

olan farklılıkların öğrencilerin bilişim teknolojilerinden daha fazla yararlanmasında ve bilgi düzeylerinin daha fazla artmasında bir etken olduğu tespit edilmiştir.

Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin "öğrenim gördüğü sınıfın" bilişim teknolojilerinden yararlanma ve sosyal medya bağımlılığı ilişkisini etkilediği belirlenmiştir. Öğrencilerin sınıf düzeyi yükseldikçe teknolojiden daha fazla yararlandıkları ve bilişim teknolojileri kullanımlarını geliştirdikleri, bununla birlikte sosyal medyadan uzak kalamadıkları için sosyal medyada daha çok zaman geçirdikleri ve sosyal medyaya daha çok bağımlı oldukları tespit edilmiştir.

Birçok ülkede olduğu gibi Türkiye'de de bilişim teknolojilerindeki gelişmeler birçok sektörden önce sağlık alanında uygulamaya konulmaktadır. Bilişim teknolojilerinin insan sağlığına yönelik uygulamalarda etkin olarak kullanılmasında sağlık çalışanlarının teknolojik bilgi ve birikimleri önem arz etmektedir.

Teknolojinin hızla geliştiği günümüzde birer sağlık çalışanı adayı olan Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin bilişim teknolojilerinden yararlanma ve sosyal medya bağımlılığı ilişkisinin sonuçlarına göre öğrencilerin bu teknolojileri ve uygulamaları kullanma yöntemleri sosyal veya akademik hayatlarında olumlu olmasının aksine önemli derecede olumsuz farklılıklar oluşturabilmektedir. Bu olumsuzlukları en aza indirebilmek için;

- Bilişim teknolojileriyle sosyal medya uygulamalarına rahat ulaşılmasının olumsuz etkilerine karşı öğrencilere bağımlılığı azaltacak ve kontrollü kullanmalarını sağlayacak açıklayıcı yöntemler geliştirilmesi gerekmektedir.
- İnsan sağlığıyla doğrudan bağlantılı bir meslek olması nedeniyle görevlerini yerine getirirken bilişim teknolojilerinden veya sosyal medyadan olumsuz etkilenmeleri halinde yaşanacak sorunların araştırılması önemlidir.
- Üniversite eğitimi süresince bilişim teknolojilerinin ve sosyal medya uygulamalarının daha etkin ve faydalı olarak kullanılmasına yönelik, uygulanan ders programlarının içeriklerine mesleki alanda karşılaşılabilecek muhtemel sorunların dâhil edilerek farkındalığın artırılması sağlanmalıdır.
- Üniversitelerde öğrencilerin kendi alanlarında bilişim teknolojilerinden ve sosyal medyadan daha etkin nasıl faydalanacakları konusunda kamu spotları yapılabilir.

- Öğrencilerin bilişim teknolojilerinden yaralanma ve sosyal medya bağımlığı ilişkisinde belirlenen sorunlar hakkında danışmanlar tarafından çözüm önerileri getirilebilir.
- Üniversite öğrencilerine yönelik bilişim teknolojilerinden yararlanma ve sosyal medya bağımlılığı ilişkisinin farklı yöntemlerle araştırılması ile elde edilecek yeni sonuçlar literatüre katkı sağlayabilir.

Sağlık alanında verimliliğinin ve kalitenin arttırılmasında bilişim teknolojileri ile uyumlu gerektiğinde sosyal medya destekli yeni eğitim programlarının uygulanması hem öğrencilerin bilişim teknolojilerinden yararlanma seviyesinin yükseltilmesine hem de toplumsal refahın artmasına katkılar sağlayacaktır.

KAYNAKLAR

Akın M, Baştuğ A. Erzincan Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Sınıf Öğretmenliği Anabilimdalı öğrencilerinin bilgisayar ve internet teknolojilerinden yararlanma düzeylerini belirlemeye yönelik bir ön araştırma. Erzincan Eğitim Fakültesi Dergisi, 2005; 7(1): 47-58.

Aktaş B, Kurt K, Turan A. Üniversite öğrencilerinin sosyal medya kullanım tercihlerinin incelenmesi. Yönetim Bilişim Sistemleri Dergisi, 2019; 5(1): 1-15.

Aktaş E, Alioğlu A, Vardar E. Bilişim teknolojileri kullanımının öğrencilerin öğrenimleri üzerine etkileri ve bilişim harcama esnekliği: ÇOMÜ Biga İİBF örneği. Munich Personal RePEc Archive, 2007 [Electronic Journal]. https://mpra.ub.uni-muenchen.de/id/eprint/28834

Aktan E. Üniversite öğrencilerinin sosyal medya bağımlılık düzeylerinin çeşitli değişkenlere göre incelenmesi. Erciyes İletişim Dergisi, 2018; 5(4): 405-421.

Akyazı E, Ünal AT. İletişim Fakültesi öğrencilerinin amaç, benimseme, yalnızlık düzeyi ilişkisi bağlamında sosyal ağları kullanımı. Global Media Journal: Turkish Edition, 2013; 3(6): 1-24.

Alakurt T. E-posta kullanımı: Bir alışkanlıktan çok daha fazlası! Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 2019; 8(3): 885-903.

Algan CE. Özel okullarda görev yapan sınıf öğretmenlerinin eğitimde bilgi teknolojileri kullanımı öz-yeterlilikleri ve derslerinde bilgi teknolojilerinden yararlanma durumları. 2006, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans tezi, 152 sayfa, İstanbul, (Yrd. Doç. Dr. Levent Deniz).

Alohali M, Carton F and O'Connor Y. Investigating the antecedents of perceived threats and user resistance to health information technology: A case study of a public hospital. Journal of Decision Systems, 2020; 29(1): 27–52.

Arslan A. Üniversite öğrencilerinin dijital bağımlılık düzeylerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. International e-Journal of Educational Studies, 2019; 4(7): 27-41.

Arslan A, Kırık AM, Karaman M, Çetinkaya A. Lise ve üniversite öğrencilerinde dijital bağımlılık. Uluslararası Hakemli İletişim ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi, 2015; 8: 34-58.

Atan S, Atan M, Alataş Ş. Üniversite gençliğinin bilgi, iletişim ve bilişim teknolojilerini kullanım etkinliği üzerine bir alan araştırması. Verimlilik Dergisi, 2010; 2: 67-92.

Aydın İE. Üniversite öğrencilerinin sosyal medya kullanımları üzerine bir araştırma: Anadolu Üniversitesi örneği. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 2016; 35: 373-386.

Balcı Ş, Gölcü A. Türkiye'de üniversite öğrencileri arasında Facebook bağımlılığı: "Selçuk Üniversitesi Örneği". Türkiyat Araştırmaları Dergisi, 2013; 34: 255-278.

Balta ÖÇ, Horzum MB. Web tabanlı öğretim ortamındaki öğrencilerin internet bağımlılığını etkileyen faktörler. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi, 2008; 41(1): 187-205.

Baz FÇ. Sosyal medya bağımlılığı: Üniversite öğrencileri üzerine çalışma. OPUS– Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi, 2018; 9(16): 276-295.

Becan C. Sosyal medya bağımlılığının haber takibi motivasyonları üzerine etkisi. Erciyes İletişim Dergisi, 2018; 5(3): 238-256.

Bilgilier H. Sosyal medya kullanımı ile sosyal medya bağımlılık düzeylerinin belirlenmesine yönelik bir araştırma: Ege Üniversitesi örneği. Erciyes İletişim Dergisi, 2018; 5(4): 351-369.

Buccheri G, Gürber NA, Brühwiler C. The impact of gender on interest in science topics and the choice of scientific and technical vocations. International Journal of Science Education, 2011; 33(1): 159-178.

Büyüköztürk Ş. Faktör analizi: Temel kavramlar ve ölçek geliştirmede kullanımı. Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi, 2002; 32: 470-483.

Cai Z, Fan X, Du J. Gender and attitudes toward technology use: A meta-analysis. Computers & Education, 2017; 105: 1-13.

Carr CT, Hayes RA. Social media: Defining, developing, and divining. Atlantic Journal of Communication, 2015; 23(1): 46-65.

Cronbach LJ. Coefficient alpha and the internal structure of tests. Psychometrika, 1951; 16(3): 297-334.

Çakır H. Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi öğrencilerinin sosyal medya kullanım alışkanlıkları. MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi, 2018; 7(3): 539-563.

Çakır Balta Ö, Horzum MB. Web tabanlı öğretim ortamındaki öğrencilerin internet bağımlılığını etkileyen faktörler. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi, 2008; 41(1): 187-205.

Çam E. Öğretmen adaylarının eğitsel ve genel amaçlı Facebook kullanımları ve Facebook bağımlılıkları (SAÜ Eğitim Fakültesi Örneği). 2012, Sakarya Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans tezi, 165 sayfa, Sakarya, (Prof. Dr. Aytekin İşman).

Çiftçi H. Üniversite öğrencilerinde sosyal medya bağımlılığı. MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi, 2018; 7(4): 417-434.

Demirer V, Yolcu, V. Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin bilişim teknolojilerinden yararlanma düzeyleri ile akademik başarıları arasındaki ilişki. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 2018; 45: 105-131.

Deniz L, Gürültü E. Lise öğrencilerinin sosyal medya bağımlılıkları. Kastamonu Eğitim Dergisi, 2018; 26(2): 355-367.

Diker Z, Uçar M. Üniversite öğrencilerinin sosyal ağları kullanım amaçlarına yönelik bir araştırma: Safranbolu Meslek Yüksekokulu örneği. Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi, 2016; 5(1): 376-386.

Durmuş A, Teber M, Akyılmaz D, Durmuş HI, Çetin H, Yardım FK (Editörler), Teknoloji Yerinde Yeterince. 7.baskı. İstanbul: Kültür Sanat Basımevi, 2017.

Ergenç A. Web 2.0 ve sanal sosyalleşme: Facebook örneği. 2011, Maltepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans tezi, 195 sayfa, İstanbul, (Yrd. Doç. Dr. Selva Ersöz Karakulak).

Ektiricioğlu C, Arslantaş H, Yüksel R. Ergenlerde çağın hastalığı: Teknoloji Bağımlılığı. Arşiv Kaynak Tarama Dergisi, 2020; 29(1): 51-64.

Eryılmaz S, Çukurluöz Ö. Lise öğrencilerinin dijital bağımlılıklarının incelenmesi: Ankara İli, Çankaya İlçesi örneği. Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, 2018; 17(67): 889-912.

Esen E. Ergenlerde internet bağımlılığını yordayan psiko-sosyal değişkenlerin incelenmesi. 2010, Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans tezi, 133 sayfa, İzmir, (Doç.Dr. Diğdem Müge Siyez).

Flejterski, S. Globalization and Deglobalization - Costs and Benefits, Winners and Losers, Logistics & Transport, 2018; 39(3): 79–85.

Gilham B. Developing a Questionnaire, 2nd Ed. London: Bloomsbury Publishing Plc, 2008: 2.

Gutmann L. A basis for analyzing test-retest reliability. Psychometrika, 1945; 10(4): 255-282.

Gül Ş, Diken EH. Fen bilgisi öğretmeni adaylarının sosyal medya bağımlılıklarının incelenmesi. E-Kafkas Eğitim Araştırmaları Dergisi, 2018; 5(1): 41-50.

Güleç V. Aile ilişkilerinin sosyal medyayla birlikte çöküşü. Yeni Medya Elektronik Dergisi, 2018; 2(2): 105-120.

Günüç S. İnternet bağımlılık ölçeğinin geliştirilmesi ve bazı demografik değişkenler ile internet bağımlılığı arasındaki ilişkinin incelenmesi. 2009, Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans tezi, 127 sayfa, Van, (Yrd. Doç. Dr. Murat Kayri).

Gürol A, Yavuzalp N. Mesleki eğitim okullarında bilişim teknolojileri bölümü öğrencilerinin teknolojiyi kullanma durumları (Elazığ İli Örneği). e-Journal of New World Sciences Academy, 2009; 4(4): 1274-1285.

Güven G, Sülün Y. Bilgisayar destekli öğretimin 8.sınıf fen ve teknoloji dersindeki akademik başarıya ve öğrencilerin derse karşı tutumlarına etkisi. Türk Fen Eğitimi Dergisi, 2012; 9(1): 68-79.

Hark Söylemez N, Oral B. Öğretmen adaylarının sosyal ağ sitelerini kullanım durumlarına göre sosyal beceri düzeylerinin incelenmesi. Electronic Journal of Education Sciences, 2018; 7(13): 1-17.

Hazar M. Sosyal medya bağımlılığı - bir alan çalışması. İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi, 2011; 32(1): 151-176.

Headrick DR. Technology: A World History. Oxford: Oxford University Press, 2009.

Howard PN, Parks MR. Social media and political change: Capacity, constraint, and consequence. Journal of Communication, 2012; 62(2): 359-362.

Jamir L, Duggal M, Nehra R, Singh P, Grover S. Epidemiology of technology addiction among school students in rural India. Asian Journal of Psychiatry, 2019; 40: 30-38.

Kaplan AM, Haenlein M. Users of the world, unite! The challenges and opportunities of Social Media. Business Horizons, 2010; 53(1): 59-68.

Kaplan DM. Ricoeur's Critical Theory. New York: State University of New York Press, 2003.

Karahanna E, Chen A, Liu QB, Serrano C. Capitalizing on Health Information Technology to Enable Digital Advantage in U.S. Hospitals, MIS Quarterly, 2019; 43(1): 113-140.

Karaman MK, Kurtoğlu M. Öğretmen adaylarının internet bağımlılığı hakkındaki görüşleri. Akademik Bilişim, 2009; 641-650.

Karasar N. Bilimsel Araştırma Yöntemi. 15.baskı. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım, 2005: s.79.

Karasar N. Bilimsel Araştırma Yöntemi: Kavramlar İlkeler Teknikler. 30.baskı. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık, 2016.

Kırık A, Arslan A, Çetinkaya A, Gül MA. Quantitative research on the level of social media addiction among young people in Turkey. International Journal of Sport Culture and Science (IntJSCS), 2015; 3(3): 108-122.

Kurtuluş K. Araştıröa Yöntemleri. 1.baskı. İstanbul: Hiperlink, 2010.

Küzeci E. Sağlık bilişim teknolojileri ve yeni hukuksal soru(n)lar. İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 2018; 9(1): 477-506.

Loudon TV. Geoscience after information technology: Part A. Defining information technology, its significance in geoscience, and the aims of this publication. Computers & Geosciences, 2000; 26(3) Suppl: A1-A3.

Martin WE, Bridgmon KD. Quantitative and Statistical Research Methods, 1st Ed. San Francisco: Jossey-Bass, 2012: 3.

Mavnacıoğlu K. Kurumsal İletişimde Sosyal Medya Yönetimi. 1.baskı. Ankara: Beta Yayınevi, 2015.

Mollaoğulları BF, Özdoğan B. İletişim Teknolojilerindeki Gelişmeler, Riskler ve İç Denetimin Rolü. Yönetim ve Ekonomi, 2018; 25(3): 625-639.

Otrar M, Argın FS. Öğrencilerin sosyal medyaya ilişkin tutumlarının kullanım alışkanlıkları bağlamında incelenmesi. Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi, 2014; 3(3): 1-13.

Öncel M, Tekin A. Ortaöğretim öğrencilerinin Facebook bağımlılık düzeyleri ve kullanım amaçlarının farklı değişkenler açısından incelenmesi. Adıyaman Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi, 2016; 6(1): 179-197.

Özmusul M. İlköğretim ikinci kademe öğrencilerinin bilgi ve iletişim teknolojilerinden yararlanma düzeylerinin incelenmesi (Kilis İli Örneği). 2008, Gaziantep Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans tezi, 193 sayfa, Gaziantep, (Prof. Dr. Hikmet Yıldırım Celkan).

Pempek TA, Yermolayeva YA, Calvert SL. College students' social networking experiences on Facebook. Journal of Applied Developmental Psychology, 2009; 30: 227-238.

Pfeil U, Arjan R, Zaphiris P. Age differences in online social networking - A study of user profiles and the social capital divide among teenagers and older users in MySpace. Computers in Human Behavior, 2009; 25, 643-654.

Seferoğlu SS, Yıldız H. Dijital çağın çocukları: İlköğretim öğrencilerinin Facebook kullanımları ve internet bağımlılıkları üzerine bir araştırma. İletişim ve Diplomasi, 2013; 2: 31-48.

Sharma S. Applied Multivariate Techniques. New York: Wiley, 1995.

Sijtsma K. On the use, the misuse, and the very limited usefulness of Cronbach's Alpha. Psychometrika, 2009; 74: 107.

Tanrıverdi H, Sağır S. Lise öğrencilerinin sosyal ağ kullanım amaçlarının ve sosyal ağları benimseme düzeylerinin öğrenci başarısına etkisi. Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 2014; 7(18): 776-821.

Tavşancıl E, Keser H. İnternet kullanımına ilişkin Likert tipi bir tutum ölçeğinin geliştirilmesi. Eğitim Bilimleri ve Uygulama Dergisi, 2002; 1(1): 79-100.

Tektaş N. Üniversite öğrencilerinin sosyal ağları kullanımlarına yönelik bir araştırma. Journal of History School, 2014; 17: 851-870.

Tezci E, İçen M. High school students' social media usage habits. Journal of Education and Practice, 2017, 8(27), 99-108.

Tsai CC, Lin CC. Taiwanese adolescents' perceptions and attitudes regarding the internet: Exploring gender differences. Adolescence, 2004; 39(156): 725-734.

Tutgun-Ünal A. Sosyal medya bağımlılığı: Üniversite öğrencileri üzerine bir araştırma. 2015, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora tezi, 265 sayfa, İstanbul, (Doç. Dr. Levent Deniz).

Tutgun-Ünal A, Deniz L. Üniversite öğrencilerinin sosyal medya bağımlılığının incelenmesi. Route Educational and Social Science Journal, 2016; 3(2): 155-181.

Ulusoy-Gökkoca FZ. Sağlık eğitimi açısından temel ilkeler. Sürekli Tıp Eğitim Dergisi, 2001; 10(10): 371-374.

Verma C, Dahiya S. Gender difference towards information and communication technology awareness in Indian universities. SpringerPlus, 2016; 5(1): 370.

Vural ZBA, Bat M. Yeni bir iletişim ortamı olarak sosyal medya: Ege Üniversitesi İletişim Fakültesine yönelik bir araştırma. Journal of Yasar University, 2010; 20(5): 3348-3382.

Yağcı M, Başarmak U. Lise öğrencilerinin bilgi teknolojilerinden yararlanma düzeyleri. Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD), 2016; 17(2): 565-579.

Yılmazsoy B ve Kahraman M. Üniversite öğrencilerinin sosyal medya bağımlılığı ile sosyal medyayı eğitsel amaçlı kullanımları arasındaki ilişkinin incelenmesi: Facebook örneği. Journal of Instructional Technologies & Teacher Education, 2017; 6(1): 9-20.

Yılmazsoy B, Kahraman M. Lisans ve lisansüstü öğrencilerin sosyal ağ siteleri kullanım amaçlarının incelenmesi. Kastamonu Eğitim Dergisi, 2019; 27(1): 219-229.

Zivnuska S, Carlson JR, Carlson DS, Harris RB, Harris KJ. Social media addiction and social media reactions: The implications for job performance. The Journal of Social Psychology, 2019; 159(6): 746-760.

EKLER

Ek - 1. Araştırmada Veri Toplama Sürecinde Kullanılan Kişisel Bilgi Formu

Ek - 2. Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeği

Ek - 3. Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçeği

Ek - 4. Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeği Kullanım İzni

Ek - 5. Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçeği Kullanım İzni

Ek - 6. Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanlığı Uygulama İzni

Ek - 7. Etik Kurul İzni

Ek - 1. Araştırmada Veri Toplama Sürecinde Kullanılan Kişisel Bilgi Formu

Bu araştırma üniversite öğrencilerinin bilişim teknolojilerinden yararlanma ile sosyal medya bağımlılığı ilişkisini ölçmeye yönelik yüksek lisans tezidir. Bilginin toplanmasında, işlenmesinde, depolanmasında, ağlar aracılığıyla bir yerden bir yere iletilip kullanıcıların hizmetine sunulmasında kullanılan iletişim ve bilgisayarlar dahil bütün teknolojileri kapsayan "**Bilişim Teknolojileri**" ve kişiler arasında karşılıklı etkileşimi destekleyen, ortak ilgi alanlarına sahip bireylerin paylaşımını arttıran ve herkesin kendi kişisel profilini ve iletişim kurmak istediği arkadaş listesini oluşturma şansı veren web tabanlı ortamlar olan "**Sosyal Medya**" ile ilgili olarak tüm dünyada gerçekleştirilen benzerlerinde olduğu gibi bu çalışmada da başta bilime hizmet etmeyi ardından da bu çalışmaları kendine yol gösterici olarak alacak geliştiricilere ve dolayısıyla topluma faydalı olmayı amaçlamaktadır. Anket kapsamında paylaşacağınız bilgiler tamamıyla bilimsel amaçlı kullanılacak olup, kesinlikle başka kurum ve kuruluşlarla paylaşılmayacaktır. Soruları eksiksiz ve dikkatli doldurmanız çalışmanın doğru sonuçlanması için önemli olup, göstereceğiniz dikkat ve ayırmış olduğunuz zaman için teşekkür ederim.

Hüseyin VURUR
ÇOMÜ Sağlık Bilimleri Enstitüsü
Sağlık Yönetimi Yüksek Lisans Öğrencisi

1. Öğrenim Gördüğünüz Bölüm :.....
2. Yaşınız: .....
3. Cinsiyetiniz: (…) Kadın (…) Erkek
4. Çalışıyor musunuz? (…) Evet (…) Hayır
5. Evet ise İşinizi/Görevinizi yazar mısınız?.....
6. Babanızın Eğitim Durumu : (…) Okuma yazma Bilmiyor (…) İlköğretim (…) Lise (…) Üniversite (…) Yüksek Lisans (…) Doktora
7. Babanızın Meslek Grubu : (…) Memur (…) İşçi (…) Esnaf (…) Serbest Meslek (…) Diğer
8. Babanızın Mesleği : .....
9. Annenizin Eğitim Durumu : (…) Okuma yazma Bilmiyor (…) İlköğretim (…) Lise (…) Üniversite (…) Yüksek Lisans (…) Doktora
10. Annenizin Meslek Grubu : (…) Memur (…) İşçi (…) Esnaf (…) Serbest Meslek (…) Diğer
11. Annenizin Mesleği : .....
12. Burs/Kredi alıyor musunuz? (…) Evet (…) Hayır
13. Evet ise aldığınız Burs/Kredi isimlerini yazar mısınız?.....
.....
14. Öğrenim gördüğünüz sınıf: (…) 1 (…) 2 (…) 3 (…) 4
15. Bölümü kaç puanla kazandınız?.....
16. Genel Not Ortalamanız: .....(2'nci, 3'ncü ve 4'ncü sınıflar için)
17. Üniversite eğitiminiz süresince kaldığınız yer/yerler:
    - 1'inci sınıf: (…) Devlet Yurdu (…) Özel Yurt (…) Ev
    - 2'nci sınıf: (…) Devlet Yurdu (…) Özel Yurt (…) Ev
    - 3'üncü sınıf: (…) Devlet Yurdu (…) Özel Yurt (…) Ev
    - 4'üncü sınıf: (…) Devlet Yurdu (…) Özel Yurt (…) Ev
18. Bugüne kullandığınız veya kullanmakta olduğunuz bilişim teknolojileri nelerdir?
    - (…) Cep telefonu (…) Laptop, Tablet (…) Divx, Dvd, Vcd (…) Yazıcı
    - (…) Tarayıcı (…) Masaüstü Bilgisayar (…) Çok Fonksiyonlu Cihaz
    - (…) Oyun Konsolu (…) Sabit Telefon (…) Fotoğraf Makinesi, Kamera
19. E-posta adresiniz var mı? (…) Evet (…) Hayır
20. Sosyal medya kullanıyor musunuz? (…) Evet (…) Hayır
21. Sosyal medya uygulamalarından hangilerini kullanıyorsunuz?
    - (…) Facebook (…) Foursquare (…) Google+ (…) Vine
    - (…) Instagram (…) LinkedIn (…) Twitter
    - (…) WhatsApp (…) Youtube (…) Diğer yazınız.....
22. Sosyal medya uygulamalarına hangi cihaz türlerinden erişiyorsunuz?
    - (…) Masaüstü ve Mobil Cihazlar (laptop, tablet, akıllı telefon)
    - (…) Sadece Mobil Cihazlar (laptop, tablet, akıllı telefon) (…) Sadece Masaüstü Bilgisayar
23. Ne zamandan beri sosyal medyayı kullanıyorsunuz? .....Yıl (yaklaşık olarak)
24. Sosyal medyaya günde ne kadar süre bağlanırsınız? .....Saat (yaklaşık olarak)

Ek - 2. Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeği

BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİNDEN YARARLANMA ÖLÇEĞİ Lütfen ilgili alana X işareti koyunuz. Örnek : X		Hiçbir zaman	Bazen	Genellikle	Her zaman
1	Bilgi edinmek için bilişim teknolojilerinden yararlanırım.				
2	Bilgi dağarcığımı(düzeyimi) artırmak için bilişim teknolojilerinden yaralanırım.				
3	Öğretmenlerimizin verdiği ödevleri yaparken bilişim teknolojilerinden yararlanırım.				
4	Ders kitaplarımızda yer alan görevleri (ödevleri) yapmak için bilişim teknolojilerinden yararlanırım.				
5	Proje çalışması yaparken bilişim teknolojilerinden yararlanırım.				
6	Kendime faydalı olacağını düşündüğüm bir konuyu araştırmak istediğimde bilişim teknolojilerinden yararlanırım.				
7	Merak ettiğim bir konuyu araştırırken bilişim teknolojilerinden yararlanırım.				
8	Bilmediğim olayları araştırıken bilişim teknolojilerinden yararlanırım.				
9	Birinden haber almak için bilişim teknolojilerinden yararlanırım.				
10	Birine mesaj göndermek istediğimde bilişim teknolojilerinden yararlanırım.				
11	Birine haber vermek için bilişim teknolojilerinden yararlanırım.				
12	Görüşmek istediğim biriyle bilişim teknolojilerinden yararlanarak görüşürüm.				
13	Biriyle yazışmak istediğimde bilişim teknolojilerinden yararlanırım.				
14	Düşüncelerimi ifade ederken bilişim teknolojilerinden yararlanırım.				
15	Düşüncelerimi paylaşırken bilişim teknolojilerinden yararlanırım.				
16	Eğlenceli vakitler geçirmek istediğimde bilişim teknolojilerinden yararlanırım.				
17	Eğlenmek istediğimde bilişim teknolojilerinden yararlanırım.				
18	Oyun oynama amacıyla bilişim teknolojilerinden yararlanırım.				

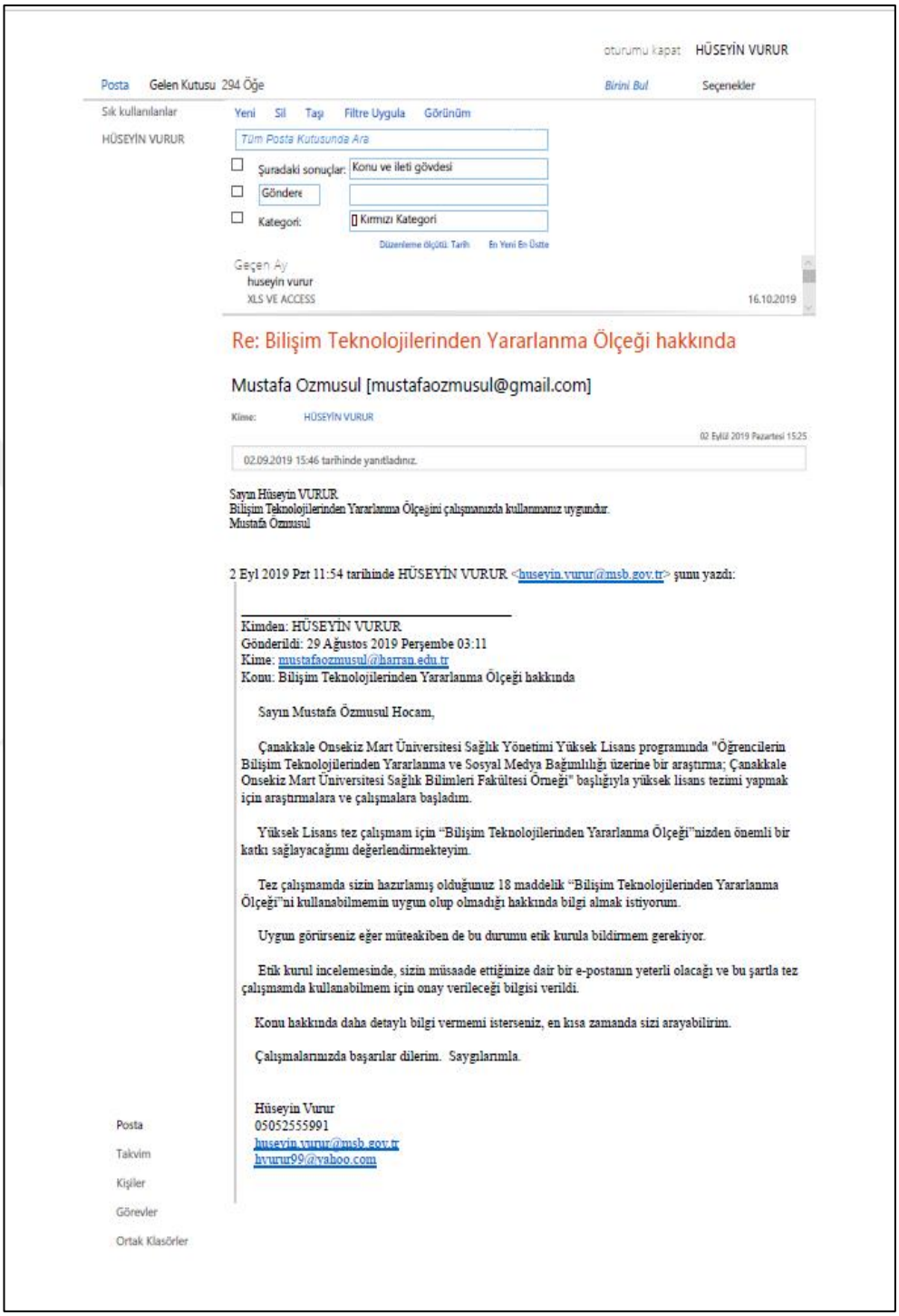
Ek - 3. Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçeği

Madde No	SOSYAL MEDYA BAĞIMLILIĞI ÖLÇEĞİ Lütfen ilgili alana X işareti koyunuz. Örnek : ☒	Hiçbir zaman	Nadiren	Bazen	Sık sık	Her zaman
1	Yakın zamanda sosyal medyada neler olup bittiği hakkında oldukça fazla düşünürüm.					
2	Yapmam gereken bir iş varsa öncesinde sosyal medyayı kontrol ederim.					
3	Belli süre sosyal medyaya girmediğimde sosyal medyaya girme düşüncesi zihnimi meşgul eder.					
4	Hayatımın sosyal medya olmadan sıkıcı, boş ve zevksiz olacağını düşünürüm.					
5	İnternete bağlı değilken yoğun bir şekilde sosyal medyaya girmeyi düşünürüm.					
6	Sosyal medyada neler olup bittiğini merak ederim.					
7	Sosyal medyada düşündüğümden daha fazla zaman geçirdiğim olur.					
8	Sosyal medya ile bağlantımı kesmeye her karar verdiğimde kendi kendime "birkaç dakika daha" derim.					
9	Sosyal medyayı uzun süre kullanmaktan bir türlü vazgeçemem.					
10	Sosyal medyayı, planladığımdan daha fazla kullandığım olur.					
11	Sosyal medyayı kullanırken zamanın nasıl geçtiğini anlayamam.					
12	Sosyal medya ile ilgili eylemlere (oyun, sohbet, fotoğraflara bakmak, vs) uzun süreler ayırırım.					
13	Kişisel problemlerimi unutmak için sosyal medya kullanırım.					
14	Kendimi yalnız hissettiğim zamanlarda sosyal medyada vakit geçiririm.					
15	Yaşamımdaki olumsuz düşüncelerden kurtulmak için sosyal medyada gezinmeyi tercih ederim.					
16	Problemlerimden bunaldığımda sığındığım en iyi yer sosyal medyadır.					
17	Sosyal medya kullandığım süre boyunca her şeyi unuturum.					
18	Sosyal medya kullanımını durdurmaya çalışıp başaramadığım olur.					
19	Sosyal medya kullanımını denetim altına almak için yoğun bir istek duyarım.					
20	Sosyal medya kullanımını bırakmak için sonuç vermeyen çabalar gösteririm.					
21	Sosyal medya kullanımını denetim altına almak için sonuç vermeyen çabalar gösteririm.					

Ek-3 Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçeği (Devam)

Madde No	SOSYAL MEDYA BAĞIMLILIĞI ÖLÇEĞİ Lütfen ilgili alana X işareti koyunuz. Örnek : ☒	Hiçbir zaman	Nadiren	Bazen	Sık sık	Her zaman
22	Sosyal medyada harcadığım zamanı azaltmaya çalışır, başarısız olurum.					
23	Mesleğime/çalışmalarıma olumsuz bir etki yapmasına rağmen sosyal medyayı daha fazla kullanırım.					
24	Sosyal medyadan dolayı hobilerime, boş zaman ve dinlenme faaliyetlerime daha az öncelik veririm.					
25	Eş veya aile üyelerini sosyal medyadan dolayı ihmal ettiğim olur.					
26	Arkadaşlarımı sosyal medyadan dolayı ihmal ettiğim olur.					
27	Sosyal medya dolayısıyla başladığım aktiviteleri zamanında bitiremem.					
28	Sosyal medyada daha fazla zaman geçirmek için okulla veya işle ilgili çalışmaları ihmal ederim.					
29	Sosyal medyada zaman geçirmeyi, arkadaşlarımla zaman geçirmeye tercih ederim.					
30	Sosyal medyada geçirdiğim zaman yüzünden okul çalışmalarım ya da işlerim sekteye uğrar.					
31	Sosyal medya yüzünden üretkenliğim azalır.					
32	Sosyal medyada zaman geçirmeyi, arkadaşlarımla dışarı çıkmaya tercih ederim.					
33	Insanlar sosyal medyada geçirdiğim zamanın miktarı konusunda beni eleştirirler.					
34	Kendimi sosyal medyada ne kadar süre gezindiğimi saklamaya çalışırken bulurum.					
35	Sosyal medya yüzünden yemek yemeyi unuttuğum zamanlar olur.					
36	Sosyal medya kullanımı yüzünden kişisel bakımıma daha az vakit ayırdığım olur.					
37	Sosyal medya kullanımı yüzünden uyku düzenimde değişiklikler/bozukluklar olur.					
38	Sosyal medya kullanımı yüzünden fiziksel sorunlar (sırt, baş, göz ağrıları, vb) yaşadığım olur.					
39	Sosyal medya kullanımı benim için önemli kişilerle olan ilişkilerimde problem yaşamama neden olur.					
40	Sosyal medya kullanımım yaşamımda sorunlar oluşturur.					
41	Yapmam gereken işler çoğaldıkça, sosyal medya kullanma isteğim de o ölçüde artar.					

Ek - 4. Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeği Kullanım İzni

oturumu kapat HÜSEYİN VURUR

Posta Gelen Kutusu 294 Öğe Birini Bul Seçenekler

Sık kullanılanlar
HÜSEYİN VURUR

Yeni Sil Taşı Filtre Uygula Görünüm

Tüm Posta Kutusunda Ara

Şuradaki sonuçlar: Konu ve ileti gövdesi
Gönderen
Kategori: Kırmızı Kategori

Düzenleme ölçütü: Tarih En Yeni En Üstte

Geçen Ay
huseyin vurur
XLS VE ACCESS 16.10.2019

Re: Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeği hakkında

Mustafa Ozmusul [mustafaozmusul@gmail.com]

Kime: HÜSEYİN VURUR

02 Eylül 2019 Pazartesi 15:25

02.09.2019 15:46 tarihinde yanıtladınız.

Sayın Hüseyin VURUR.
Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeğini çalışmanızda kullanmanız uygundur.
Mustafa Özmusul

2 Eyl 2019 Pzt 11:54 tarihinde HÜSEYİN VURUR <huseyin.vurur@msb.gov.tr> şunu yazdı:

Kimden: HÜSEYİN VURUR
Gönderildi: 29 Ağustos 2019 Perşembe 03:11
Kime: mustafaozmusul@harran.edu.tr
Konu: Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeği hakkında

Sayın Mustafa Özmusul Hocam,

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sağlık Yönetimi Yüksek Lisans programında "Öğrencilerin Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma ve Sosyal Medya Bağımlılığı üzerine bir araştırma; Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Örneği" başlığıyla yüksek lisans tezimi yapmak için araştırmalara ve çalışmalara başladım.

Yüksek Lisans tez çalışmam için "Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeği"nizden önemli bir katkı sağlayacağını değerlendirmekteyim.

Tez çalışmamda sizin hazırlamış olduğunuz 18 maddelik "Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeği"ni kullanabilmemin uygun olup olmadığı hakkında bilgi almak istiyorum.

Uygun görürseniz eğer müteakiben de bu durumu etik kurula bildirmem gerekiyor.

Etik kurul incelemesinde, sizin müsaade ettiğinize dair bir e-postanın yeterli olacağı ve bu şartla tez çalışmamda kullanabilmem için onay verileceği bilgisi verildi.

Konu hakkında daha detaylı bilgi vermemi isterseniz, en kısa zamanda sizi arayabilirim.

Çalışmalarınızda başarılar dilerim. Saygılarımla.

Hüseyin Vurur
05052555991
huseyin.vurur@msb.gov.tr
hvurur99@yahoo.com

Posta
Takvim
Kişiler
Görevler
Ortak Klasörler

Ek - 5. Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçeği Kullanım İzni

oturumu kapat HÜSEYİN VURUR

Posta Gelen Kutusu 294 Öğe Birini Bul Seçenekler

Sık kullanılanlar

HÜSEYİN VURUR

Gelen Kutusu

Taslaklar [1]

Gönderilmiş Öğeler

Silinmiş Öğeler (54)

Gereksiz E-Posta

Notlar

RSS Akışları

Yeni Sil Taşı Filtre Uygula Görünüm

Tüm Posta Kutusunda Ara

Şuradaki sonuçlar: Konu ve ileti gövdesi

Göndere

Kategori: Kırmızı Kategori

Düzenleme ölçütü Tarih En Yeni En Üstte

Geçen Ay

huseyin vurur

XLS VE ACCESS 16.10.2019

Ynt: Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeği hakkında

Aylin Tutgun Ünal [aylin.tutgununal@uskudar.edu.tr]

Kime: HÜSEYİN VURUR

29 Ağustos 2019 Perşembe 12:10

Gizliliğinizin korunmasına yardımcı olmak için, bu iletinin içeriğinin bir bölümü engellendi. Bu iletinin güvenilen bir gönderenden geldiğinden eminseniz ve engellenen özellikleri yeniden etkinleştirmek isterseniz, burayı tıklatın.

Merhaba,
Tabi "Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçeğini" kullanmanız uygundur.
Çalışmanızda başarılar dilerim.
Dr. Aylin Tutgun Ünal

www.uskudar.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Aylin Tutgun Ünal
İletişim Fakültesi | Yeni Medya ve Gazetecilik | Öğretim Üyesi
aylin.tutgununal@uskudar.edu.tr

Tel: 0216 400 22 22 | Faks: 0216 474 12 56 | Web: www.uskudar.edu.tr
Altunizade Mh. Mahir İz Cd. No:23 PK:34674 Üsküdar / İstanbul / Türkiye

ÜSKÜDAR ÜNİVERSİTESİ
Türkiye'nin Beyin Üssü

Lütfen bu e-postayı yazdırmadan önce doğayı düşünün.

Gönderen: HÜSEYİN VURUR <huseyin.vurur@msb.gov.tr>
Gönderildi: 29 Ağustos 2019 Perşembe 03:18:45
Kime: Aylin Tutgun Ünal <aylin.tutgununal@uskudar.edu.tr>
Konu: İLT: Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeği hakkında

Sayın Aylin Tutgun Ünal Hocam,

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sağlık Yönetimi Yüksek Lisans programında "Öğrencilerin Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma ve Sosyal Medya Bağımlılığı üzerine bir araştırma; Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Örneği" başlığıyla yüksek lisans tezini yapmak için araştırmalara ve çalışmalara başladım.

Yüksek Lisans tez çalışmam için "Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçeği"nizden önemli bir katkı sağlayacağını değerlendirmekteyim.

Tez çalışmamda sizin hazırlamış olduğunuz 41 maddelik "Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçeği"ni kullanabilmemin uygun olup olmadığı hakkında bilgi almak istiyorum.

Uygun görürseniz eğer müteakiben de bu durumu etik kurula bildirmem gerekiyor.

Etik kurul incelemesinde, sizin müsaade ettiğinize dair bir e-postanın yeterli olacağı ve bu şartla tez çalışmamda kullanabilmem için onay verileceği bilgisi verildi.

Konu hakkında daha detaylı bilgi vermemi isterseniz, en kısa zamanda sizi arayabilirim.

Çalışmalarınızda başarılar dilerim. Saygılarımla.

Posta
Takvim
Kişiler
Görevler
Ortak Klasörler

Hüseyin Vurur
05052555991
huseyin.vurur@msb.gov.tr
hvurur99@yahoo.com

Ek - 6. Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanlığı Uygulama İzni

T.C.
ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ
Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanlığı

Sayı : 78179085-302.14.03-E.1900124926 06/09/2019
Konu : Anket İzni (Hüseyin VURUR)

SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi : 05.09.2019 tarihli ve 78714105-302.14.03-E.1900124910 sayılı yazınız.

Enstitünüz Sağlık Yönetimi Anabilim Dalı Tezli Yüksek Lisans Programı öğrencisi Hüseyin VURUR'un , ***"Öğrencilerin Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma ve Sosyal Medya Bağımlılığı İlişkisi:Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Örneği"*** konulu yüksek lisans tez çalışması ile ilgili, 2019-2020 Eğitim - Öğretim Yılı Güz Yarıyılında eğitim öğretimin devam ettiği 3. hafta ile 10. hafta arasında, Fakültemiz Acil Yardım ve Afet Yönetimi, Ebelik ve Hemşirelik Bölümü öğrencilerine anket yapaması Dekanlığımızca uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

e-imzalıdır
Prof. Dr. Metin ATMACA
Dekan V.

Belge Doğrulamak İçin: https://ubys.comu.edu.tr/ERMS/Record/ConfirmationPage/Index adresinden UHDD77F kodu girerek belgeyi doğrulayabilirsiniz.

Adres : Onsekiz Mart Üniversitesi Terzioğlu Yerleşkesi Çanakkale
e-posta :
Bilgi İçin İrtibat : Sadi Işık - Bilgisayar İşletmeni
Telefon :
Belgegeçer No :
İnternet Adresi :

Ek - 7. Etik Kurul İzni

T.C.
ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER VE EĞİTİM BİLİMLERİ ETİK KURULU

PROJE/ARAŞTIRMA DEĞERLENDİRME SONUÇ RAPORU

Toplantı Tarihi	10. 10. 2019
Toplantı Sayısı	7
Başvuru protokol numarası	2019/55
Başvuru tarihi	06.09.2019
Proje/araştırma başlığı	Öğrencilerin Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma ve Sosyal Medya Bağımlılığı İlişkisi; Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Örneği
Proje/araştırma yürütücüsü	Hüseyin VURUR
Karar	Bilimsel araştırma etik kurallarına uygundur
Açıklamalar	.-

Prof. Dr. Salih Zeki GENÇ
Başkan

Doç. Dr. Mustafa KARA
Başkan Yardımcısı

Prof. Dr. Şerif KORKMAZ
Raportör

Doç. Dr. Gökhan GÖKULU
Üye

Doç. Dr. Şefik Okan MERCAN
Üye

Doç. Dr. Muzaffer ÖZDEMİR
Üye

Dr. Öğr. Üyesi Adil ÇORUK
Üye

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı	Hüseyin			**Soyadı**	Vurur
Doğum Yeri	Ankara	**Uyruğu**	T.C.	**Doğum Tarihi**	06.09.1973
E-mail	hvurur99@comu.edu.tr			**Tel**	0 505 255 5991

Eğitim Düzeyi

	Mezun Olduğu Kurumun Adı	**Mezuniyet Yılı**
Doktora / Uzmanlık		
Yüksek Lisans	Beykent Üniversitesi, Hastane ve Sağlık Bilimleri Yönetimi	2013
Lisans	Anadolu Üniversitesi, İktisat Fakültesi	1995

İş Deneyimi

	Görevi	**Kurum**	**Süre (Yıl - Yıl)**
1.	Öğretim Görevlisi	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Hastanesi Biyomedikal Birimi Koordinatörü (Görevlendirme)	2020- DEVAM
2.	Öğretim Görevlisi	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Ayvacık Meslek Yüksekokulu	2020- DEVAM
3.	Deniz Astsubay	Milli Savunma Bakanlığı Askeri Sağlık Genel Müdürlüğü	1991-2020